

sij

SPONZOR OLIMPIJSKE
REPREZENTANCE SLOVENIJE

sij

Skupina SIJ: poslovanje v prvem polletju

V SIJ Acroniju znova zagnali Vroč valjarno

Ponovno v vrhu slovenskega inovatorstva

Po poplavih: pogum in nesebična pomoč jeklenih

V najboljših
STVAREH NA SVETU JE
SLOVENSKO
jeklo

POLLETNO POSLOVANJE

- 4 Skupina SIJ: poslovanje v prvem polletju

IZZIVE REŠUJEMO HITRO

- 6 V družbi SIJ Acroni ponovno zagnali proizvodnjo v Vroči valjarni

POGANJA NAS INOVATIVNOST

- 8 SIJ Metal Ravne in SIJ Acroni v vrhu slovenskega inovatorstva
12 Imam idejo: bolje kot lani, a zakaj tako daleč od cilja?
13 Zmagovalci v posameznih kategorijah Imam idejo

PO POPLAVAH

- 16 Sočutje, srčnost in nezlomljivi duh
20 Poiskati pomoč je pravzaprav znak poguma
24 Pogum in nesebična pomoč jeklenih
27 Hvala vam, skupaj zmoremo

TRAJNOSTNO NARAVNANI

- 30 Prestopili prvo stopnico, finale za certifikat konec oktobra
32 Dobrodošla, sončna energija!
34 »V objemu gora, rek in gozdov ... se rojevajo naša jekla«
37 Ohranjamo čebelarsko dediščino

PRODORNI NA TEMELJIH TRADICIJE (1. DEL)

- 38 50 let koroških nožev – zgodba o razvoju, inovacijah in ljudeh

MARKETINŠKI MOTOR

- 41 Skupina SIJ soustvarja trende v jeklarski industriji
44 Jeklarski trendi 2024

NAŠI SODELAVCI

- 50 Za prvi vtis ni druge priložnosti

NAŠI TOP NAJ SODELAVCI (1. DEL)

- 52 Ahmed, Marko, Miran in Sašo – več takih sodelavcev si želimo, naj dobri zgledi vlečejo

NAŠI SODELAVCI

- 55 Kadrovska gibanja v maju, juniju in juliju
55 Jubilanti v maju, juniju in juliju

SPONZORIRAMO

- 56 Nagrada za vašega otroka, ki je uspešen športnik? Športna štipendija!
58 21. jekleni poligon za vadbo na prostem ima olimpijski pridih
60 Grbine so fine, sploh če so trajnostne

POVEZANI Z LOKALNO SKUPNOSTJO

- 61 Dnevi odprtih vrat: Odkrijte, kako nastaja jeklo!
65 Otroška razigranost v Črjanskem rajju

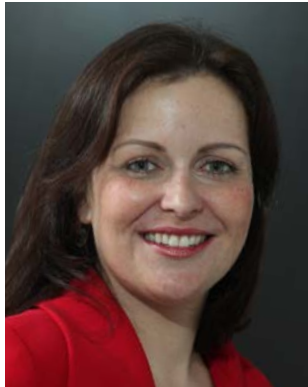
OBNAVLJAMO ENERGIJO

- 66 Energija in motivacija, da narediš nekaj več, je Tinetova definicija jeklene volje
67 Z jekleno voljo od Jesenic do Pinete ...
69 Sistemsko poganjanje koles
70 Jeklarji po razglede na Uršljo goro in k Češki koči

SKOVANO ZA ODKLOP

- 72 Aforistična šarža
72 Modrujemo
72 Smeh je pol jabolka
72 Sudoku

KRIŽARIMO PO MOŽGANIH

ANJA POTOČNIK, glavna in odgovorna urednica,
specialistka za medije in interno komuniciranje, SIJ d.d.

Stalne izboljšave so timski šport, pri katerem so napake dovoljene

Za rast in razvoj inovativnosti v podjetju se moramo truditi vsi. Tukaj ne govorimo o inovativnosti, ki se pričakuje od sodelavcev Skupine SIJ, ki delajo pri raziskavah in razvoju. Več kot odlično so opravili svoje delo, saj so ga okronali z dvema zlatima nacionalnima priznanjema Gospodarske zbornice Slovenije. Govorimo o izboljšavah na vseh ravneh, pa naj bodo to iskricke, koristni predlogi ali tehnične izboljšave, ki so srčni utrip napredka v vsakem podjetju, saj prispevajo k stalnim izboljšavam procesov, izdelkov in storitev. A mi smo tako daleč od zadanega cilja ena ideja na enega zaposlenega v enem letu. Kaj še lahko storimo, da poživimo inovativno kulturo Skupine SIJ na vseh ravneh? Dobro razvita inovativna kultura je neprecenljiva. Zaposlene nenehno spodbuja k prepoznavanju izzivov in razvoju kreativnih rešitev. Spodbuja tudi kulturo opolnomočenja zaposlenih, saj vsi radi delamo v okolju, kjer se pobude spodbuja in upošteva. Ko se zaposleni počutimo cenjene, smo bolj motivirani in produktivni. Kateri so gonilci motorja inovativne kulture? Ključno je sodelovanje znotraj oddelkov posamezne družbe oziroma skupin v družbi – nove rešitve se pogosto pojavijo na stičišču različnih disciplin in funkcij v podjetju. Sodelovanje omogoča izkoriščanje ter združevanje raznovrstnih področij strokovnega znanja in ustvarja okolje, ki je zrelo za prelomne zamisli ter vodi do bolj celostnih in učinkovitejših inovacij. Izboljšave na vseh ravneh naj temeljijo na dobrem razumevanju potreb strank, upoštevanju njihovih povratnih informacij in tržne dinamike. Vsak zaposleni ima potencial, da prispeva k izboljšavam, a le, če so predlogi cenjeni oziroma so povratne informacije, zakaj niso sprejeti, dobro utemeljene in korektno podane. Odločilno pri uspešnem razvoju inovativne kulture je tudi, da se zaposleni počutijo varne in da so napake dovoljene. Takrat se bolj sprostim in smo bolj pripravljeni eksperimentirati ter iskati nove rešitve.

Podjetja, ki razvijajo in negujejo inovativno kulturo ter spodbujajo sodelovanje in ustvarjalnost svojih zaposlenih, gradijo trdne temelje za trajen uspeh. Afriški pregovor pravi: »Za vzgojo otroka je potrebna cela vas.« Enako velja za vzgojo in razvoj inovativnosti v organizaciji. Ko se vsak posameznik v podjetju počuti cenjenega, varnega in sposobnega prispevati svoje ideje, se odprejo vrata za prelomne zamisli, ki lahko obogatijo procese, izdelke in storitve ter prispevajo k rasti in napredku podjetja. Inovativna kultura ni le neprecenljiva, ampak je ključna za ohranjanje konkurenčnosti in vodenje organizacije v prihodnost.

POLLETNO POSLOVANJE

Mag. Sara Wagner,
vodja korporativnega
komuniciranja, SIJ d.d.
Vir: Polletno poročilo
Skupine SIJ

Skupina SIJ: poslovanje v prvem polletju

V Skupini SIJ smo v prvem polletju leta 2023 poslovali pozitivno. Ustvarili smo slabši poslovni rezultat kot v enakem obdobju lani, ko so bili pogoji poslovanja edinstveni. Doseženi rezultati poslovanja so primerljivi s polletjem leta 2021, ko gospodarstva niso zaznamovale posebne poslovne okoliščine.

Prvo polletje v številkah

Skupina SIJ je v prvem polletju leta 2023 ustvarila 601,5 milijona evrov prihodkov od prodaje, kar je za 17,6 odstotka manj kot v enakem obdobju lani. Dosegli smo 53,7 milijona evrov EBITDA in 8,9-odstotno EBITDA maržo ter ustvarili 12,7 milijona evrov čistega poslovnega izida.

V primerjavi s prvim polletjem preteklega leta smo ustvarili slabši poslovni rezultat, ki pa je primerljiv s polletjem leta 2021, ko gospodarstva niso zaznamovale posebne poslovne okoliščine.

Spomnimo – leta 2022 smo v Skupini SIJ skladno s svojim poslovnim modelom visoke cene energentov prenašali na kupce. Tako smo v preteklem letu ob nižjih proizvedenih količinah v primerjavi z letom 2021 ustvarili višje prihodke od prodaje in izboljšali druge finančne kazalnike ter dosegli najboljše poslovne rezultate doslej. Glede na poslovne okoliščine lanskih rezultatov ne moremo neposredno primerjati z doseženimi v letošnjem prvem polletju.

Stabilen izvoz

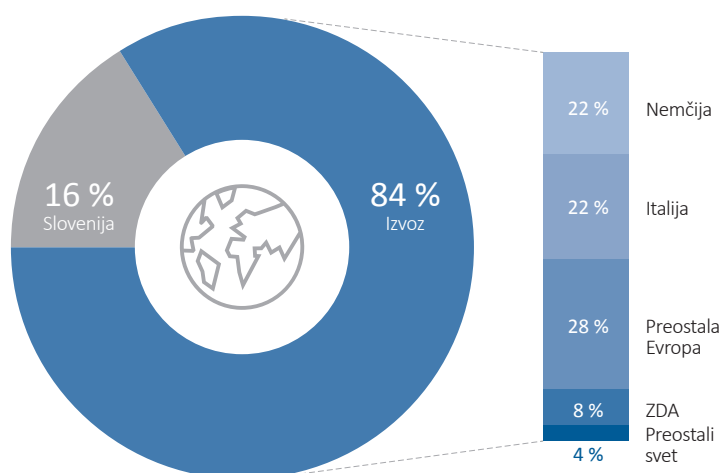
S svojimi izdelki smo prisotni v več kot 70 državah in še naprej ostajamo med vodilnimi slovenskimi izvozniki. V prvem polletju leta 2023 smo na tujih trgih ustvarili 508,1 milijona evrov prihodkov in ohranili delež izvoza na visoki ravni – 84,5 odstotka. Stabilen delež izvoza nad 80 odstotki vzdržujemo že celotno desetletje.

Glavni izvozni trgi še naprej ostajajo Nemčija, Italija in druge evropske države. Izvoz v Italijo se je zvišal za 2 odstotni točki, izvoz v ZDA pa za 1,6 odstotne točke.

Ob globalnem ohlajanju jeklarskega povpraševanja prodajne aktivnosti še bolj usmerjamo na trge in v industrije, kjer povpraševanje po jeklu ni zmanjšano – v ZDA, Kanado in na Srednji vzhod, ter v industrije, kot so nafta in plin ter energetski sektor, in na področja uporabe za prehod v nizkoogljično družbo.

Usmerjamo se tudi na tržne nišne segmente, kjer so potrebe po visokokakovostnih jeklih večje in pritiski na zniževanje prodajnih cen v primerjavi z jekli za široko potrošnjo manjši.

Delež izvoza (v odstotkih)

Strateški cilji Skupine SIJ

Skupina SIJ bo do leta 2025 ohranila vodilne tržne deleže v jeklarskih tržnih nišah.

TOP 3

Smo **med tremi vodilnimi proizvajalci orodnih jekel v EU**. Svoj tržni položaj ohranjamo z lastnimi devetimi produktnimi blagovnimi znamkami.

Ostajamo **med tremi največjimi proizvajalci debele nerjavne pločevine v EU**.

Učinkovitost

Skupina SIJ bo do leta 2025 finančno trdna, dobičkonosna nad povprečjem industrije.

Zaposleni

Skupina SIJ bo do leta 2025 zaželen delodajalec z zavzetimi zaposlenimi.

Trajnost

Skupina SIJ bo do leta 2030 specifične emisije CO₂ zmanjšala za 51 odstotkov. Do leta 2050 bomo ogljično nevtralni.

Ohranjamo vodilne tržne deleže

V prvem polletju leta 2023 je bila v Skupini SIJ proizvodnja odlitega jekla za 11,5 odstotka nižja kot v enakem obdobju lani. Za 17,8 odstotka je bila nižja tudi proizvodnja gotovih jeklarskih proizvodov.

Kljub nižjim proizvedenim količinam pa z razvojem novih jekel z višjo dodano vrednostjo in z nenehnim izboljševanjem svojih izdelkov ohranjamo vodilne tržne deleže.

Med proizvajalci nerjavne debele pločevine v Evropski uniji se z več kot 27-odstotnim deležem uvrščamo med tri največje. Uvrščamo se tudi na tretje mesto med največjimi proizvajalci orodnih jekel v EU.

Naložbe in neto finančni dolg

Neto finančni dolg Skupine SIJ se je v prvem polletju leta 2023 znižal za 24,2 milijona evrov in znaša 213,6 milijona evrov. Vse redne aktivnosti iz operativnega delovanja in naložbe v vrednosti 28,6 milijona evrov, kar je 4,2 milijona evrov več kot v enakem obdobju lani, smo v celoti financirali iz EBITDA. To nam omogočajo poslovni rezultati in finančna stabilnost Skupine SIJ.

Vpliv izrednih dogodkov na poslovanje Skupine SIJ

Julija, sicer že po preteku prvega polletja, sta se v največjih družbah Skupine SIJ zgodila izredna dogodka, ki bosta vplivala tako na poslovanje posamičnih družb kot tudi Skupine SIJ:

- Dne 13. julija se je v družbi SIJ Acroni zgodila večja poškodba glavnega motorja valjavskega ogrodka v Vroči valjarni (tako imenovani blooming). Povzročila je začasno zaustavitev pomembnega dela proizvodnje. Popravilo motorja je bilo skladno s prvotnimi ocenami zaključeno v treh mesecih, v SIJ Acroniju pa so v začetku oktobra uspešno opravili ponovni zagon in prva testiranja.

- V SIJ Metalu Ravne in SIJ Ravne Systems, največjih družbah Skupine SIJ na Koroškem, ki je med najbolj prizadetimi regijami zaradi avgustovske ujme, so preprečili večjo škodo zaradi poplav. Proizvodnjo so postopoma začeli zaganjati v prvih dneh po poplavih, od 16. avgusta pa je stekla v vseh proizvodnih obratih obeh družb. Poplave so zaradi nekajdnevnega zastoja proizvodnje povzročile izpad prihodka, predvsem v SIJ Metalu Ravne so nastali stroški zaradi izpada proizvodnje, poškodovanih strojev in opreme, uničenih zalog materiala in čiščenja prostorov. V Skupini SIJ bomo zato uveljavljali povračila skladno s sklenjenimi zavarovanji in tudi prosili za delno povračilo škode iz državnih sredstev. Prihodke bomo skušali nadomestiti v prihodnjih mesecih.

Več o poslovanju v prvem polletju 2023 preberite v polletnem poročilu Skupine SIJ in družbe SIJ d.d. na spletni strani sij.si.

IZZIVE REŠUJEMO HITRO

Rok Grebenšek,
vodja Vroče valjarne,
SIJ Acroni

Zvonko Medja,
inženir elektro
vzdrževanja,
Operativno
vzdrževanje,
SIJ Acroni

Irena Kolenc
Janović, specialistka
korporativnega
komuniciranja,
SIJ Acroni
Foto: arhiv družbe
SIJ Acroni

V družbi SIJ Acroni ponovno zagnali proizvodnjo v Vroči valjarni

Z oktobrom smo v družbi SIJ Acroni zagnali popravljen glavni motor valjavskega ogrodja (t. i. blooming) v Vroči valjarni. Spomnimo, okvara glavnega motorja tega valjavskega ogrodja v mesecu juliju je povzročila začasno zaustavitev pomembnega dela proizvodnje. Ob dogodku smo v družbi SIJ Acroni nemudoma združili moči za ponovno vzpostavitev proizvodnje v Vroči valjarni ter popravilo poškodovanega motorja uspešno zaključili v treh mesecih, skladno s prvotno oceno trajanja popravila.

Valjavsko ogrodje blooming v Vroči valjarni SIJ Acronija

Okvara in sanacija valjavskega ogrodja blooming

V družbi SIJ Acroni smo takoj po dogodku vzpostavili krizni tim, ki je vključeval vodstvo družbe in vodje vseh ključnih področij, ter krizni tim na operativni ravni, ki je bdela nad izvedbo sanacije. Med prvimi nalogami slednjega je bilo omogočiti varne delovne razmere, saj je eksplozija poškodovala stene in okna v bližini kraja dogodka. V najkrajšem možnem času smo odstranili potencialno nevarne dele v prostoru, Inštitut za kovinske konstrukcije pa je preveril stabilnost hale in jeklenih konstrukcij, vključno s streho. Sledila so gradbena dela, v okviru katerih smo ponovno zgradili poškodovane stene ter zamenjali stekla na oknih.

Prioritetna naloga: popravilo poškodovanega motorja

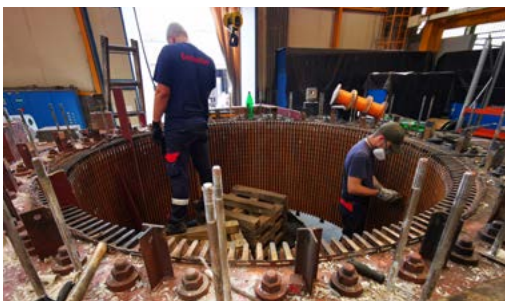
Takoj po dogodku smo začeli vzporedno pripravljati dva scenarija – možnost vzpostavitve delovanja starega motorja valjavskega ogrodja blooming (DC) ter popravilo in ponovni zagon poškodovanega motorja (AC). Oba motorja smo

13. 7. 2023:	okvara glavnega motorja valjavskega ogrodja blooming
13. 7. 2023:	ogled mesta dogodka s strani vodstva
14. 7. 2023:	vzpostavitev varnih delovnih razmer po dogodku
17. 7. 2023:	demontaža glavnega motorja valjavskega ogrodja blooming
19. 7. 2023:	ogled okvarjenega motorja s strani družbe Siemens
28. 7. 2023 – 31. 7. 2023:	dostava statorja in rotorja glavnega motorja na popravilo v Elektroremont v Subotico
21. 9. 2023:	zaključeno popravilo statorja in rotorja glavnega motorja valjavskega ogrodja blooming
24. 9. 2023:	dostava statorja in rotorja popravljenega motorja v SIJ Acroni
1. 10. 2023:	uspešen zagon valjavskega ogrodja blooming

Zmagoslavje sodelavcev družbe SIJ Acroni in Elektroremonta pri zapenjanju pokrova aksialnega ležaja motorja.

Popravilo motorja AC v Elektroremontu v Subotici

Montaža motorja AC v SIJ Acroniju

v najkrajšem možnem času prepeljali na pregled in popravilo v Elektroremont v Subotico. Po pregledu poškodovanega motorja AC je bilo ugotovljeno, da je izolacija le-tega vidno izgorela ter da sta zaradi dogodka stator in rotor močno okvarjena. Dobra novica je bila, da je popravilo izvedljivo. V Elektroremontu so se del na poškodovanem motorju lotili prioriteto ter so nam zagotovili, da bo popravilo izvedeno v najkrajšem možnem času.

... in številne aktivnosti ob tem

Ob tem pa je bilo treba izvesti tudi številne druge aktivnosti – skrbno smo pripravljali vso dokumentacijo, povezano z izrednim dogodkom, prilagodili smo dogovore z dobavitelji ter se s kupci dogovarjali o čim hitrejši vrnitvi na trg. Za optimalno premostitev obdobja smo v dogovoru z reprezentativnima sindikatoma prešli na prilagojen sistem dela, kar je v takšnih razmerah nujen ukrep. Obdobje do ponovne vzpostavitve proizvodnje v Vroči valjarni pa smo dodobra izkoristili za izvedbo remontov in drugih ureditvenih del.

Ekipe sodelavcev, zaslužnih za uspešen zagon – sodelavci Vroče valjarne in Vzdrževanja z vodstvom obeh obratov in Romanom Robičem, direktorjem za strateški in trajnostni razvoj, SIJ Acroni

V družbi SIJ Acroni smo ponovno dokazali, da znamo stopiti skupaj. Večja okvara glavnega motorja valjavskega ogrodja blooming je bila za nas velika preizkušnja, a smo jo z združenimi močmi, ustreznim ukrepanjem in na stabilnih temeljih, ki smo jih zgradili z uspešnim poslovanjem v preteklosti, uspešno premostili. Veliko odgovornost so pri tem prevzeli sodelavci Vroče valjarne, saj sta bila v njihovih rokah zahtevna montaža in zagon popravljenega motorja – čestitke vsem za odlično opravljeno delo! Velika zahvala gre tudi partnerju za popravilo okvarjenega motorja in pa kupcem ter dobaviteljem, ki so ob tem pokazali veliko mero razumevanja.

Mag. Branko Žerdoner, glavni direktor, SIJ Acroni

Izjemno zahtevno poškodbo nam je v zelo kratkem času uspelo odpraviti predvsem z jekleno voljo ter bogatim znanjem sodelavcev in poslovnih partnerjev. Ključno je bilo, da so naši dolgoletni poslovni partnerji z Elektroremontom na čelu ob okvari odložili redno delo in s celotno ekipo začeli popravilo. Ko smo združili lastno znanje in znanje naših partnerjev, nam je uspelo to, kar je proizvajalec elektromotorja ocenil kot 'misijo nemogoče'. Ponovno se je izkazalo, da še kako velja rek: V nesreči spoznaš prijatelja. Ponosen sem, da nam je skupaj uspelo, da smo izvedli tako zahtevno sanacijo v najkrajšem možnem času.

Branko Polanc, direktor proizvodnje, SIJ Acroni

V okviru projekta sanacije poškodbe bloominga je bila med večjimi izzivi na elektro področju sanacija kabselske trase za spodnji motor. Največji izziv pa je bila manipulacija z rotorjem in statorjem, natančneje vstavev 50-tonskega rotorja v stator, saj to zahteva izjemno pazljivost, sicer bi se lahko kaj hitro zgodila napaka. Z znanjem in izkušnjami nam je uspelo, da smo bili kos tudi temu zahtevnemu izzivu.

Zvonko Medja, inženir elektro vzdrževanja ter vodja delovne skupine za sanacijo bloominga, SIJ Acroni

POGANJA NAS INOVATIVNOST

Monika Žvikart,
specialistka
korporativnega
komuniciranja,
SIJ Metal Ravne

Irena Kolenc
Janovič, specialistka
korporativnega
komuniciranja,
SIJ Acroni
Foto: Foto Vidmar ter
arhiva družb SIJ Acroni
in SIJ Metal Ravne

SIJ Metal Ravne in SIJ Acroni v vrhu slovenskega inovatorstva

SIJ Metalovci, ponosni na zlato priznanje (od desne spredaj): glavni direktor Jernej Močnik, raziskovalec in vodja inovatorske skupine Marko Češnjaj, direktor razvoja in kontrole kakovosti Gašper Stopar, vodja metalurškega razvoja in raziskav dr. Tatjana Večko Pirtovšek, (zadaj od desne) člani zlate ekipe: vodja prodajno-tehnične podpore Miran Čevnik, strokovni direktor razvoja Vlado Perovnik in razvojni inženir dr. Blaž Šuler. Manjka še član ekipe: svetovalec glavnega direktorja Borut Urnaut.

V okviru prireditve Dan inovativnosti, ki je 20. septembra potekala na Brdu pri Kranju, je Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) že enaindvajsetič podelila nacionalna priznanja najbolj inovativnim podjetjem in drugim organizacijam. Skupina SIJ je svojo inovativnost slavila s kar dvema zlatima priznanjema: SIJ Metal Ravne je prepričal z inovacijo Razvoj specialnih jekel in superzlitin za fuzijski reaktor ITER, SIJ Acroni pa z inovacijo Visokotrdnostno jeklo SIMAXX 1100.

Nacionalno priznanje GZS za najboljše inovacije je najvišje priznanje inovativnim dosežkom slovenskih podjetij. Za priznanja se je letos potegovalo 45 najboljših inovacij iz vse Slovenije. Podeljenih je bilo 10 zlatih, 22 srebrnih in 11 bronastih priznanj, 2 posebni priznanji za inovacijski izziv ter 1 priznanje za prebojno invencijo. Iskreno čestitamo vsem nagrajencem!

Iskreno čestitamo nagrajenima inovatorskima skupinama SIJ Metala Ravne in SIJ Acronija!

Minister za gospodarstvo, turizem in šport Matjaž Han (prvi z leve) in Tibor Šimonka, predsednik GZS in glavni podpredsednik Skupine SIJ (prvi z desne), ob podelitvi zlatega priznanja vodji ekipe SIJ Acronijevih inovatorjev Janu Fodru (drugi z leve) in Stanislavu Jaklju (drugi z desne). Na fotografiji manjka dr. Andrej Skumavc, ki je prav tako član ožjega tima zlatih SIJ Acronijevih inovatorjev.

V SIJ Metalu Ravne so prejeli zlato nagrado za razvoj dveh kvalitiet jekla in superzlitine za projekt ITER, ki so jih razvili do te mere, da zagotavljajo ustrezno kemijsko sestavo in strukture ter ustrezajo najstrožjim regulativam iz energetike.

Nagrajena inovacija je tesno povezana z našimi strateškimi cilji razvoja in proizvodnje jekel za prehod v nizkoogljično družbo. Smo si pa s sodelovanjem v trenutno najbolj ambicioznem projektu na svetu cilje postavili izjemno visoko. Nismo le razvili izboljšanih lastnosti jekel, ki prenesejo ekstremne temperature in podaljšajo življenjski cikel komponent, smo tudi edini v Evropi, ki nam je to uspelo. To je dosežek, ki nas postavlja v sam vrh inovativnosti jeklarske industrije. Zahvala in čestitke gredo znanju in predanosti naše razvojne ekipe. Kot je jeklo material, ki ga je mogoče vedno znova reciklirati, ne da bi izgubilo svoje lastnosti, tako se energija naše razvojne ekipe nenehno prenaša v ustvarjanje novih trajnostnih rešitev.

Jernej Močnik, glavni direktor SIJ Metala Ravne

V SIJ Acroniju so pri razvoju nagrajenega zlatega jekla združili bogato lastno znanje in izkušnje ter jih nadgradili s sodelovanjem z nacionalnimi raziskovalnimi in izobraževalnimi ustanovami. Nova vrsta jekla SIMAXX 1100 velja za jeklo prihodnosti, saj omogoča občutno znižanje mase in s tem povezanih emisij, po drugi strani pa načrtovanje višjih, trdnejših in bolj trajnostnih konstrukcijskih elementov.

V družbi SIJ Acroni od nekdaj postavljamo inovacijsko dejavnost v središče naših prizadevanj, priznanja pa nam prinašajo dobrodošlo potrditev, da smo na pravi poti in da je naše mesto v samem vrhu slovenskega inovatorstva. Letošnje priznanje ima še posebno težo, saj je izdelava novega jekla SIMAXX 1100 iz jeklenega odpadka raziskovalcem bila nemajhen izziv. Tovrstno jeklo se običajno izdeluje iz železove rude, izdelava iz jeklenega odpadka pa pomeni preboj tudi v svetovnem merilu. S takšnim načinom izdelave znatno zmanjšamo izpuste toplogrednih plinov, delujemo v skladu s krožnim gospodarstvom ter ohranjamo naravne surovine. Inovacija pomeni dodaten korak naprej v smeri trajnostnega delovanja in nam utira pot pri novih izdelkih v prihodnje.

Mag. Branko Žerdoner, glavni direktor SIJ Acronija

Zlata inovacija družbe SIJ Metal Ravne: Razvoj specialnih jekel in superzlitin za fuzijski reaktor ITER

V inovatorski ekipi SIJ Metala Ravne so za največji fuzijski reaktor, ki bo v premeru meril več kot 30 metrov in se gradi v okviru projekta ITER, razvili superzlitino SINOXX 4980 in avstenitni nerjavni jekli SINOXX 4404 in SINOXX 4541 nadstandardno velikih dimenzij, in sicer do te mere, da ustrezajo najstrožjim regulativam iz energije. S tem se je SIJ Metal Ravne uvrstil tudi na uradni seznam dobaviteljev za projekt ITER.

Kako bi opisali projekt, ki bo trajal 30 let, v katerem sodeluje 35 držav in ki je drugi najdražji znanstveni projekt po Mednarodni vesoljski postaji?

V primeru projekta ITER govorimo o izdelavi največjega, eksperimentalnega, termonuklearnega in fuzijskega reaktorja, imenovanega tokamak, ki bo v premeru meril več kot 30 metrov. Znotraj reaktorja bo potekala fuzija. Fuzija je energija, ki jo za gorenje in proizvodnjo energije uporablja tudi naša najbližja zvezda – Sonce. Pri tem se s spajanjem težkih vodikovih jeder, to sta devterij in tritij, sprošča ogromna količina energije. Gre za energijski vir, ki ga nam na planetu Zemlja do zdaj še ni uspelo izkoristiti.

Je praktično neizčrpen ter okoljsko nenevaren vir zelene električne energije, ki pomeni prihodnost moderne civilizacije. Deluje torej po principu, kot bi Sonce pripeljali na Zemljo.

Jekla, razvita za projekt ITER, je na dogodku predstavil vodja inovatorske ekipe, raziskovalec v Metalurškem razvoju in raziskavah SIJ Metala Ravne Marko Češnjaj.

To so vendarle zelo visoke temperature ... Vi za ta reaktor izdelujete jeklo, kako doseči najvišje možne temperature, kako je to mogoče?

Za projekt ITER smo razvili dve kvaliteti jekla in superzlitine do te mere, da so ustrezale najstrožjim regulativam iz energetike. Pri tem smo se spopadli z izzivi, kot so zagotavljanje ustrezne kemijske sestave in strukture vseh treh kvalitiet. Ker gre za tako velik reaktor, pa smo morali vse zahtevane lastnosti doseči še na nadstandardno velikih kovanih blokih. Te je moralo naše jeklo zagotavljati do temperatur vsaj 250 °C.

Smo edino podjetje v Evropi, ki mu je to uspelo, in s tem smo se uvrstili na uradni seznam dobaviteljev za projekt ITER. To pa nam odpira vrata za sodelovanje pri še več projektih in za večji obseg dela za zeleno nuklearno industrijo.

Trajnost je beseda, ki jo danes pogosto ponavljam. Zakaj je vaša rešitev edinstvena s trajnostnega vidika?

Naša inovacija je edinstvena predvsem zaradi tega, ker nam je uspelo izdelati nadstandardno velike odkovke z močno izboljšanimi materialnimi lastnostmi.

V primeru superzlitine SINOXX 4980 smo letvico razvoja potisnili še više. Ne samo pri temperaturah do 250 °C, vse materialne lastnosti smo dosegli in močno preseгли celo do 350 °C. Gre za ogromen temperaturni preskok, ob že tako enormnem dimenzijskem preskoku. S tem smo končnim strojnimi komponentam, ki bodo izdelane iz našega materiala, močno podaljšali življenjsko dobo. To pa vpliva na trajnostno rabo in nižji ogljični odtis družbe, v kateri živimo.

Nagrajena inovacija SIJ Metala Ravne je edinstvena predvsem zaradi tega, ker nam je uspelo izdelati nadstandardno velike odkovke z močno izboljšanimi materialnimi lastnostmi.

Zlata inovacija družbe SIJ Acroni: Visokotrdnostno jeklo SIMAXX 1100

Novo jeklo SIMAXX 1100 odlikuje višja trdnost, kar omogoča izdelavo tanjših konstrukcijskih elementov, to pa pomeni prihranek pri masi konstrukcije in posledično zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov. Po drugi strani novo jeklo SIMAXX 1100 omogoča izdelavo višjih in lažjih nosilnih stolpov vetrnih elektrarn za proizvodnjo zelene energije, hkrati pa tudi izdelavo zmogljivejših delov z daljšo življenjsko dobo.

Pri inovaciji v oči seveda pade številka.

Od kod ime? Kaj pomeni število 1100?

Število 1100 v imenu pomeni napetost, s katero je treba jeklo obremeniti, da se to začne deformirati. Za lažjo predstavbo, če bi palico jekla SIMAXX 1100 s premerom dva centimetra hoteli trajno deformirati, bi za to morali nanjo obesiti vsaj sedem odraslih slonov, da bi dosegli prelom, pa kar deset slonov.

1100, ni pa to 1100 stopinj ... Toplotna obdelava kovin v resnici poteka ob nenavadno nizkih temperaturah. Lahko poveste več? Zakaj je ta temperatura ključna?

Res je, temperature pri toplotni obdelavi jekel so običajno zelo visoke, tudi do 1100 °C. V našem primeru pa je končna toplotna obdelava, kot ste rekli, izvedena pri nenavadno nizki temperaturi (180 °C), ki bolj spominja na peko piščanca kot pa toplotno obdelavo jekla. Vendar nam prav ta toplotna obdelava da optimalno kombinacijo mehanskih lastnosti, ki naredi jeklo SIMAXX 1100 edinstveno.

Kje in kako se razlikujete od konkurence, sploh če imam v mislih trajnostni vidik?

Globalno gledano, večino jekla še vedno izdelajo iz železove rude, pri čemer seveda porabljajo naravne surovine. Naše novo jeklo SIMAXX 1100 pa je, kot tudi vsa druga naša jekla, izdelano izključno iz jeklenega odpadka, pri čemer je poleg prihranka naravnih surovin in upoštevanja načel krožnega gospodarstva dosežen tudi občutno nižji ogljični odtis, tudi do 70 odstotkov nižji v primerjavi s konkurenco.

SIMAXX 1100 je na dogodku predstavil Jan Foder, vodja ekipe inovatorjev in razvojni inženir za varilne tehnologije specialnih jekel v SIJ Acroniju.

Visokotrdnostno jeklo SIMAXX 1100 velja za jeklo prihodnosti, saj z zmanjšanjem mase omogoča občutno znižanje ogljičnega odtisa, tudi do 70 odstotkov v primerjavi s konkurenco.

POGANJA NAS INOVATIVNOST

IMAM IDEJO

Vsaka šteje,
prebijmo meje.

Imam idejo: bolje kot lani, a zakaj tako daleč od cilja?

Ste se že kdaj vprašali, kakšna je inovacijska klima v družbah Skupine SIJ? To je vprašanje, ki me nenehno zaposluje, še posebno, ko preučujem statistične podatke o zbranih idejah, iskricah in tehničnih izboljšavah. Najboljše rezultate smo dosegali v letih 2016, 2017 in 2018, a trenutno opažamo, da smo ujeti v nekakšno dolgoletno povprečje. Nikakor pa ne smemo spregledati truda tistih, ki še vedno vztrajno prispevajo svoje ideje in ohranjajo sistem Imam idejo.

Slavko Kanalec,
izvršni direktor
za proizvodnjo,
tehnologijo in
investicije, SIJ d.d.

Anja Potočnik,
specialistka za
medije in interno
komuniciranje,
SIJ d.d.
Foto: arhiv
Skupine SIJ

Zdaj pa se moramo vprašati, kateri dejavniki vplivajo na inovativnost v naših družbah. Ti dejavniki so globoko povezani z organizacijsko kulturo, vodstvom, procesom odločanja in spodbujanjem zaposlenih. Organizacijska kultura je ključna za uspeh inovacij. Podjetje, ki si prizadeva spodbujati inovacije, mora imeti kulturo, ki je odprta za nove ideje, spodbuja tveganje in tolerira neuspeh. Vprašajmo se, ali tudi mi delujemo tako? Ali nam je uspelo ustvariti okolje, ki spodbuja nastanek novih idej ter omogoča odprt dialog in izmenjavo zamisli med zaposlenimi? Ali smo sposobni spodbujati zaposlene k prevzemanju tveganja pri projektih, ki lahko privedejo do inovacij? In ali imamo potrebno toleranco do morebitnih neuspehov? Morda bi lahko zaposlenim jasno povedali, da je neuspeh del procesa učenja in razvoja.

**Organizacijska kultura je ključna za uspeh inovacij.
Podjetje, ki si prizadeva spodbujati inovacije, mora imeti kulturo,
ki je odprta za nove ideje, spodbuja tveganje in tolerira neuspeh.**

Slavko Kanalec, izvršni direktor za proizvodnjo, tehnologijo in investicije, SIJ d.d.

Pod inovativno črto projekta IMAM IDEJO

	2022
Ideje, iskrice	359
Koristni predlog	226
Tehnična izboljšava	22
Število udeležencev	922
Gospodarska korist (EUR)	3.543.460
Prihranek (EUR)	455.442
Izplačane nagrade (EUR)	120.186

Skupina SIJ

Kljub stabilni inovacijski aktivnosti močno zaostajamo za smelim ciljem 1 ideja na 1 zaposlenega.

	2020	2021	2022
Število udeležencev, ki so oddali inovacijski predlog	927	853	922

Glavne spremembe krovnega pravilnika Skupine SIJ o stalnih izboljšavah:

- jasnejša opredelitev terminov inovacijskih predlogov,
- vključitev inovacij, ki sodelujejo na regionalnih in nacionalnih tekmovanjih v inovativnosti v okviru GZS (Gospodarska zbornica Slovenije), v nagrajevanje skozi pravilnik o stalnih izboljšavah tudi v drugih družbah,
- omogočanje lažjega sodelovanja sodelavcev iz drugih družb Skupine SIJ pri skupnih inovacijskih predlogih ter kasnejšega izplačevanja nagrad.

Zmagovalci v posameznih kategorijah Imam idejo

Letošnji nagrajenci inovativne kampanje Imam idejo so udejanjili svoje ideje s kreativnostjo, iznajdljivostjo, sodelovanjem in vztrajnostjo. Rešitve naših sodelavcev so prinesle pomembne koristi in pozitivne spremembe. Upamo, da vas prepričajo, da je vedno treba iskati nove poti in biti dovolj nesramežljivo samozavesten ter jih dati na ogled in v presojo.

NAJ TEHNIČNA IZBOLJŠAVA

Tehnološki razvoj jeklarskih procesov na nerjavnem jeklu za zeleni preboj v SIJ Acroniju

Avtorji – vsi iz družbe SIJ Acroni, a sodelovalno iz različnih oddelkov: Andraž Pongrac, Grega Stare, Maj Račič, Uroš Rudolf, Tim Vindišar, Josip Balukčič, Edin Leilić, Marjeta Rozman, Mojca Kanalec

IZZIV

Razmere na trgu se spreminjajo ves čas in s tem tudi potrebe po jeklu, ki izraža zeleno naravnost in manjši ogljični odtis. Tudi v podjetju SIJ Acroni smo v letu 2021 zaznali večje povpraševanje po končnih izdelkih (plošče, trakovi), ki poleg kakovosti zahteva zagotovila po zmanjšanem izpustu CO₂. Naše tehnološko in razvojno delovanje je usmerjeno k izdelavi izdelkov s čim bolj optimalnim tehnološkim procesom, ki naj bo hiter, stroškovno učinkovit in s poudarkom na zmanjšanju emisij. Izziva smo se na podlagi bogatih izkušenj in znanja lotili z vso odgovornostjo. Prepoznali smo, da novo tehnološko spremembo lahko vpeljemo na način povečanja končne taline na nerjavnem segmentu. S tem pozitivno vplivamo na zmanjšanje porabe električne energije, elektrod in plinov ter izboljšamo izplen lastnega vložka, ki je dodan v konvertor AOD.

Rešitev na letni ravni omogoča SIJ Acroniju prihranek približno 635.000 evrov.

REŠITEV

Maso taline smo povečali pri vrsti jekla, ki je med nerjavnimi jekli v SIJ Acroni najbolj zastopana, in sicer pri vrsti jekla z oznako W.Nr. 1.4307, ki obsega 33 odstotkov celotnega deleža nerjavnega programa. Razvoj procesa dodajanja lastnega težkega povratka v konvertor AOD je v SIJ Acroniju pozitivno vplival na zmanjšanje ogljičnega odtisa. Izpusti CO₂ so se znižali kar za 120 ton na letni ravni, kar je bil tudi naš cilj. V konvertorju AOD smo s tehnološkim razvojem dodajanja jeklenega povratka uspešno obvladali temperaturo procesa in znižali porabo dušika. Tehnološki razvoj procesa nam je omogočil dvig končne mase taline pri nerjavnem jeklu W.Nr. 1.4307.

PREDNOSTI IN KORISTI

S tem so se znižali fiksni specifični stroški pretaljevanja v EOP, zmanjšala se je poraba električne energije, izboljšali smo izplen povratka za 3 odstotke. Obenem pa smo v enakem proizvodnem času izdelali več ton taline, kar je pozitivno vplivalo na produktivnost. Z novim razvojem tehnologije dodajanja težkega jeklenega povratka nam je uspelo na letni ravni injektirati 32,4 tone manj C in s tem smo zmanjšali ogljični odtis za skoraj 120 ton izpustov CO₂. Prepoznali smo, da novo tehnološko spremembo lahko vpeljemo na način povečanja končne taline na nerjavnem segmentu. S tem pozitivno vplivamo na zmanjšanje porabe električne energije, elektrod in plinov ter izboljšamo izplen lastnega vložka, ki je dodan v konvertor AOD.

SIJ Acronijevci (z leve): Maj Račič, operater procesa izdelave jekla, Grega Stare, vodja tehnologije nerjavnih jekel, in glavni direktor mag. Branko Žerdoner.

NAJ KORISTNI PREDLOG

Reduktor univerzalne glave v SIJ Metalu Ravne

Avtorji iz valjarne profilov v SIJ Metalu Ravne v sodelovanju z družbo SIJ Ravne Systems: Matjaž Klep, Boštjan Hribernik, Albert Rožej

IZZIV

Lom reduktorja univerzalne glave za valjanje ploščatih profilov je povzročil zvrtje ohišja reduktorja, zato je bil reduktor uničen. Pridobili smo ponudbo, vendar zaradi starosti opreme ponudnik ni mogel zagotoviti ulitka za ohišje reduktorja.

REŠITEV

V delavnici valjev in armatur smo skupaj s sodelavci iz SIJ Ravne Systems prerisali staro ohišje ter ga dali v izdelavo v SIJ Ravne Systems. Rezultat je nov reduktor, ki je plod idej in inovativnosti zaposlenih.

Dobro izvedena rešitev pomeni za približno 38.000 evrov nižje stroške v primerjavi z letom prej.

Inovativnost rešitve je v pozitivnem pristopu k reševanju akutnega problema, ki ni bilo mogoče po običajnih nabavnih poteh. Rešitev zahteva veliko strokovnega znanja, izkušenj in poznavanja delovanja naprave ter iskanja rešitev, ki so v podrobnostih.

PREDNOSTI IN KORISTI

Pri tem je nastal nov reduktor, ki ni samo kopija starega, temveč ima cenejše rezervne dele, hitrejšo dobavo in zagotavlja manj motenj v proizvodnji.

Imaš idejo?

SIJ Metalovci (z leve): Albert Rožej, serviser valjarskih ogrodij, Boštjan Hribernik, strojni tehnik, in glavni direktor Jernej Močnik.

**IMAM
IDEJO**

NAJ ISKRICA

Zložljive lamelne zavese za vhodna vrata

Avtor iz programa Noži v družbi SIJ Ravne Systems: Marko Veber

IZZIV

Na vhodnih vratih v proizvodne prostore so bile nameščene lamelne zavese, ki so preprečevale prepih pri transportu z viličarjem. Pri prevozu večjih tovornjakov (odvoz odrezkov in brusnega mulja) so te zavese ovirale transport in celo poškodovale ogledala na tovornjakih. Zaradi teh težav smo morali zavese odstraniti, to pa je med prevozi z viličarjem povzročalo prepih.

REŠITEV

Zavese smo namestili na vodila drsnih vrat. Tako se lahko pri prehodu tovornjaka zavese enostavno odmaknejo. Med prehodom viličarjev pa so zavese zaprte in preprečujejo prepih.

PREDNOSTI IN KORISTI

Višja raven ugodja oziroma varnejše in bolj zdravo delovno okolje ter manjše energetske izgube. Uporaba je primerna za vsa drsna vrata v proizvodnji, kjer prevladujeta visoka pretočnost (viličarji, tovornjaki) in stremenje k manjši izgubi toplotne energije.

PO POPLAVAH

Katja Mramor Krumpak, specialistka za interno komuniciranje, SIJ d.d.
Foto: : Gregor Ravnjak in fotoarhiv Skupine SIJ

Sočutje, srčnost in nezlomljivi duh

Prvi avgustovski konec tedna, ki je zaznamoval Slovenijo, se je znesel tudi nad Koroško, kjer živi in dela približno 1.500 naših sodelavcev. Voda ni prizanesla nikomur, tudi tisti, ki so ostali na suhem, so z grozo spremljali uničenje in stiske okrog sebe. Voda je odnesla veliko, nekaterim žal vse, a po drugi strani je Slovenijo in še posebno Korošce preplavila s sočutjem in jekleno voljo. Tudi sijejci smo znova dokazali, da smo izjemno požrtvovalni in srčni – pomagali smo kot sosedje, sokrajani, sodelavci, gasilci, člani civilne zaščite. Hvala vsem. V Skupini SIJ sodelavcem, prizadetim v poplavah, še naprej na različne načine stojimo ob strani. Niste sami.

Hitra reakcija sodelavcev in gasilcev

V družbah SIJ Metal Ravne in SIJ Ravne Systems smo preprečili večjo škodo zaradi poplav. V sodelovanju z gasilci, civilno zaščito in tudi požrtvovalnimi sodelavci Skupine SIJ nam je uspelo preprečiti najhujše, to je razlitje vode po gospodarskem območju (ZGO). Reka Meža je tako poplavlila manjši del Kovačnice v SIJ Metalu Ravne in Laboratorije v družbi SIJ Ravne Systems.

Na Gorenjskem poplave niso prizadele družb Skupine SIJ, smo pa bili tam kar nekaj časa v stanju pripravljenosti zaradi plazju nad Koroško Belo na Jesenicah blizu obrata Predelava debele pločevine družbe SIJ Acroni.

Srčni sijejci

V naravni katastrofi smo v Skupini SIJ lokalni skupnosti takoj ponudili, kar smo v tistem trenutku lahko. Iz vodnega vira na ZGO Ravne so se začeli napajati nekateri bližnji zaselki, naše kore (ostanki iz Jeklarne) so bile uporabljene za zavarovanje brežin reke Meže na najbolj izpostavljenih mestih. Ko se je voda umaknila, so se naši sodelavci z orodjem, rokami, predvsem pa s požrtvovalnostjo takoj lotili čiščenja poplavljenih prostorov v družbi. V SIJ Metalu Ravne, kjer so bili poplavljeni prostori Kovaškega programa, so sodelavci skupaj z vzdrževalci nemudoma začeli čistiti proizvodne hale. Tudi v družbi SIJ Ravne Systems so zaposleni skupaj z vzdrževalci zavihali rokave in spodnjim prostorom Laboratorijev, v katere je vdrlo do 30 centimetrov vode in mulja, vrnili prejšnjo podobo.

V naravni katastrofi so bili prizadeti mnogi naši zaposleni. Ob tej priložnosti se še enkrat zahvaljujemo vsem zaposlenim, ki so v teh težkih trenutkih nesebično pomagali reševati premoženje podjetja, številni sodelavci družb Skupine SIJ so pomagali svojim sodelavcem in sokrajanom – za pomoč pri odpravljanju škode pri njih so se organizirale interne ekipe sodelavcev, tudi kot prostovoljci v okviru dneva solidarnosti. Poleg tistih, ki na terenu že tradicionalno pomagajo kot gasilci in člani civilne zaščite, je veliko zaposlenih pomagalo kot prostovoljci.

Na dan solidarnosti smo bili prostovoljci v Muzeju Ravne na Koroškem in v lokalni skupnosti na Prevaljah

Na naš poziv, naj sodelavci Skupine SIJ, ki še niso del aktivne pomoči na terenu, na dan solidarnosti, 14. avgusta 2023, nudijo skupinsko pomoč na Koroškem, se je odzvalo približno 50 sodelavcev in njihovih družinskih članov. Del ekipe je skupaj z dvema viličarjema pomagal pri urejanju in čiščenju razstavnih in industrijskih prostorov (Štauharije) Koroškega pokrajinskega muzeja na Ravnah. Drugi del prostovoljcev je pomagal pri poplavnih aktivnostih na različnih lokacijah na Prevaljah; tam so jih pomoči potrebne družine toplo sprejele in bile za njihovo pomoč neizmerno hvaležne. »Skupaj smo opravili pomembno delo, ki ga sami ne bi zmogli izvesti v tako kratkem času. Za vašo pomoč se vam iskreno zahvaljujemo!« so nam sporočili iz muzeja.

POMAGAJMO

z nakazilom na HUMANITARNI RAČUN ZA DONACIJE ZA POMOČ SODELAVCEM za odpravljanje posledic poplav.

Zbrana sredstva bodo razdeljena izključno zaposlenim v Skupini SIJ.

LIONS KLUB
SLOVENJ GRADEC

Poskeniraj kodo in doniraj

sij

Kmalu smo lahko ponovno zagnali proizvodnjo na Koroškem

Že v prvih dneh po poplavah smo glede na razpoložljivost infrastrukture in zaposlenih začeli zaganjati proizvodnjo. V SIJ Metalu Ravne smo po uspešni obnovi poškodovanega cevovoda za hladilno vodo in sanaciji poplavljenih agregatov proizvodnjo v polnem obsegu zagnali 16. avgusta, v SIJ Ravne Systems pa z vsakodnevnim prihodom vse večjega števila zaposlenih na delo že v tednu pred tem. Izziv za celotno koroško gospodarstvo in s tem tudi Skupino SIJ ostaja vzpostavitev normalnih prometnih povezav, primernih tudi za tovorni promet, saj uničena infrastruktura povzroča zamude v dobavah.

Z vidika trajnostnega poslovanja je zelo pomembno, da v času naravne katastrofe ni bilo obremenitve naravnega okolja. Manjše količine poplavne vode, ki so bile v SIJ Metalu Ravne onesnažene z oljnimi madeži, smo s pomočjo zunanjega pogodbenega partnerja pravočasno posesali na izvoru in predali pooblaščenemu prevzemniku odpadka.

Podpora sodelavcem Skupine SIJ

Sodelavcem, ki so v poplavah utrpeli škodo, stojimo ob strani. Pomagali bomo obnoviti domove in življenje postaviti nazaj na trdne temelje. Vsem prizadetim sporočamo: Niste sami, tukaj smo za vas.

Finančna pomoč

Enkratna solidarnostna pomoč

Zaposleni, ki so utrpeli večjo škodo na svojem bivališču (nad 5.000 evrov) in je zato ogroženo vaše zdravje oziroma je škoda povzročila neprimerno življenjsko okolje za bivanje, lahko z enotno vlogo Skupine SIJ zaprosite za solidarnostno pomoč.

Od 2.500 do 10.000 evrov pomoči

V Skupini SIJ solidarnostna pomoč znaša od 2.500 evrov, kar je več od minimalnih zneskov, določenih po kolektivnih pogodbah, do 10.000 evrov, kar je najvišji neobdavčeni znesek. Prvi del solidarnostnih pomoči v višini 2.500 evrov je že bil izplačan.

Komisijo, ki je odločala o višini solidarnostne pomoči na podlagi enotnih kriterijev za vse družbe, so sestavljali predstavniki družb SIJ Metal Ravne, SIJ Ravne Systems, SIJ ZIP center in SIJ Storitve (kadrovska služba, pravna služba, sindikati) ter predstavniki zaposlenih iz najbolj prizadetih krajev.

Humanitarna pomoč

Lions klub Slovenj Gradec na humanitarnem računu zbira namenske donacije posameznikov (naših zaposlenih in njihovih družinskih članov) za humanitarno pomoč drugim zaposlenim v Skupini SIJ za odpravljanje posledic poplav.

Na račun so bila nakazana tudi sredstva družb v Skupini SIJ, ki so bila sicer namenjena za nakup poslovnih daril in organizacijo nekaterih dogodkov. Sem smo usmerili tudi poslovne partnerje, ki so že izkazali interes pomagati.

Poplavljen je bil del Kovačnice, voda je za seboj pustila debelo plast blata.

Meža je poplavlila spodnji del Raven na Koroškem, vključno s spodnjim delom zaključnega gospodarskega območja.

Z orodjem in rokami, predvsem pa s požrtvovalnostjo so se sodelavci SIJ Metala Ravne, ki so lahko prišli na delovno mesto, lotili odpravljanja posledic poplav in čiščenja blata.

Namensko zbrana sredstva izključno za sodelavce

Sredstva, zbrana na humanitarnem računu, bodo namenjena izključno sodelavcem Skupine SIJ, in sicer tistim, ki so utrpeli škodo v poplavah, a niso upravičeni do solidarnostne pomoči (ker je denimo škoda nižja od 5.000 evrov ali ni nastala na bivališču, temveč na drugem premoženju), pa tudi tistim, za katere bo ugotovljeno, da so zaradi denimo povsem uničenega doma potrebovali več pomoči.

Vlogi za obe vrsti pomoči dobite na intranetu Moj SIJ ali v kadrovski službi.

Brezplačna anonimna psihološka pomoč

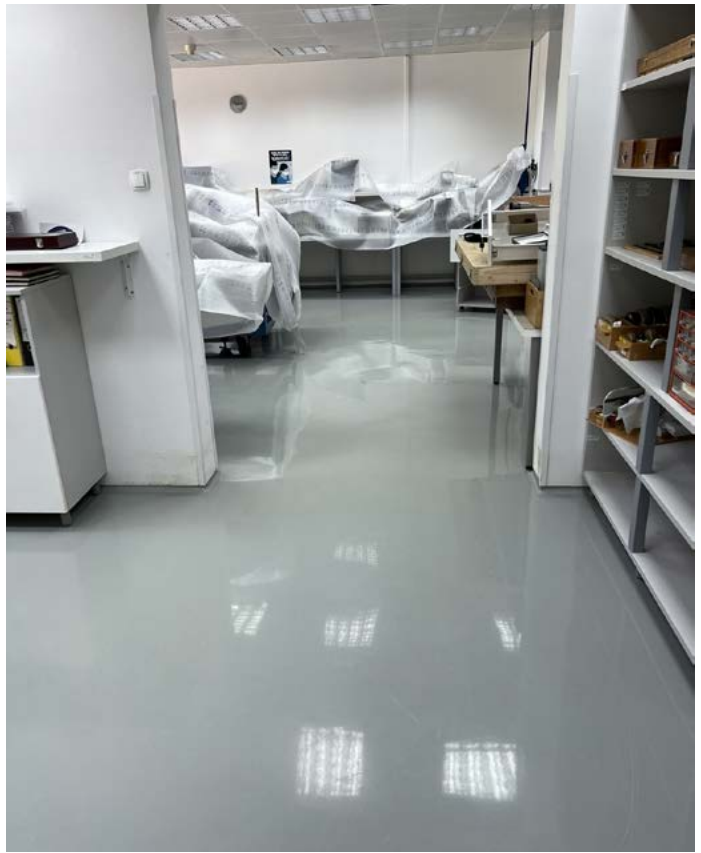
Zavedamo se, da doživetje naravne katastrofe takšne moči, kot je bila nedavna ujma, in soočanje z njenimi posledicami v človeku pogosto prebudita zelo globoka čustva, stiske in občutke negotovosti. Zato bo zaposlenim v Skupini SIJ, ki so utrpeli večjo škodo na svojem bivališču in zaprosijo za enkratno solidarnostno pomoč, na voljo tudi brezplačna anonimna psihološka pomoč.

Vzpostavitev tovrstne pomoči zaposlenim je bila sicer predvidena tudi v okviru aktivnosti certifikata Družini prijazno podjetje, a smo jo v teh okoliščinah aktivirali predčasno.

V spodnje prostore Laboratorijev SIJ Ravne Systems je vdrla do 30 cm vode in mulja.

Prostori so bili hitro očiščeni, večina vitalne opreme ni bila poškodovana.

Zaposleni v Laboratorijih so skupaj s sodelavci iz Vzdrževanja zavihali rokave in vrnili prostorom prejšnjo podobo.

Psihoterapija je več kot pogovor

Čprav marsikatero težavo rešujete sami ali se po pomoč obrnete k prijateljem in znanecem, pa ob določenih težavah potrebujete nekoga, ki je izurjen za tovrstno pomoč, ki vas bo poslušal in vam pomagal pri iskanju rešitev v varnem in visoko zaupnem okolju. Za razliko od psihiatra psihoterapevt ne predpisuje zdravila, temveč pomaga s pogovorom.

Delodajalcu se vaši podatki ne posredujejo, izvajalec zagotavlja anonimnost in zaupnost.

Kdo in kako do psihološke pomoči

Zaposleni, ki so upravičeni do solidarnostne pomoči, bodo ob oddaji vloge za enkratno solidarnostno pomoč v kadrovske službi prejeli informacije za dostop do brezplačne anonimne psihološke pomoči, ki jo bo za zaposlene v Skupini SIJ do konca leta 2023 izvajala ekipa psihoterapevtov iz organizacije mojpsihoterapevt.si.

Vsakemu upravičencu bo na voljo šest ur razbremenilnih pogovorov s psihoterapevtom, ki vam bo pomagal pri soočanju s situacijo in preprečevanju dolgoročnih negativnih posledic.

PO POPLAVAH

Katja Mramor Krumpak, specialistka za interno komuniciranje, SIJ d.d.
Foto: Fotostudio Tim, Vrhnika

Poiskati pomoč je pravzaprav znak poguma

Zlatko Bojanović se je po osebni izkušnji z izgorelostjo odločil, da želi pomagati drugim. Danes je certificirani svetovalc za transakcijsko analizo ter specializant psihoterapevt pod supervizijo, ki v okviru organizacije mojpsihoterapevt.si ljudem največkrat pomaga pri anksioznosti, občutkih potrtosti, tesnobe in strahu, depresiji, občutkih praznine, osamljenosti in pomanjkanja življenjskega smisla, izbruhih jeze ter pri soočanju z izgubo pomembne osebe in podpora v procesu žalovanja. S pronicljivim in prijetnim sogovornikom smo se pogovarjali o psiholoških in čustvenih posledicah obsežnih poplav – morda nam je uspelo razbiti kakšen mit ali tabu, ki žal marsikoga še vedno odvrne od potrebne pomoči.

Avgustovske poplave so v Sloveniji povzročile grozno razdejanje. Nihče ob tem ne more ostati ravnodušen. Kakšen je običajno prvi čustveni odziv?

To so trenutki, ki globoko pretresejo našo zavest in vzpostavijo nove perspektive o življenju. V ozadju uničenja, izgube in negotovosti, ki jih takšni dogodki prinesejo, se pojavljajo različna čustva, ta nas oblikujejo in nas spominjajo.

Prva reakcija mnogih ljudi je preprosto šok. To je tisti nepopisen občutek, ko gledaš prizore razdejanja in se ti zdi, da so nočna mora. Občutek, ki ga preplavlja nejasnost in otopelost, medtem ko poskušaš razumeti razsežnost tega, kar se je zgodilo.

Kaj pa po prvem šoku? Številnim našim zaposlenim je to dogajanje povzročilo velike in dolgotrajne stiske, tudi travme.

Zatem lahko pritisne občutek strahu. Kaj sledi? Kako bomo obnovili to, kar smo izgubili? Strah pred neznanim, pred ponovitvijo katastrofe. S tem se veže tudi globoka žalost. Izguba domov, bližnjih, dragocenih spominov, vseh tistih neprecenljivih trenutkov, ki so bili povezani z določenim mestom ali predmetom.

Nato je tu občutek nemoči. Ko je vse okoli tebe v ruševinah, se morda zdi, kot da ni poti naprej. Krivda je še eno čustvo, ki ga mnogi doživljajo; občutek, da morda nismo naredili vsega, kar bi lahko, ali da so nam nekatere stvari

prihranjene, medtem ko drugi trpijo. Jeza na naravo, oblast ali morda na samega sebe. To je čustvo, ki išče odgovore ali vsaj nekaj, na kar bi lahko usmerili svojo bolečino.

V trenutkih, ko se zdi, da je vse izgubljeno, se lahko počutimo brezupne in brez vizije za prihodnost. Kljub temu pa je morda presenetljivo, da se med temi težkimi čustvi lahko pojavi tudi hvaležnost. Hvaležnost za to, kar smo še ohranili, za pomoč, ki smo jo prejeli, in za solidarnost, ki se pokaže v težkih časih.

Nabor čustev pri takih nesrečah je širok in kompleksen. Ključnega pomena je, da prepoznamo in si priznamo, kako se počutimo, poiščemo podporo in dovolimo sebi in drugim, da se skozi to paleto čustev premikamo v lastnem tempu.

Koliko časa traja, da si psihično opomoremo oziroma od česa je to odvisno?

Psihično okrevanje po travmi je kompleksen in večplasten proces, ki ne sledi fiksnemu vzorcu, je subjektivno in odsev množice dejavnikov. Ljudje s trdnejšim in optimističnim značajem se morda hitreje dvignejo na noge. Njihove prejšnje izkušnje uspešnega spopadanja s travmo so lahko vir moči in spodbude.

Okrevanje ni vedno predvidljivo in linearno. Občutki žalosti, jeze in zanikanja se lahko izmenjujejo in ponavljajo v nepredvidljivih ciklih. Za nekatere je proces morda kratek, medtem ko se drugi z njim spopadajo leta. Vsaka pot do okrevanja je osebna in edinstvena ter zasluži čas, potrpežljivost in podporo.

Okoliščine, kot so starost, fizično zdravje in celo kulturno ozadje, lahko dodatno oblikujejo to izkušnjo. Finančne težave ali osebne izgube lahko postavijo dodatne ovire na poti okrevanja.

Kako pomemben je pri tem odziv bližnjih in skupnosti?

Včasih je najmočnejša sila za okrevanje občutek povezanosti in razumevanja. Ko družina, prijatelji in celotna skupnost stopijo skupaj in ponudijo podporo, se občutek izoliranosti in obupa zmanjša. Tudi odziv širše skupnosti in institucij igra ključno vlogo. Ko lokalne oblasti, nevladne organizacije in druge institucije hitro in učinkovito ukrepajo, to prinaša upanje in konkretna sredstva za obnovo.

Nato je tu še strokovna pomoč, kot so terapijske ure, ki omogočajo, da posameznik razume in obdela svojo travmo na zdrav in učinkovit način.

Kdaj oziroma kako vemo, da pogovor z bližnjimi ne bo dovolj, da je naša stiska prevelika in potrebujemo strokovno pomoč?

Ko je življenje težko, je prva in najtežja stopnica pogosto prepoznati, da je čas za iskanje strokovne pomoči. Ne glede na subjektivno naravo duševnega zdravja pa obstajajo določeni univerzalni signali, kot so nespečnost, občutki tesnobe, depresija ali občutki odtujenosti, ki trajajo več tednov ali mesecev.

V sodobni družbi, v kateri je poudarek na produktivnosti, se lahko zdi občutek nesposobnosti opravljanja vsakodnevnih nalog kot velik poraz. A ko občutki postanejo tako močni, da oseba ne more več skrbeti zase ali za druge, je to jasen znak, da je treba poiskati pomoč.

Če opazimo, da se pogosteje zatekamo k nezdravim sredstvom, kot so droge in alkohol, je to lahko znak, da potrebujemo strokovno pomoč. Podobno je tudi umikanje od družbe in izogibanje stikom z drugimi lahko opozorilni znak, da se v nas kopiči nekaj, s čimer se sami ne moremo spoprijeti.

Če pogovor z družino ali prijatelji ni več vir tolažbe, če občutimo, da nas nihče več ne razume, takrat je čas, da poiščemo strokovnjaka, ki ne bo olajšal le trenutne bolečine, ampak ponudil tudi orodja in strategije za dolgoročno zdravljenje in obvladovanje čustvenih težav.

Kaj opazate, da je ljudem najteže pri iskanju psihološke pomoči? Je to morda priznanje, da pomoč potrebujemo, ali zaupanje, saj psihoterapevta pred prvim obiskom sploh ne poznamo, potem pa naj bi mu zaupali svoje najgloblje stiske in občutke, morda kaj tretjega?

Živimo v svetu, kjer se od nas pogosto pričakuje, da smo neomajni, močni in samozadostni. Priznanje, da potrebujemo pomoč, je v nasprotju s to družbeno sliko in lahko vodi do občutka sramu ali nezadostnosti. Ljudje se lahko počutijo, kot da so edini, ki se spopadajo s svojimi težavami, čeprav je v resnici duševno zdravje nekaj, s čimer se spopada veliko ljudi.

Druga pomembna ovira je strah pred neznanim, zlasti ko gre za zaupanje osebi, ki je ne poznamo. Psihoterapija pa zahteva globoko in iskreno samorazkazovanje. Ta strah je lahko še poudarjen, če so posamezniki v preteklosti doživeli izdajo ali so imeli težave z zaupanjem.

Kaj bi svetovali nekemu, ki čuti, da ni v dobri koži, da ga situacija teži, a verjame, da je pogovor s psihoterapevtom za slabiče, ali pa je prepričan, da je drugim zagotovo še težje in »se ne bom rinil«?

Ne dovolite, da vas družbene stigme ali predsodki odvrnejo od iskanja pomoči, ki jo potrebujete. Konec koncev, ko mislimo na fizično zdravje, se redkokdo vpraša, ali je obisk zdravnika znak šibkosti. Enako bi moralo veljati za duševno zdravje. Če smo ranjeni ali se počutimo slabo, si

Če smo ranjeni ali se počutimo slabo, si zaslužiemo pomoč in podporo, ne glede na to, ali je težava fizična ali duševna.

zasluži pomoč in podporo, ne glede na to, ali je težava fizična ali duševna.

Misel, da »je drugim zagotovo še težje«, je razumljiva, saj se mnogi izogibajo občutku krivde ali sramu, ko se primerjajo z drugimi, za katere menijo, da so v hujši stiski. Toda vsak človek je edinstven in njegova bolečina je prav tako legitimna kot bolečina kogar koli drugega. Vaša bolečina je vaša in zasluži si biti slišana in obravnavana.

Znati si priznati, da potrebujemo podporo, in poiskati to podporo sta izraz samozavedanja in odločnosti, da si izboljšamo svoje življenje.

Sodelavcem, ki so jih prizadele poplave, smo v Skupini SIJ ponudili brezplačno anonimno psihološko pomoč prek organizacije mojpsihoterapevt.si. Kaj si lahko obetajo od psihoterapije oziroma razbremenilnih pogovorov? Pri čem jim lahko psihoterapevt pomaga?

V zaupnem okolju, ki ga zagotavlja terapevt, posamezniki najdejo prostor, v katerem lahko brez sodb ali zadržkov izražajo svojo bolečino, strah in zmedo. To ni zgolj priložnost za govorjenje, ampak tudi za obvladovanje občutkov stresa in anksioznosti, ki so pogosti spremljevalci travmatičnih izkušenj.

V tem kontekstu psihoterapevt deluje kot opora skozi turbulentne čase, pomaga posameznikom prepoznati simptome in iskati poti za njihovo obdelavo.

Mnogi se morajo spopasti tudi s procesom žalovanja – za izgubljenimi domovi, dragocenostmi ali celo ljubljenimi osebami. Tu psihoterapevt ponuja podporo in vodstvo, pomaga krepiti pozitivno samopodobo in graditi samozavest, ki jo lahko takšne izkušnje zamajejo.

V času okrevanja je pomembno tudi sprejemanje mnogih težkih odločitev. Terapevt je lahko ključni vir podpore, ki ponuja usmerjanje in povezuje posameznike z dodatnimi viri v skupnosti.

Travma lahko tudi razbije medosebne odnose. Vendar pa se lahko z ustreznim vodenjem in podporo psihoterapevta ti odnosi ne le zacelijo, ampak postanejo še močnejši.

V času, ko je svet pogosto obdan s hladnostjo in neprijaznostjo, je dejanje Skupine SIJ opomnik, kako pomembno je zagotavljati podporo in pomoč tistim, ki jo najbolj potrebujejo. Je dokaz, da so skupnost, sočutje in skrb za sočloveka vrednote, ki še vedno štejejo.

Kako pri mojpsihoterapevt.si zagotavljate anonimnost in zaupno okolje? Marsikdo ima morda pomislek sprejeti takšno pomoč, če jo ponuja delodajalec. Boji se, da bi za obiskovanje pogovorov ali celo za vsebino izvedeli njegovi sodelavci in nadrejeni.

Ko se zaposleni odloči za iskanje pomoči, je ključnega pomena, da mu je zagotovljeno, da

Vsakdo si zasluži občutek miru, sreče in izpolnjenosti. In včasih potrebujemo malo pomoči, da to dosežemo.

so njegovi osebni podatki in vsebina pogovorov zaščiteni. Pri tem je v ospredju profesionalna etika psihoterapevtov. To je poklic, ki temelji na zaupanju. Neetično razkritje informacij lahko ima resne posledice za terapevta, od pravnih sankcij do izgube poklica.

Digitalne platforme, kot je mojpsihoterapevt.si, nudijo zasebnost in diskretnost v digitalnem okolju. Informacije o terapijah se ne shranjujejo. Vsebina pogovora je znana izključno terapevtu in osebi, ki pride na terapijo. Poleg tega, delodajalec in drugi zaposleni v podjetju, ki financira te storitve za svoje zaposlene, nimajo dostopa do teh informacij.

Možnost anonimnosti pomeni, da zaposleni niso dolžni razkriti svojih identifikacijskih podatkov. Platforme za spletno terapijo uporabljajo tudi napredne tehnike šifriranja in zaščitene komunikacijske kanale.

Toda kljub vsem tehničnim ukrepom je morda najpomembnejša jasna in razumljiva politika zasebnosti. Uporabniki morajo vedeti, kako se njihovi podatki uporabljajo, shranjujejo in zaščitijo. To ne samo povečuje zaupanje v platformo, temveč tudi omogoča zaposlenim, da sprejmejo informirano odločitev o uporabi storitve.

V stiski velikokrat posežemo po priročnikih za samopomoč ali še raje rešitve iščemo po spletu. Zakaj to običajno ne deluje?

Priročniki za samopomoč in spletne vsebine so postali popularen način za iskanje nasvetov in strategij za soočanje s težavami. Njihova vsebina je oblikovana na splošno, zato ne moremo pričakovati, da bo en sam pristop ustrezal vsem. Splet ponuja neskončne možnosti informacij, vendar niso vse koristne, znanstveno podprte ali celo resnične. Neizogibno tveganje je, da lahko posamezniki sledijo nasvetom, ki jim v resnici lahko škodujejo, namesto da bi jim pomagali.

Kaj so še lahko pasti takšne 'pomoči'?

Preveč zanašanja na samopomoč lahko pripelje do tega, da posamezniki odlašajo s pridobitvijo njim prilagojene strokovne pomoči, ki bi jo v resnici potrebovali. Ne nazadnje soočanje s težavami v samoti, brez prave interakcije ali podpore, lahko krepiti tesnobo ali depresijo. Kljub temu pa to ne pomeni, da spletni viri ali knjige za samopomoč nimajo vrednosti. Kot del širše strategije so lahko koristni, toda posamezniki se morajo zavedati, da je včasih treba iskati tudi strokovno pomoč.

Odnos med klientom in terapevtom je temeljni kamen uspešne terapije. Zaupanje in razumevanje v terapevtskem odnosu omogočata, da klient v polnosti dojame in sprejme nasvete in strategije terapije. Odnos je most med znanostjo in človeško izkušnjo, ki omogoča pravo zdravljenje in preobrazbo.

Kako lahko vodje prepoznajo stiske oziroma čustvene težave svojih sodelavcev? Na Koroškem so bili prizadeti tako rekoč vsi. Tudi če je nekomu bivališče ostalo nepoškodovano, vsak pozna koga, ki je bil huje prizadet, med sorodniki, prijatelji, sodelavci ..., verjetno lahko govorimo celo o nekakšni kolektivni čustveni prizadetosti? Ko celotne skupnosti doživljajo takšne travmatične dogodke, ni le posameznik tisti, ki trpi; celotna skupnost nosi težo izgube, strahu in negotovosti.

Vodje imajo ključno vlogo pri prepoznavanju in obravnavanju čustvenih težav v svojih ekipah, še posebno v času posledic naravne nesreče. Eden najbolj opaznih znakov stiske je sprememba v obnašanju ali delovni učinkovitosti posameznika. To lahko vključuje povečano odsotnost z dela, zmanjšano produktivnost, pomanjkanje koncentracije ali celo izogibanje sodelavcem in spremembe v komunikaciji, izolacijo ali nenavadne čustvene reakcije, kot je razdražljivost ali apatija.

Kaj to pomeni za odnose v kolektivu?

Situacija kolektivne čustvene prizadetosti lahko vpliva na dinamiko skupine, produktivnost in sodelovanje. Kolektiv lahko postane bolj povezan v solidarnosti, vendar pa se lahko tudi povečajo konflikti, saj se posamezniki različno soočajo s svojo bolečino.

Za vodje je pomembno, da so pozorni in empatični. Priporočljivo je vzpostaviti okolje, v katerem se ljudje počutijo varne, da izrazijo svoja čustva in skrbi. Redni ena-na-ena pogovori, skupinski sestanki ali celo delavnice o duševnem zdravju lahko zagotovijo prostor za deljenje in

podporo. Poleg tega bi morali vodje spodbujati tudi iskanje strokovne pomoči, ko je to potrebno.

Obnova po takšni tragediji ni le fizična, ampak tudi čustvena. Podpora, razumevanje in skrb za dobrobit zaposlenih niso le korporativna odgovornost, ampak tudi ključ do oblikovanja močnejšega in bolj povezanega delovnega okolja v času preizkušenj.

V takšnih težkih okoliščinah bi vsak rad pomagal po svojih močeh. Kaj reči sodelavcu, ki je zaradi poplavl utrpel veliko škodo in bo še dolgo čutil posledice te ujme na svoje življenje? Floskule, kot je »vse bo v redu«, najbrž – prav nasprotno – niso primerne. Kako pa lahko pristopimo?

Ko smo priča trpljenju bližnjega ali sodelavca, s katerim preživimo veliko ur našega vsakdanjika, se naravno vprašamo, kako lahko pomagamo. Komunikacija v takih trenutkih je občutljiva in ključnega pomena. Prvi korak je prisotnost. Ne zgolj fizična, ampak je pomembno tudi, da ste prisotni s srcem in umom. Poslušanje je eden najmočnejših načinov pomoči. Namesto, da hitimo s tolažbo ali nasveti, je pogosto bolje, da preprosto poslušamo, kaj želi oseba deliti.

Floskule, kot je »vse bo v redu«, delujejo nepošteno in celo ponižujoče. Namesto da bi blažili bolečino, lahko poudarijo nesporazum in oddaljenost. Raje se osredotočite na iskrenost in empatijo. Lahko rečete: »Ne morem si predstavljati, kako težko je to za tebe, a tukaj sem zate.« ali »Tu sem, da te podprem na kakršen koli način lahko.« Pomembno je tudi, da ne poskušamo zmanjšati ali primerjati njihove izkušnje z drugimi situacijami. Vsakdo doživlja travmo na svoj način.

Ponudite praktično pomoč, kot je pomoč pri čiščenju in iskanju začasnega bivališča, ali pa zgolj vožnjo otrok v šolo. Velikokrat so prav mali koraki tisti, ki naredijo največjo razliko. Medtem ko se prvotni šok morda razblini, so posledice takšnih dogodkov pogosto dolgotrajne. Redno preverjanje, kako se oseba počuti, ali pa zgolj opominjanje, da ste tam zanje, lahko pomaga.

PO POPLAVAH

Pogum in nesebična pomoč jeklenih

Brez oklevanja so se odzvali klicem na pomoč, ponudili svoje znanje, pogum, veliko srce ter požrtvovalno reševali, varovali in oskrbovali ljudi ob nedavnih poplavih in grožnjah zemeljskih plazov. »V duhu prostovoljstva ni, da bi se poimensko izpostavljali,« je rekel eden od naših junakov. A prav je, da se o dobrih dejanjih govori, saj sta dobrota in solidarnost (upamo, da čim bolj) nalezljivi. Ponosni smo na svoje sodelavce. Poklon njim in vsem drugim, ki so podobno nesebično pomagali. HVALA.

Katja Mramor Krumpak, specialistka za interno komuniciranje, SIJ d.d.

Irena Kolenc Janovič, specialistka korporativnega komuniciranja, SIJ Acroni

Monika Žvikart, specialistka korporativnega komuniciranja, SIJ Metal Ravne

Jure Murko, specialist korporativnega komuniciranja, SIJ Ravne Systems
Foto: Grega Ravnjak, osebni arhivi, arhivi družb SIJ Acroni, SIJ Metal Ravne in SIJ Ravne Systems

Ujeto voznico smo rešili iz vode

»V petek zjutraj, ko sva bila z ženo na poti v službo, je Meža že več kot meter visoko poplavlila cesto pri Štoparju. Nosilo je drevesa, bale, tudi avtomobile. Ravno ko sva enega obtičanca povlekla iz reke z vlečno vrvjo, je prineslo drugega. Ženska je prestrašeno kričala, vendar se v bučanju poplave nismo mogli pogovarjati. Še bolj se mi je smilila prav zato, ker ni vedela, da ji nameravamo pomagati. Avto se je k sreči zagostil, vendar je občasno malo zlezel naprej po toku. K sreči sem imel v prtljžniku plezalno vrv, dolgo 80 metrov, in z njo smo ujeto voznico potegnili iz vode. Podrobnosti naj ostanejo skrite, vem pa, da je šlo za las. Takoj nato sem s telefonskim klicem zbudil tasta, ki ni niti slutil, da mu bo reka čez petnajst minut močno poplavlila hišo.«

Primož Karlovšek, specialist v kemijskem laboratoriju, SIJ Metal Ravne

Brez pomisleka sem sedel na traktor in šel pomagat

»V soboto zjutraj, ko je tudi v mojem kraju telefonski signal bil moten, sem izvedel, da je Meža zalila našo Težko kovačnico in da se bomo sodelavci, ki bomo lahko prišli do tja, lotili čiščenja. Niti za hip nisem razmišljal: sedel sem na traktor, vedel sem, da nam 'bo prav prišel', in se podal od doma z Breznice nad Prevaljami, kjer stanujem, na Ravne. Cesta je bila slaba, moral sem se peljati malo naokoli, vendar je nekako šlo. Okoli 10. ure smo se s sodelavci in vzdrževalci lotili čiščenja vode in mulja, ki je prekrival halo. Delo je bilo težavno, saj je mulj kar polzel iz traktorske 'kište'. Vendar o tem nisem posebno razmišljal, zdelo se mi je edino pravilno, da pomagam, saj je kovačnica moje delovno mesto, moj kruh.«

Andrej Špiler, žerjavovodja v tehnološkem procesu, SIJ Metal Ravne

Pomembna sta močan karakter in srce na pravem mestu

»V torek, prvega avgusta, sem začel dopust, vendar pa sem bil kot član civilne zaščite zaradi slabega vremena že v četrtek popoldne aktiviran, saj sem v enoti aktiven z motorno žago, ki je nepogrešljiva pri čiščenju vodnih strug. Ponovni klic za zbor pred gasilskim domom v Mežici sem dobil že čez nekaj ur, v petek zjutraj ob treh. Od takrat sem bil skoraj nepretrgoma na terenu: ljudi je bilo treba evakuirati, jim zagotavljati življenjske potrebščine, ki jih je kot humanitarno pomoč v Mežico dostavljala helikopter. Pri delu so se nam pridružili tudi vojaki iz tujine. Res je težko najti prave besede, da bi opisale solidarnost, ki jo je naravna nesreča vzbudila med ljudmi. In njihovo neprecenljivo hvaležnost, ko dobijo pomoč. Srce mi ne da miru, da ne bi

pomagal. Res je naporno, vendar ko ljudje potrebujejo mojo pomoč, vem, da to zmorem.«

Klemen Kumer, delavec v adjustaži profilov, SIJ Metal Ravne

Pomislil sem: Ljudje potrebujejo pomoč

»Ko me je tistega jutra prebudila sirena, sem vedel, da so se napovedi vremenoslovcev žal uresničile, a razsežnosti ujme si nisem niti predstavljal. Vključil sem radio, pogledal na telefon. Zmrazilo me je. Koroška je pod vodo in še vedno dežuje. Pomislil sem: Ljudje potrebujejo pomoč.

Kot nekdanji gorski reševalec, planinski vodnik in ljubitelj kolesarjenja sem vedel, da bom našel pot do prizadetih. Do podjetja se mi je uspelo prebiti po gozdnih cestah čez Kope in Kremžarjev vrh. Hitro smo se organizirali ter s prvo pošiljko orodja in vode odhiteli na pomoč sodelavcem in prijateljem. Vodstvo podjetja nas je podprlo z vsem, kar smo takrat potrebovali. Vseskozi smo delovali usklajeno kot najboljša ekipa. Na terenu smo poprijeli za lopate, grablje in metle ter pomagali pri čiščenju. V nadaljevanju smo v sodelovanju s civilno zaščito naše sodelavce, prijatelje in tudi druge prizadete oskrbovali z nujnimi pripomočki, hrano, vodo, čistili ter sušilnimi napravami. Stisko ljudi smo občutili v svojih srcih in prav tako izkazano hvaležnost ob našem delu.«

Marko Kralj, energetski menedžer, SIJ Ravne Systems

V vsakem slabem je nekaj dobrega: v težkih trenutkih se je pokazala dobra stran ljudi

»Stanje na terenu me je močno prizadelo. Ko v živo vidiš posledice divjanja narave, izčrpane in obupane

ljudi, ne moreš ostati ravnodušen. Vendar, kot pravi rek, da je v vsakem slabem nekaj dobrega, se je v teh trenutkih pokazala dobra stran ljudi. Na vsakem koraku solidarnost in pomoč, ne glede na to, ali človeka poznaš ali ne – večina je pripravljena tako ali drugače pomagati. Spremenijo se tudi naši pogledi na nekatere stvari. Včasih smo se jezili na hrup 'krosovcev' in štirikolesnikov v naravi. V težkih trenutkih pa so bili motoristi ključnega pomena za oskrbo tistih, ki so bili odrezani od sveta.

Sama sem sodelavcem pomagala tako, da sem bila del tima za dostavo vode, orodja in pripomočkov za čiščenje, kasneje tudi hrane, toaletnih potrebščin in čistila. Domov sem odhajala utrujena, vendar z lepim občutkom, da sem naredila nekaj dobrega za sočloveka. Nikoli ne bom pozabila hvaležnosti in zadovoljstva ljudi, ki smo jim pomagali.«

Cvetka Adam, strojna tehnika, SIJ Ravne Systems

V nesreči res spoznaš pravega prijatelja

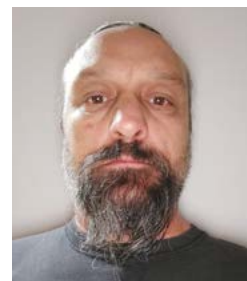

»Tisti petek me je zbudila sirena, in vedel sem, da gre nekaj hudo narobe. Na Poljani sem videl, da je stanje kaotično in da bo treba takoj ukrepati. Po radijski postaji sem vzpostavil zvezo z gasilci, županom Prevalj in civilno zaščito. Dogovorili smo se, da prevzamem del intervencijskega reševanja. Pri Štoparjevem mostu

smo vzpostavili terenski štab kar na avtobusnem postajališču in naredili akcijski plan. Pridružilo se nam je veliko okoliških kmetov z različno mehanizacijo, brez njih ne bi šlo. Najbolj mi bo ostalo v spominu, da je na območju pod mojim vodstvom vsak dan delalo najmanj 100 prostovoljcev. Nekateri med njimi bi tudi sami potrebovali pomoč, vendar so znali preceniti, kdo je pomoči v teh težkih trenutkih bolj potreben, tako da v nesreči res spoznaš pravega prijatelja! Tega ne bom pozabil.«

Martin Bivšek, skladiščnik, SIJ Ravne Systems

Najhuje je bilo, ko so zatulile sirene zaradi grožnje zemeljskega plaz

»Kot operativni gasilec PGD Koroška Bela sem sodeloval pri mnogih intervencijah v nedavnih vremenskih ujmah, ki so prizadele naše kraje. Najprej smo reševali težave zaradi močnih nalivov – prestopajoči hudourniki so zalivali stanovanjske in poslovne objekte. Po nekaj dneh se je v bližini moje hiše sprožil manjši zemeljski plaz, ogrožal je tudi bližnji hudournik in nižje ležeče objekte, ... in ponovno sem sodeloval na intervenciji. Najhuje pa je bilo, ko so zgodaj zjutraj zatulile sirene za neposredno nevarnost zaradi grožnje zemeljskega plaz nad vasjo. Kot gasilec sem moral biti na voljo 24 ur na dan za primer, da bi plaz dosegel vas. Skupaj z drugimi službami smo izvajali evakuacijo krajanov, pomagali pri transportu gibalno oviranih oseb, ponoči pa budno spremljali dogajanje okoli plaz.«

Janez Sterle, elektrotehnik, SIJ Acroni

Kot dolgoletnemu gasilcu in domačinu se mi ni bilo težko odzvati in pomagati

»V okviru PGD Koroška Bela smo ob nedavnih poplavah sprva poskrbeli za več zalitih klet in poplavljenih cest na Koroški Beli in širše na Jesenicah. Gasilska obleka se niti še ni posušila, ko se je spet oglasil pozivnik, nad vasjo pa se je zaslislala sirena za premik plazov, kar je pomenilo, da je potrebna takojšnja evakuacija. Pri njej smo sodelovali gasilci, civilna zaščita, gorski reševalci, policija ..., pomembna je bila dobra organizacija. Poskrbeti je bilo treba za prebivalce, še posebno za tiste, ki sami niso zmogli hitro in varno zapustiti vasi. Organizirali smo varna prenočišča ter prevoz v Osnovno šolo Prežihovega Voranca in Dom upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice. Vse dni smo izvajali monitoring plazov ter dežurstva v nočnem času, kar je pomenilo več neprespanih noči. Kot dolgoletnemu operativnemu gasilcu in hkrati domačinu se mi ni bilo težko odzvati in pomagati.«

Luka Oblak, operater hladnega valjanja ZRM, SIJ Acroni

V duhu prostovoljstva ni, da bi se poimensko izpostavljali ... Skupaj zmoremo vse!

»Sodelavci SIJ Acronija smo v okviru prostovoljnih gasilskih društev sodelovali pri odpravi posledic prekomernega deževja, vetroloma in grožnje plazov ... Nato pa je prišla tista sobotna noč, ki je opustošila Slovenijo. Na Koroški Beli se je ob pol

štirih zjutraj oglasila sirena, ki opozarja na premike plazov nad vasjo, Urbasa in Čikla. Najprej je krajan prestrašila informacija, da se je premaknil plaz Urbas. Druga informacija je bila enako neprijetna – da avtomatsko alarmiranje zaradi okvare senzorjev ne deluje. Ob odrejeni evakuaciji najbolj ogroženega dela vasi v nočnem času smo aktivno sodelovali številni prostovoljci. V nadaljevanju smo se organizirali tudi pri pomoči v drugih krajih po Sloveniji, ki jih je ujma huje prizadela. A v duhu prostovoljstva ni, da bi se poimensko izpostavljali ... Skupaj zmoremo vse! Bodimo ponosni na to in prenesimo to zavest tudi v vsakodnevno življenje.«

Branko Kmet, industrijski inženir energetskih naprav, SIJ Acroni

PO POPLAVAH

Monika Žvikart,
specialistka
korporativnega
komuniciranja,
SIJ Metal Ravne

Jure Murko, specialist
korporativnega komuniciranja,
SIJ Ravne Systems
Foto: Dobran Laznik,
SIJ Metal Ravne

Hvala vam, skupaj zmoremo

Po avgustovskih katastrofalnih poplavah smo se zahvalili našim požrtvovalnim zaposlenim, ki so skupaj s svojimi ekipami preprečili večje razlitje reke Meže na območju ZGO, se uspešno soočili z izzivi, ki jih je bilo po naravni nesreči treba razrešiti za zagon proizvodnje, ter na različne načine pomagali sodelavcem, prizadetim v poplavah. Zahvalo smo izrekli tudi nesebičnim koroškim gasilcem ter lokalni skupnosti za odpravljanje posledic poplav namenili donatorska sredstva v skupni vrednosti več kot 40.000 evrov.

Na slavnostnem dogodku, ki je potekal v družbi SIJ Metal Ravne v začetku septembra, so glavni podpredsednik Skupine SIJ Tibor Šimonka, glavni direktor SIJ Metala Ravne Jernej Močnik, tehnični direktor SIJ Ravne Systems Matjaž Hudopisk in direktor SIJ ZIP centra Luka Debeljak čestitali in se zahvalili sodelavcem, ki so se s svojo požrtvovalnostjo izkazali med poplavami. Lokalni skupnosti in organizacijam pa so za različne projekte pri odpravljanju posledic poplav predali donacije v skupni vrednosti več kot 40.000 evrov.

Ponosni na svoje požrtvovalne in odločne sodelavce

Z nesebično predanostjo, velikim pogumom in neomajno odločnostjo so se naši sodelavci soočili z izzivi, ki so jih prinesle naravna nesreča in njene posledice tako v obeh največjih koroških družbah kot tudi pri sodelavcih in v lokalni skupnosti.

Sodelavci SIJ Metala Ravne so skupaj s svojimi ekipami najprej preprečili večje poplave na območju ZGO, nato pa se tudi lotili dela, ki ga je bilo treba opraviti za uspešen zagon proizvodnje: čiščenja poplavljenih prostorov v Kovaškem programu, sanacije poplavljenih agregatov ter ureditve vsega potrebnega za postavitve novega cevovoda za hladilno vodo. Ekipa v družbi SIJ Ravne Systems je očistila poplavljen laboratorij in mu vrnila čisto podobo.

V poplavah je bilo močno prizadetih tudi veliko število naših zaposlenih. Sodelavci so jih oskrbeli z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami in prepotrebno delovno opremo v težkih trenutkih ter jim priskočili na pomoč pri ponovni vzpostavitvi njihovega vsakdanjega življenja.

“V časih krize pogosto prav pogum in nesebičnost posameznikov najsvetleje zasijeta. V Skupini SIJ priznamo in cenimo izjemni trud naših sodelavcev in sodelavk, junakov koroških družb Skupine SIJ. Svojo solidarnost in podporo z donacijami izkazujemo tudi lokalni skupnosti. Zahvaljujemo se gasilcem, ki so pogumno stopili v akcijo, da bi preprečili katastrofo našim družbam, tukaj na Ravnah in drugod po Mežiški dolini, pa tudi vsem našim sodelavcem. Vaši požrtvovalnost in predanost sta vredni najvišjega spoštovanja. Danes, v teh zahtevnih okoliščinah dokazujemo, kako trdne so jeklene vezi med nami in da smo v teh težkih časih skupnost, ki stoji skupaj.

Tibor Šimonka, glavni podpredsednik Skupine SIJ

Glavni podpredsednik Skupine SIJ Tibor Šimonka (drugi z desne) in glavni direktor SIJ Metala Ravne Jernej Močnik (na sredini) sta se zahvalila požrtvovalnim sodelavcem SIJ Metala Ravne, ti pa so zahvale prevzeli v imenu svojih ekip: (z leve) Kristijan Plesnik, direktor za stalne izboljšave in trajnost, Marko Ažman, direktor Kovaškega programa, in (prvi z desne) Alojz Buhvald, izvršni direktor za proizvodnjo.

Zahvalo sodelavcem družbe SIJ Ravne Systems sta ekipi Laboratorijev – v njihovem imenu je zahvalo prevzel vodja laboratorija za neporušne preiskave Gašper Fašun (prvi z leve), Marku Kralju (tretji z leve), (z desne) Egidiju Hudrapu, Boštjanu Kogelniku in Cvetki Adam predala (na sredini) Tibor Šimonka, glavni podpredsednik Skupine SIJ, in tehnični direktor SIJ Ravne Systems Matjaž Hudopisk (drugi z leve).

Donacije za pomoč v lokalni skupnosti

Donatorska sredstva v skupni vrednosti nekaj več kot 40.000 evrov, ki smo jih izročili lokalni skupnosti in organizacijam, bodo namenjena različnim projektom pri odpravljanju posledic naravne katastrofe.

Koroškemu gasilskemu zavodu in prostovoljskim gasilskim društvom iz krajev, kjer živi največji del naših sodelavcev, to so Ravne, Prevalje, Črna, Mežica in Dravograd, smo sredstva namenili za nakup nove gasilske opreme. Pihalni orkester žele-

zarjev Ravne, ki je popestril tudi tokratni dogodek, bo prejela sredstva namenil za obnovo Glasbenega doma, v katerem je avgustovska ujma povzročila veliko škodo in uničila skoraj vso opremo, vključno z inštrumenti.

Občina Ravne na Koroškem bo prejela sredstva namenila za obnovo grajskega parka, poškodovanega v julijskih neurjih. Občina Črna na Koroškem pa je prejela sredstva za obnovo podlage jeklenega poligona za vadbo na prostem, ki ga je občina od Skupine SIJ sicer dobila v dar lani jeseni.

Z donacijami smo izrazili zahvalo in podporo lokalni skupnosti.

Veseli smo, da so družbe Skupine SIJ na Ravnah prepoznale posledice naravne nesreče in stisko skupnosti ter s svojim odnosom in aktivnim pristopom do odpravljanja teh posledic pokazale pripadnost in odgovornost do lokalne in regionalne skupnosti.

Dr. Tomaž Rožen, župan Občine Ravne na Koroškem

Res je, da smo opravljali le svoje delo, a brez zavzetosti, brez pripadnosti domačemu okolju in brez srca na pravem mestu bi bile, verjamem, posledice poplav mnogo večje. Počaščeni smo, da ste tudi naši poslovni partnerji zaznali, da nam je mar, in s svojo velikodušno potezo potrjujete, da svoje delo opravljamo dobro.

Dejan Salčnik, direktor Koroškega gasilskega zavoda

Vaša donacija pomeni upanje in podporo za obnovo glasbenega doma. Pomeni korak bliže k temu, da lahko spet zaigramo in poneseemo glasbo v srca ljudi.

Božo Hudopisk, predsednik Pihalnega orkestra železarjev Ravne

V Skupini SIJ smo hvaležni, da smo del skupnosti srčnih in sočutnih posameznikov in organizacij, s katerimi nas povezujejo močne jeklene vezi. Na dogodku smo se zahvalili le najzaslužnejšim pri pomoči in obnovi – zelo pa smo hvaležni tudi vsem drugim sodelavcem, prostovoljcem in organizacijam, ki so po nepredstavljeni naravni katastrofi pomagali obnavljati življenje na Koroškem.

TRAJNOSTNO NARAVNANI

Rok Kotnik, vodja za kakovost in trajnost, SIJ d.d.

Katja Mramor Krumpak, specialistka za interno komuniciranje, SIJ d.d.
Foto: arhiv SIJ Metala Ravne

Prestopili prvo stopnico, finale za certifikat konec oktobra

Konec avgusta je presojevalna ekipa certifikacijske hiše AFNOR na lokacijah SIJ d.d. in SIJ Metal Ravne opravila presojo prve stopnje po standardu ResponsibleSteel. Iz uradnega poročila in komentarjev presojevalcev je jasno, da smo v kratkem obdobju približno zadnjega leta in pol naredili ogromno in da so rezultati presoje spodbudni. Nismo pa še na cilju, pred končno presojo v oktobru bomo za pridobitev certifikata morali narediti še nekaj 'domačih nalog' za izboljšanje stanja. Ampak skupaj bomo zmogli.

Standard ResponsibleSteel opredeljuje zahteve za trajnostni način izdelave jekla, ki daleč prese-gajo zgolj blažitev podnebnih sprememb. Zago-toviti je treba varnost in dobro počutje približno šestih milijonov ljudi, ki delajo v tej industriji, ter še več milijonov, ki delajo v dobavni verigi in živijo v bližnjih skupnostih. Vpliv pridobivanja mineralov in lesa ter proizvodnje jekla na biotsko raznovrstnost in naše ekosisteme je treba moč-no izboljšati. Poleg tega, da bomo v naslednjih 30 letih odstranili skoraj vse emisije toplogrednih plinov, se moramo potruditi tudi za podporo naravi in preživetju ljudi, sicer nas čaka bolj črn scenarij. Da bi se mu izognili, je za jeklarska podjetja tu standard ResponsibleSteel, ki narekuje kompleksen cilj: družbeno in okoljsko uspešnost ter trajnostno vodenje. Zahteve standarda so bile dogovorjene s člani organizacije Responsib-leSteel in zainteresiranimi stranmi.

Vodstvo Skupine SIJ se je za lažje načrtovanje potrebnih ukrepov glede zagotavljanja delovnih pogojev o teh prepričalo tudi z osebnim ogledom proizvodnih obratov na Jesenicah in Ravnah v septembru.

Uspešna presoja prve stopnje in nekaj 'domačih nalog'

Presoja prve stopnje še ni bila tako podrobna presoja našega delovanja, kot bo presoja druge stopnje v oktobru. Namenjena je bila spoznavanju presojevalcev z našimi družbami in procesi z namenom priprave na presojo druge stopnje ter skupnemu preverjanju, ali smo zahteve standar-da pravilno razumeli in ali pri našem delovanju obstajajo šibke točke, ki bi pri presoji druge stop-nje lahko privedle do ugotovljenih neskladnosti ali celo ovir za izdajo certifikata.

Uradno poročilo in komentarji presojevalcev potrjujejo, da smo v kratkem obdobju približno zadnjega leta in pol naredili ogromno. Rezultati presoje so spodbudni, smo pa dobili tudi nekaj 'domačih nalog' za izboljšanje stanja, deloma na področju tematik, za katere smo v trajno-stni strategiji že zasnovali konkretne akcijske

načrte. Tako bomo morali aktivneje poskrbeti za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu ter čista, urejena in zdrava delovna mesta.

Napredek se od nas pričakuje tudi pri vodenju z zglodom, torej pri spoštovanju predpisov glede uporabe osebne varovalne opreme in predpisov za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu – najprej s strani vodij in seveda tudi vseh drugih zaposlenih. Z ustreznimi ukrepi se bomo morali lotiti tudi tematike enakosti in spoštljivega delovnega vzdušja. Slednje je povezano s kulturo obnašanja, ki je med nami na žalost že tako zakoreninjena, da se je problematičnosti denimo izobešanja koledarjev z eksplicitnimi slikami žensk zavedal le redkokdo med nami, posledično na to temo še nimamo pripravljenih posebnih aktivnosti. Ker standard poudarja spoštovanje človekovih in delavskih pravic ter med drugim dobro počutje vseh zaposlenih, bomo temu področju morali posvetiti posebno pozornost.

Odločno na pot trajnostnega delovanja

Kot sta povedala presojevalca, je pridobitev certifikata skladnosti s standardom ResponsibleSteel sicer velik korak za podjetje in njegove zaposlene, a je to hkrati samo začetek potovanja na poti trajnosti, ki se ne bo nikoli končala. Po tej poti lahko gremo samo vsi skupaj, zato moramo vsi zaposleni naloge in zaveze standarda, ki jih s pomočjo presojevalcev zdaj tudi bolje razumemo, vzeti resno. Če bomo to storili, smo prepričani, da bo presoja druge stopnje konec oktobra na vseh treh lokacijah oziroma v družbah SIJ d.d., SIJ Acroni in SIJ Metal Ravne uspešna. Verjamemo, da bomo takrat s ponosom lahko povedali, da smo zaposleni v industriji, ki je trajnostna, kar je potrdila tudi zunanja neodvisna institucija. Hvala vsem sodelujočim na presoji prve stopnje za trud in sodelovanje.

TRAJNOSTNO NARAVNANI

Tom Smolej,
vodja energetskih
projektov, SIJ Acroni

Irena Kolenc
Janovič, specialistka
korporativnega
komuniciranja,
SIJ Acroni
Foto: arhiv družbe
SIJ Acroni

Dobrodošla, sončna energija!

Julija smo v družbi SIJ Acroni uspešno zagnali sončno elektrarno na strehi hale C obrata Predelava debele pločevine (PDP). Sončna elektrarna, pilotni projekt proizvodnje zelene energije, odpira vrata za podobne projekte v prihodnje in pomeni pomemben korak naprej k našemu skupnemu cilju v Skupini SIJ – razogljčenju do leta 2050.

Študije izvedljivosti posameznih zelenih tehnologij, vključno s postavitvijo sončnih elektrarn na različne lokacije znotraj družbe SIJ Acroni, smo izvedli že v sklopu EU-projekta CREATORS, kjer v konzorciju sedemnajstih partnerjev razvijamo platformo za vzpostavitev sistemov pametnih energetskih skupnosti. V okviru projekta CREATORS smo potrdili ustreznost tehnologije na lokaciji energetske intenzivne industrije, okrepili sodelovanje različnih oddelkov v družbi, pridobili novo znanje na področju zelenih tehnologij ter prikazali pozitivne ekološke in finančne učinke vlaganj v zelene tehnologije, s tem pa postavili močne temelje za izvedbo še drugih projektov, ki bodo pripomogli k prehodu v brezogljčno družbo.

Od teorije k praksi: sončna elektrarna na strehi SIJ Acronija

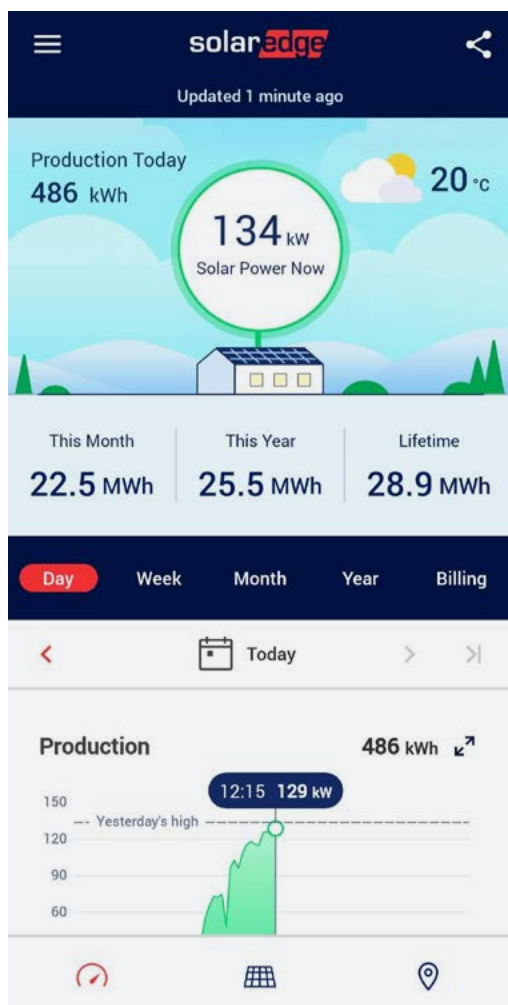
Proizvodnja električne energije na strehi hale C obrata PDP družbe SIJ Acroni se izvaja na

Električna energija iz obnovljivih virov je logična izbira, skladna z usmeritvami na državni in svetovni ravni, ki jim sledimo tudi v družbi SIJ Acroni. Pri tem ne gre toliko za ekonomski interes kot za nujnost z vidika trajnostnega delovanja. Z ekonomskega vidika nam sončna elektrarna zagotavlja dolgoročno stabilno ceno električne energije brez zunanjih vplivov borznih nihanj, kakršnim smo priča v zadnjem obdobju. Bolj kot ekonomski učinek pa sta pomembni družbena in okoljska odgovornost.

Matija Ravnik, vodja energetike, SIJ Acroni

Delovanje nove sončne elektrarne spremlja posebna aplikacija.

sončnih kolektorjih oziroma fotovoltaičnih panelih, ki so skupaj z optimizatorji nameščeni na streho objekta prek prilagojene podkonstrukcije. Posamezni sončni kolektorji so povezani v veje, ki jim pravimo 'stringi'. Sončni kolektorji skupaj z optimizatorji skrbijo za čim učinkovitejši zajem in pretvorbo sončnega sevanja v enosmerno napetost in tok (DC). Enosmerni električni tok peljemo prek posebnih solarnih kablov in zaščitnih elementov do razsmernikov, kjer poteka pretvorba v omrežno izmenično napetost in tok (AC). Iz razsmernikov je elektrarna prek merilnika električne energije ter dodatnih zaščitnih komponent priključena na interno elektroenergetsko omrežje SIJ Acronija; na ta način se proizvedena električna energija porabi znotraj podjetja.

V sklopu projekta CREATORS smo izdelali idejne zasnove tudi za druge potencialno zanimive lokacije za postavitev sončnih elektrarn znotraj SIJ Acronija. S tem smo si odprli vrata tudi za morebitno razširitev projekta oziroma podobne projekte v prihodnje.

Tom Smolej, vodja projekta, ob razsmernikih sončne elektrarne, ki skrbijo za pretvorbo električne energije.

Sončna elektrarna družbe SIJ Acroni na strehi hale C obrata PDP. Sončne žarke lovi 405 sončnih kolektorjev.

Sončna elektrarna v številkah

- Površina sončne elektrarne: 800 m²
- Število vgrajenih sončnih kolektorjev: 405
- Inštalirana moč sončne elektrarne: 166 kW
- Pričakovana letna proizvodnja: 189.000 kWh
- Letni prihranek emisij CO₂: 48 t
- Ekvivalent posajenih dreves: 2.205

405 sončnih kolektorjev skupne moči 166 kW naj bi nam na letni ravni prineslo 189.000 kWh električne energije. Za primerjavo – povprečno slovensko gospodinjstvo porabi približno 5.000 kWh električne energije na leto.

TRAJNOSTNO NARAVNANI

Saša Jošt,
specialistka za
marketing, SIJ Acroni

Irena Kolenc
Janović, specialistka
korporativnega
komuniciranja,
SIJ Acroni
Foto: arhiv družbe
SIJ Acroni

»V objemu gora, rek in gozdov ... se rojevajo naša jekla«

Naslovna slika videa prikazuje SIJ Acroni v objemu neokrnjene narave.

Družini proizvodnih videov družbe SIJ Acroni se je pridružil novi član, na katerega smo še posebno ponosni. V novem videu predstavljamo sodoben, tehnološko napreden proces nastajanja naših jekel, in sicer v tesni povezanosti z našo trajnostno naravnostjo. V njem v središče postavljamo naše zaposlene ter predstavljamo, zakaj smo zanimiv delodajalec. Videi so namenjeni vsem, ki nas želijo (še bolje) spoznati ... Prsrčno vabljeni k ogledu tudi vi!

V objemu neokrnjene narave ...

Družba SIJ Acroni leži na bregu reke Save, obdana z gozdnatimi Karavankami in skalnatimi Julijskimi Alpami. Tudi zato je trajnostno delovanje že od nekdaj ena naših ključnih vrednot. Že pred več kot tridesetimi leti, ko trajnost in ogljični odtis še nista bila tako zelo aktualna, smo ugasnili zadnje plavže in se preusmerili v proizvodnjo jekla iz recikliranega jeklenega odpadka. Živimo krožno gospodarstvo, kar nam omogoča zmanjšati porabo surovin in ohraniti čudovito okolje, v katerem delamo in živimo.

Naš cilj je jasen: zagotavljati visokokakovostne materiale za trajnostno prihodnost in pozitivno vplivati na svet okoli nas.

Naša raznovrstna paleta visokokakovostnih izdelkov zajema nerjavna, proti obrabi odporna, konstrukcijska visokotrdnostna, elektro in orodna jekla, ki se uporabljajo v najzahtevnejših panogah ter se lahko pohvalijo z izjemno nizkim ogljičnim odtisom v svetovnem merilu.

... izdelujemo visokokakovostna jekla

Proizvodni proces izdelave naših jekel smo že pred časom predstavili v seriji treh videov, ki podrobneje prikazujejo nastajanje jekel naših glavnih blagovnih znamk. Z novim krovnim videom pa nam je uspelo združiti prikaze nastajanja posamičnih jekel v eno jedrnatno in atraktivno zgodbo – od proizvodnje plošč in kolobarjev vse do nerjavnih, specialnih in elektrojekel. Proizvodni proces smo dopolnili še s privlačnimi animacijami, ki nazorno prikažejo, kje se uporablja naše jeklo.

SIJ Acroni smo ljudje

K sodelovanju smo povabili naše zaposlene iz različnih obratov in služb ter jim prepustili osrednjo vlogo – ker smo SIJ Acroni naši zaposleni. V videu so prikazali, kako poteka delo v naši družbi,

Za atraktivne prizore ni bilo treba iti daleč – reka Sava je v neposredni bližini družbe SIJ Acroni.

MENTORSTVA IN USPOSABLJANJA

TRAJNOSTNA PROIZVODNJA

Tudi v SIJ Acronijevi proizvodnji jekla smo našli številne privlačne prizore – od taljenja jekla do vrhunskih izdelkov.

ter nam pomagali ujeti našega 'duha', našo timsko in inovacijsko naravnost. Ob tem smo predstavili prednosti, ki jih ponujamo zaposlenim na kadrovskem področju in zaradi katerih smo zanimiv delodajalec za nove zaposlene. In kar je še posebno dragoceno, prav vsak sodelujoči je videu vdihnil svoj osebni pečat.

V glavnih vlogah ...

Milan Klinar, vodja tehnologije v Jeklarni, Jan Foder, razvojni inženir za varilne tehnologije specialnih jekel, in Pia Dolinar, vodja kemijskega laboratorija, so kot predstavniki tehnologije, razvoja in laboratorijev prikazali SIJ Acroni kot znanstveno naravnano in tehnološko napredno družbo, v kateri ponujamo številne priložnosti za karierno rast. Vlogo predavatelja je prevzel Andrej Skumavc, vodja tehnične podpore prodaji, ki se je pred snemanjem dodobra ogrel na predstavitvi podjetja na informativnem dnevu.

Kako nam je video uspel, se prepričajte sami – poiščite ga med novicami na intranetu Moj SIJ.

Vsem zaposlenim se najlepše zahvaljujemo za sodelovanje.

QR koda
za ogled videa

S 1.300 predanimi zaposlenimi SIJ Acroni ni le eden največjih zaposlovalcev v regiji, temveč je tudi motor inovativnosti in napredka v svetovnem merilu. Ponosni smo na naše zaposlene, ki jih odlikujejo izjemno strokovno znanje, inovativna naravnost in podjetniški duh. Novim sodelavcem ponujamo možnost kariernega rasti in razvoja s celovitim sistemom medgeneracijskega prenosa znanja in pestro izbiro izobraževanj.

Razna predavanja in predstavitve mi niso tuje, so pa popolnoma drugačne od moje igralske vloge, ki sem jo imel pri snemanju predstavitvenega filma. Na srečo sem se tik pred snemanjem 'ogrel' pri predstavitvi na informativnem dnevu in verjetno je zato vse skupaj lažje steklo. Res sem vesel takih projektov, v katerih se pokažemo takšni, kot smo: odprti, motivirani, domiselni, z veliko znanja in izkušnjami. Verjamem, da je to pravi način, da pritegnemo mlajše generacije.

Andrej Skumavc, vodja prodajno-tehnične podpore kupcem, SIJ Acroni

Predstavitve tako kompleksnih procesov, kot je proizvodnja jekla ali delovanje družbe, na razumljiv in zanimiv način, iskanje najatraktivnejših prizorov ter sama organizacija snemanja in postprodukcije so pravi izziv. Čeprav so si videi slogovno podobni, je vsak zgodba zase. Vedno znova uživam v odkrivanju novih podrobnosti delovanja družbe, spoznavanju sodelavcev iz obratov in drugih služb ter tesnem sodelovanju s profesionalno produkcijsko ekipo.

Saša Jošt, specialistka za marketing, SIJ Acroni

Produciranje video projektov za SIJ Acroni mi je ostalo v lepem spominu iz dveh razgovorov. Prvič zaradi specifičnega delovnega okolja, zaradi katerega smo morali uporabiti vso našo kreativnost in iznajdljivost. Drugi razlog so pa sodelavci SIJ Acronija, s katerimi mi je bilo veselje sodelovati. Njihova pripravljenost za sodelovanje, visoka profesionalnost in odprtost za nove ideje so nam dajale zagon tudi v trenutkih zahtevnejših izzivov.

Gregor Goršič, producent, Upsquare

Naše jeklo je izdelano iz **recikliranega** jeklenega odpadka.

www.sj.si

sj | skupina

ŽIVIMO
KROŽNO
GOSPODARSTVO

TRAJNOSTNO NARAVNANI

Jure Murko,
specialist
korporativnega
komuniciranja,
SIJ Ravne Systems
Foto: Dobran Laznik,
SIJ Metal Ravne

Ohranjamo čebelarstvo dediščino

V Skupini SIJ se v sklopu naših prizadevanj za družbeno odgovornost, podporo lokalni skupnosti in trajnostni razvoj vključujemo tudi v ohranjanje dediščine, katere bogat del je slovensko čebelarstvo. Že nekaj let v okolici naših družb sadimo medovite rastline in drevesa, letos pa smo se na Jesenicah lotili postavitve učnega čebelnjaka OŠ Koroška Bela in postavili panj pri SIJ Metalu Ravne. Naše delovanje na področju čebel bomo v prihodnje nadgradili tudi s sodelovanjem s Čebelarstvo zvezo Slovenije.

Na Ravenski čebelarski poti so trenutno štiri postaje, med njimi je tudi naš panj pred SIJ Metalom Ravne. Tematsko pot do postaj označuje naša stilizirana podoba kranjske čebelice.

Na prireditvi ob odprtju Ravenske čebelarske poti so se zbrali čebelarji, predstavniki lokalne skupnosti, šolarji, okoliški prebivalci in ljubitelji čebel nasploh.

V želji, da v tej smeri naredimo še korak naprej, so naše koroške družbe v sodelovanju s čebelarji prijazno Občino Ravne na Koroškem ter s čebelarskima društvoma Kotlje in Ravne na Koroškem odprle Ravensko čebelarsko pot – novo učno oziroma tematsko krožno pot. Ena izmed njenih postaj je tudi že omenjeni panj SIJ Metala Ravne.

Enajst kilometrov dolga medovita pot povezuje štiri postaje v okolici Raven na Koroškem in Kotlji: Šolski čebelnjak pri Srednji šoli Ravne, Učni čebelnjak Kotlje, Učni čebelnjak na Piglu na Ravnah in Panj SIJ Metala Ravne ter zaokrožuje lepo pohodno, kolesarsko in tudi učno turo. Pot ni naporna, lahko jo prehodimo peš ali prekolesarimo. Je sproščujoč in poučen sprehod, zanimiv za posameznike, družine, mladino in športnike, ti lahko pot tudi pretečejo ali prekolesarijo.

Ob odprtju Ravenske čebelarske poti je v večnamenski dvorani v Kotljah potekal kratek kulturni program, ki so ga pripravili učenke in

Svetovalec glavnega direktorja družbe SIJ Metal Ravne Borut Urnaut je prve udeležence na pot pospremil s temi besedami:

Veseli smo, da je naš čebelji panj, ki stoji pred upravno stavbo, postal del Ravenske čebelarske poti. Z vsakoletno analizo medu iz panja, ki jo bo opravil laboratorij Čebelarske zveze Slovenije, bomo spremljali tudi prisotnost različnih snovi v medu in s tem vpliv SIJ Metala Ravne na naravno okolje. Čistost čebeljega medu je namreč pokazatelj čistosti okolja.

učenci OŠ Juričevega Drejkca, Vrtec Ravne – enota Levi devžej Kotlje in Podružnična osnovna šola Kotlje.

Za potrebe strategije trajnostnega delovanja Skupine SIJ smo letos oblikovali tudi stilizirano podobo kranjske sivke; ta je postala zaščitni znak in kažipot Ravenske čebelarske poti. Z našim trajnostnim delovanjem pa si prizadevamo ohraniti čebelarstvu prijazno okolje, da lahko za prihodnost planeta skrbijo z opraševanjem rastlin, za zdravje ljudi pa s svojimi medenimi pridelki. Naj med!

▼ PRODORNI NA TEMELJIH TRADICIJE (1. DEL)

Jure Murko,
specialist
korporativnega
komuniciranja,
SIJ Ravne Systems
Foto: arhiv družbe
SIJ Ravne Systems

50 let koroških nožev – zgodba o razvoju, inovacijah in ljudeh

V prejšnji številki revije smo predstavili glavne mejnike programa Noži družbe SIJ Ravne Systems, ki letos praznuje 50 let. V tej in naslednji številki pa bomo podrobneje opisali razvoj Nožev v teh petih desetletjih, izzive, s katerimi so se soočali, in priložnosti, ki so si jih izborili. Tokrat se bomo posvetili prvim desetletjem nožarskega programa: od soočanja s prostorsko stisko, doseganja standardov in zahtev zahodnih trgov do poslovanja v dobi pred računalniki vse do izgube jugoslovanskega trga.

V začetku šestdesetih let 20. stoletja je bila še večina proizvodnje namenjena domačemu trgu, vendar so bile tudi potrebe po nožih v Jugoslaviji vedno večje. Razvoj novih materialov je omogočil izdelavo in rast prodaje nožev za vse več različnih industrijskih panog, tudi v tujino. Povpraševanje in (z njim) proizvodnja sta še naprej naraščala, kazala se je vse večja potreba po samostojnem obratu industrijskih nožev. Trend povpraševanja po nožih je razviden tudi iz količine letne proizvodnje nožev. Leta 1960 je bilo izdelanih 145 ton, leta 1970 že 354 ton, leta 1980 pa kar 834 ton nožev.

Noži, priložnost za razvoj

Proizvodnja nožev je od samega začetka potekala v prostorih nekdanje mehanične delavnice železarne. Zaradi prostorske stiske in nujnosti usmeritve v izvoz je bil leta 1972 zgrajen samostojen obrat industrijskih nožev, današnja hala C, z lastno kalilnico – naložba je bila zaključena leta 1975 –, v letu 1973 pa je bila uradno ustanovljena samostojna enota v okviru Železarne Ravne. Noži so postali 25. tozid Železarne Ravne.

Zanimivost: V takratnem organizacijskem sistemu se vodja samostojne enote ni imenoval direktor, temveč ravnatelj. V ekipi je bilo le nekaj inženirjev, drugi člani so bili večinoma tehniki, ki so kasneje napredovali na delovna mesta tehnologov, mojstrov in delovodij. Večina zaposlenih je torej imela ogromno praktičnih izkušenj ne le z organizacijo in s procesi dela – večina je znala nože tudi proizvesti. Ta način kadrovanja, napre-

dovanj in prenosa znanj je ena prednosti Nožev, o čemer bomo več napisali pozneje.

Proizvodni obrat v velikosti 6.000 m² je bil razdeljen na tri oddelke: hitrorezni oddelek, ki je zajemal žage, diske in frikcijske žage za rezanje, oddelek nožev ter toplotno obdelavo, sama proizvodnja pa je bila zasnovana na principu grupne tehnologije. Princip temelji na razdelitvi proizvodnega procesa na proizvodne podsisteme – skupine strojev, v okviru katerih se proizvajajo skupine podobnih izdelkov, kar omogoča prihranek tako časa kot denarja. Izgradnja novega obrata industrijskih nožev je bila namreč pravi trenutek za uvedbo sodobne tehnologije, ki je pomenila večjo produktivnost, optimalno zasedenost strojev ter tudi boljše krmiljenje in sledenje proizvodnji. Tako se je začel skoraj 20-letni proces uvajanja novih metod in formiranja bank tehnoloških postopkov ter njihovega posodabljanja, kar je še posebno pripomoglo k nadaljnjemu razvoju proizvodnje za zahtevna zahodna tržišča.

Toplotna obdelava – adut v rokavu

V novih prostorih je bila vzpostavljena tudi samostojna toplotna obdelava, kar je ena velikih prednosti koroških nožarjev. Mnogo podjetij po svetu, ki se ukvarjajo s proizvodnjo nožev, namreč nima svoje, samostojne toplotne obdelave – kalilnice. Pridobitev je omogočila, da je lahko celotni proizvodni proces vedno potekal pod eno streho. Le določenih specifičnih materialov niso kalili v tej kalilnici. Danes imajo Noži v okviru družbe SIJ

Rast proizvodnje nožev, usmeritev v izvoz in prostorska stiska so bili glavni razlogi za gradnjo novega proizvodnega obrata, pod streho je bil leta 1972.

K nadaljnemu razvoju in konkurenčnosti sta prispevali tudi uvedba in uporaba računalnikov v proizvodnem procesu.

Ravne Systems na voljo še kalilnico v halah D in B, kjer so na voljo tudi globinske peči, le redke materiale kalijo zunanji kooperanti.

Z naložbo v lastno kalilnico so Noži pridobili sodobno toplotno obdelavo za kaljenje kompond nožev in orodnega jekla. Omogočala je kaljenje v olju in na zraku. Toplotno obdelavo so nadgradili okoli leta 1980, in sicer s pečjo Ipsen, ki je že imela zaščitno atmosfero. Naslednji korak na tem področju je bil narejen leta 1998, z nakupom nove vakuumske peči. Ta je omogočila izdelavo nekaterih izdelkov na končne mere pred toplotno obdelavo, tako da so po kaljenju primerni za takojšnjo prodajo na trgu. Po kaljenju v vakuumski peči namreč ni razogljčenja, zaradi česar so površine svetle in ne temne kot pri kaljenju na zraku ali v olju.

Spremembe na trgih in izvoz – gonilo razvoja

Že pri odločitvi o gradnji samostojnega obrata za proizvodnjo nožev je vodstvo imelo v mislih tuja, predvsem zahodna tržišča, saj so bili na njih noži dohodkovno donosnejši od drugih izdelkov, ki jih je izvažala takratna Železarna Ravne. Samostojni obrat nožev naj bi strateško zagotovil kakovost, ki bo ustrezala zahtevnim kupcem na zahodnih tržiščih.

Z razvojem različnih industrij so se spreminjale potrebe po različnih izdelkih. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja so se izdelovali noži za lesno industrijo, papirno in grafično industrijo, tobačno, usnjarsko in gumarsko industrijo. Tu so bili še noži za kmetijstvo ter oddelek za hitrorezno orodje, segmente, frikcijske žage in vodila. Zaradi sprememb na trgu se je konec sedemdesetih in na začetku osemdesetih let proizvodnja žag v hitroreznem oddelku zmanjševala, vmes so proizvajali še segmente za vzdrževanje. Proizvodnja segmentov in frikcijskih žag je bila kasneje ukinjena, ko je na trg prišla tehnologija tračnih žag, ki so bile cenejše in produktivnejše. Ukinjena je bila tudi izdelava nožev za kmetijstvo. Takratna železarna je proizvodnjo pil prenesla v Varvarin, v Srbijo, medtem ko je bila proizvodnja izdelkov za kmetijstvo in poljedelstvo prestavljena v Ljubno ob Savinji, v bližino tovarne traktorjev in priključkov SIP Šempeter. Omenjene izdelke je nadomestila proizvodnja nožev za kovine, kasneje, konec osemdesetih in v začetku devetdesetih, pa proizvodnja nožev za reciklažo – ti so še danes eden pomembnejših segmentov proizvodnje.

Razvoj nožev je bil konstanten. Po letu 1980 smo razvijali proizvodnjo kompond nožev in drugih nožev za pločevino, izdelovali smo tudi vodila in obrabne plošče. Povečali smo prisotnost na globalnih trgih, prodrali smo na ruski trg in v Ameriko. Zaradi zagnanega mladega mehanskega in metalurškega kadra so se razvijali novi materiali, na podlagi teh smo razvili nove izdelke in z njimi prodirali na nove trge; odzivi so bili odlični.

Rado Polenik, strokovni sodelavec za tehnično področje, SIJ Ravne Systems

Z razvojem različnih industrij so se spreminjale potrebe po različnih izdelkih, razvoj nožev je bil konstanten.

Koroški nožarji so se razmeram na trgu prilagajali tudi s sistemskimi spremembami v proizvodnji – stremeli so k modernizaciji priprave in načrtovanja proizvodnje.

Izguba jugoslovanskega trga – izziv in priložnost

Pretežno na jugoslovanski trg usmerjena prodaja izdelkov Železarne Ravne je zaradi krize, ki je nastala z osamosvojitvijo Republike Slovenije, čez noč upadla. Sprejet je bil sklep o brezplačnem prenosu družbenega kapitala na Holding Slovenske železarne. Z iskanjem boljših rešitev se je železarna razdelila na posamezne družbe in registrirana je bila družba Železarna Ravne – Industrijski noži d.d. Nova družba je bila postavljena pred velik izziv – kako prilagoditi proizvodnjo in poslovanje novi tržni realnosti.

V družbi so se zavedali, da se morajo strateško na novo pozicionirati. Če naj bi bili konkurenčni, so morali razpršiti proizvodnjo in povečati njeno fleksibilnost ter povečati prisotnost na zahodnih trgih, pri kupcih, ki jih do tedaj ni bilo veliko. Konec osemdesetih let je denimo približno 60 odstotkov izvoza na zahodu odkupil nemški Klingenberg, ki je bil hkrati tudi konkurent ravenske družbe.

V naslednji številki bomo predstavili, kako se je nožarjem uspelo preusmeriti na zahodne trge, pri čemer so bili ključni inovacije, tehnologija in know-how.

Proizvodnja je sicer zahtevala sistemske spremembe že pred osamosvojitvijo Slovenije. Tako so denimo sredi sedemdesetih let stremeli k modernizaciji priprave in načrtovanja proizvodnje. Po starem načinu se je namreč rutinsko dajalo prednost večjim serijam in težjim nožem, manjšo pozornost pa se je posvečalo malim serijam in dobavnim rokom. Proizvodnjo so zato razpršili in tako omogočili izjemno prilagodljivost. Takšen način je denimo omogočil izdelavo tudi samo po nekaj kosov nožev in ne celih serij. Takšna fleksibilnost je nožarjem, ob kakovosti in dobri ceni, omogočila hitro odzivnost in dostop do večjega števila kupcev. Noži zaradi tega tudi kadrovsko niso bili ranljivi. Na ta račun ni bilo odpuščanj, delo se je vedno našlo.

MARKETINŠKI MOTOR

Maša Potočnik,
specialistka za
marketing,
SIJ Metal Ravne

Tanja Stopernik,
specialistka za
marketing,
SIJ Ravne Systems

Branimir Jablanović,
tržni analitik, SIJ d.d.
Foto: arhiv
Skupine SIJ

Skupina SIJ soustvarja trende v jeklarski industriji

Veliki Metec – sejem in kongres metalurgov

Sejem METEC je glavni dogodek metalurške industrije. Vsaka štiri leta se odvija v nemškem Düsseldorfu in na njem ne sme manjkati nihče, ki v jeklarski industriji nekaj velja. Poleg glavnih proizvajalcev metalurške opreme, kot so Primetals, SMS Group, Andritz, BSE in INTECO, smo lahko na sejmu videli tudi najpomembnejše evropske proizvajalce jekla, med katerimi je tudi Skupina SIJ.

Ko skupaj zasijejo metalurške družbe Skupine SIJ.

Skupina SIJ se je na sejmu prvič predstavila na prenovljeni, trajnostno naravnani zeleni stojnici. Predstavili smo izdelke celotne Skupine SIJ. Tudi na sejmu je bilo čutiti močan trend metalurgov in livarjev k proizvodnji izdelkov in opreme, ki so energetske učinkoviti, imajo nizek ogljikov odtis in so nasploh trajnostni, z manjšim vplivom na okolje. Največ zanimanja je bilo za valje blagovne znamke SIROLLS podjetja SIJ Ravne Systems, ki so ključni del v procesu proizvodnje jekla. Občutno višje povpraševanje je prihajalo od obiskovalcev iz Indije in z Bližnjega vzhoda. Te regije so namreč trenutno najmanj pod negativnimi geopolitičnimi vplivi in imajo višje gospodarske rasti od preostalega sveta. Počaščeni smo bili tudi z obiskom Jindal Steela, največjega proizvajalca nerjavnega jekla na svetu.

- Lokacija: Düsseldorf, Nemčija
- Datum: od 12. 6. 2023 do 16. 6. 2023
- Število razstavljalcev: 1.300
- Število obiskovalcev: več kot 20.000
- Število zastopanih držav: 40
- Sejemska površina: 300.000 m²

Ko jeklarji združimo moči, smo neustavljivi.

Moulding Expo 2023 – skupna predstavitev naših jeklarskih družb

Na tem uglednem sejmu, ki je privabil obiskovalce z vsega sveta, da bi spoznali najnovejše trende in inovacije v industriji obdelave kovin, sta se na skupnem razstavnem prostoru predstavili družbi SIJ Acroni in SIJ Metal Ravne. Na sejmu Moulding Expo razstavljalci vsako drugo leto predstavijo izdelke in tehnologije s področij orodjarstva in modeliranja, izdelave prototipov, hitrega oblikovanja prototipov in vzorcev, orodij za litja, orodij za oblikovanje kovin, tehnologij in orodij CAD/CAM, procesiranja, simuliranja ter sorodnih vsebin.

- Lokacija: Stuttgart, Nemčija
- Datum: od 13. 6. 2023 do 16. 6. 2023
- Število razstavljalcev: 700
- Število obiskovalcev: 13.000

SIJ Metal Ravne prvič na največjem letalskem sejmu

Mednarodni pariški letalski sejem Paris Air Show (Le Bourget) je največji sejem letalske industrije in letalske opreme na svetu. Vsako drugo leto ga pripravi Letalsko združenje Francije. Potem ko je bil sejem leta 2021 zaradi pandemije koronavirusa odpovedan, se je SIJ Metal Ravne svetovni letalski industriji v Parizu letos prvič predstavil, in to uspešno.

Na razstavnem prostoru nas je obiskala ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek z delegacijo. Predstavili smo ji naša inovativna in trajnostna reciklirana jekla, ki jih razvijamo in proizvajamo ne le za letalsko industrijo, temveč tudi za druge najbolj zahtevne industrije.

- Lokacija: Pariz, Francija
- Datum: od 19. 6. 2023 do 22. 6. 2023
- Število razstavljalcev: 2.498
- Število obiskovalcev: 292.579
- Število zastopanih držav: 48

SIJ Metalovci smo svoja inovativna in trajnostna reciklirana jekla, ki jih razvijamo za letalsko in druge industrije, predstavili tudi ministrici za infrastrukturo Alenki Bratušek.

Naš razstavljalni prostor je bil vse tri dni sejma zelo obiskan. Letos smo spremenili vizualno podobo razstavnega prostora. Novejša podoba z znamkama SIROLLS in SIKNIVES je zaživela v vsej svoji luči.

Uspešna predstavitev valjev na sejmu Aluminium China

Sejma smo se predstavniki družbe SIJ Ravne Systems udeležili že šestič, tudi tokrat z uspešno predstavitev izdelkov za aluminijevo industrijo, kot so valji za hladno valjanje aluminija in aluminijeve folije, 'srajčke' in 'osovine' za neprekinjeno litje aluminija ter industrijski noži za kovine.

Kitajska velja za eno največjih in najpomembnejših proizvajalk aluminija in tudi valjanega jekla.

Za hladno valjanje obojega potrebujejo velike količine kovanih valjev. Medtem ko so kitajski proizvajalci valjev sprejemljivi za proizvajalce hladno valjanega jekla, pa na drugi strani valjarji aluminija veliko posegajo tudi po valjih z Zahoda, saj za 'premium' izdelek potrebujejo valje, proizvedene iz najčistejšega jekla, ki so mehansko obdelani v visokih tolerancah in z minimalnim razpisom trdot.

Kupci, ki smo ji pridobili v zadnjih letih, so odraz zgoraj napisanega. Od vstopa na kitajski trg smo uspešno zadovoljili potrebe kar nekaj kupcev, ti pa se z novimi naročili vračajo in potrjujejo kakovost naših kovanih valjev.

- Lokacija: Šanghaj, Kitajska
- Datum: od 5. 7. 2023 do 7. 7. 2023
- Število razstavljalcev: 500
- Število obiskovalcev: 20.000 iz 60 držav
- Sejemska površina: 45.000 m²

PRS Middle East & Africa 2023 prvič v Dubaju

Sejem PRS (Plastics Recycling Show) poteka sicer v Amsterdamu, letos pa so ga prvič pripravili tudi v Združenih arabskih emiratih (UAE). Odločitev organizatorjev, da bi pokrili tudi to območje, je padla po tem, ko je leta 2021 Kabinet UAE odobril projekt Krožno gospodarstvo UAE.

Poudariti je treba, da sta območji Srednjega vzhoda in Afrike za družbo SIJ Ravne Systems zanimiv potencialni trg. Vidimo dobre možnosti za novo poslovno sodelovanje, saj v teh državah nimajo lastne proizvodnje, da bi zadovoljili svoje potrebe po rezervnih delih – industrijskih nožih za reciklažo.

Na sejmu smo imeli največ obiska iz arabskih in tudi azijskih držav. V prodajni ekipi se bodo maksimalno potrudili, da iz te možnosti predstavljanja na sejmu, ki jo štejejo kot privilegij in dodatne priložnosti za iskanje novih potencialov, izluščijo čim več. Sejem PRS je bil tudi zadnja letošnja sejemski predstavitev industrijskih nožev SIKNIVES in zaključek pestrega sejemskega dogajanja.

- Lokacija: Dubaj, Združeni arabski emirati
- Datum: od 5. 9. 2023 do 7. 9. 2023
- Število razstavljalcev: 96
- Naslednji sejem: 2025

Ocena prodajne ekipe je po sejmu zelo pozitivna, saj niso pričakovali tolikšnega števila novih kontaktov v treh dneh.

TISKARNA

MIZARSTVO

ČIŠČENJE

BRUSILNICA

sij | zip center

www.sij.zipcenter.si

MARKETINŠKI MOTOR

Branimir Jablanović, tržni analitik,
Sektor za marketing in razvoj
poslovanja, SIJ d.d.
Vir: WSA, Eurofer,
S&P Capital IQ, OECD

Jeklarski trendi 2024

Nadaljevanje nestabilnosti vse do sredine leta 2024

Zdi se, da svetovni trgi jekla vstopajo v obdobje večjih pretesov. Globalni presežki proizvodnih zmogljivosti naraščajo, povpraševanje po jeklu se upočasnjuje, opazen je tudi znaten upad kitajskega povpraševanja po jeklu zaradi vse večje ne-premičninske krize. Proizvodnja jekla se je v številnih državah, zlasti v Evropi, močno zmanjšala. Kitajski državni posegi v jeklarsko industrijo krepijo 'nacionalne prvake', ti pa s selitvijo na globalni trg in skupnimi potezami pomagajo zagotavljati surovinske vire v tujini za kitajsko jeklarsko industrijo ter tudi za druge sektorje kitajskega gospodarstva.

Hitro povečevanje proizvodnih zmogljivosti, a globalno neenakomerno

Globalna zmogljivost proizvodnje surovega jekla se hitro povečuje in bo dosegla rekordno visoko raven 2.500,2 milijona ton do konca leta 2023. ASEAN¹, Bližnji vzhod in Afrika širijo svoje proizvodne zmogljivosti surovega jekla zelo hitro, medtem ko je rast zmogljivosti v Evropi, Ameriki in Oceaniji mnogo skromnejša. Nedavni dogodki vplivajo na te trge, proizvodnja je močno upadla v Evropi in Ameriki, povečala pa se je v Aziji in Afriki ter na Srednjem vzhodu. Svetovna proizvodnja jekla se je v prvi polovici leta 2023 zmanjšala, kar bo skupaj s skromnim povpraševanjem po jeklu povečalo vrzel med zmogljivostjo in proizvodnjo ter še dodatno prispevalo h globalnim presežnim zmogljivostim jekla. Cene jekla v Evropi, na Japonskem in v Ameriki ostajajo vztrajno višje kot na Kitajskem. Kitajski izvoz jekla in izdelkov na koncu proizvodne verige, ki so povezani z jeklom, se je povečal.

Vpliv kitajske selitve jeklarn na globalni trg jekla ter surovinske vire

Trend zmanjšanja kitajske proizvodnje jekla zaradi selitve ni ublažil porasta kitajskega izvoza jekla. To je odraz več dejavnikov. Domačo selitev kitajskih jeklarn, čeprav ob upoštevanju zahteve po znatnem zmanjšanju zmogljivosti, pogosto spremljajo močne finančne in nefinančne spodbude ter subvencije na številnih vladnih ravneh.

Takšne spodbude lahko delujejo na podoben način kot zniževanje stroškov in s tem umetno povečujejo cenovno konkurenčnost izvoza. Usmerjene so tudi v združitve in prevzeme ter povečanje koncentracije industrije in ustvarjanje konkurenčnih, močnih 'nacionalnih prvakov'. V združenju ASEAN je 89 odstotkov predvidenega povečanja zmogljivosti regije povezanih z naložbami kitajskih podjetij. Vpliv naložb kitajskih jeklarskih podjetij lahko daleč presega jeklarski sektor kot tak, kot je vidno v Latinski Ameriki, kjer jeklarska podjetja ne za-

gotavljajo samo surovinskih virov, ki so ključni za proizvodnjo jekla, kot je železova ruda, ampak tudi surovine, pomembne za druge industrije. V to zgodbo se vključuje tudi litij, ki se uporablja pri izdelavi električnih baterij.

Gradbeništvo

Če pogledamo podsektorje gradbeništva, bo pričakovani dvig obrestnih mer kot posledica zvišanja obrestnih mer za ECB in druge centralne banke vplival na povpraševanje po stanovanjski gradnji. Pričakuje se, da bo nizka gradnja še naprej najmočnejše prispevala k uspešnosti gradbenega sektorja, vendar v manjšem obsegu. Ta segment bodo še naprej podpirale vseevropske javne politike (NextGenerationEU itd.), vendar so njihovi učinki postali vse bolj negotovi in jih je težko količinsko opredeliti zaradi nedavnega poslabšanja gospodarskega položaja. Prekinitev Pakta stabilnosti in rasti je bila podaljšana do konca leta 2023, to pa bo pustilo prostor za državna vlaganja v infrastrukturo. Čeprav so vidni učinki gradnje, bodo pozitivne posledice, povezane s temi projekti, sčasoma pojenjale. Podsektor zasebne nestanovanjske gradnje (pisarne, poslovne stavbe itd.) je plačal največji davek na pandemijo leta 2020 in tudi delno leta 2021 z naraščajočim številom prostih delovnih mest. Umirjeni poslovni obeti ostajajo neugodni za naložbe v nestanovanjske projekte v bližnji prihodnosti. Zaradi tega naj bi leta 2023 gradbeni sektor doživel blago recesijo (-0,5 %) in si nekoliko opomogel leta 2024 (+0,7 %).

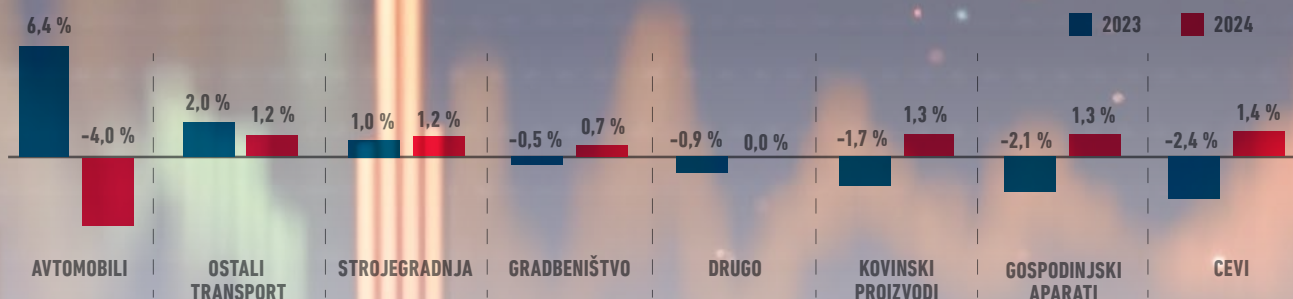
Avtomobilska industrija

Po hudem padcu (-18,7 %) leta 2020 (zaradi pandemije) se je proizvodnja v avtomobilski industriji skromno okrepila (+3,3 %) v letu 2021. Naslednje leto je sektor doživel skoraj enako rast (+3,5 %), predvsem zaradi zelo majhne proizvodnje, značilne za več četrletij od leta 2021. Predvideva se, da bo povpraševanje ostalo šibko zaradi makroekonomske slike in razpoložljivega dohodka potrošnikov. Trenutno je povpraševanje zaradi slabših gospodarskih obetov postalo bolj umirjeno, a je pokazalo odpornost. Negotovosti glede prodaje električnih vozil in zamude pri lansiranju novih modelov – mnogi so hibridni ali popolnoma električni, ki pripravljajo teren za prepoved bencinskih avtomobilov do leta 2035 – so dejavniki, ki ne podpirajo povpraševanja potrošnikov. Skupaj s pomanjkanjem polnilnih postaj so tudi prispevali k preložitvi naložbenih odločitev proizvajalcev avtomobilov.

V ZDA se pričakuje povečana proizvodnja električnih vozil. Kitajska in Turčija bosta ostali ključni trg za izvoznike avtomobilov iz EU. Potencialni tržni delež v EU, ki ga imajo kitajski proizvajalci električnih vozil, je še ena od skrbi za prihodnost. V dolgoročnejši politični zavezi na ravni EU k popolni uvedbi

Stopnje rasti sektorjev v EU, ki so močno povezani s porabo jekla³

Vir: Eurofer

električnih vozil do leta 2035 bi se morala nekoliko izkazati državna podpora, kljub dejstvu, da se zdi, da je splošno povpraševanje po avtomobilih odvisno od krhkega zaupanja potrošnikov vse leto 2023 in bo morda tudi v letu 2024.

Kljub splošnim umirjenim naložbenim obetom se pričakuje, da se bo rast proizvodnje leta 2023 močneje okrepila (+6,4 %, prej +1,2 %). Vendar bodo ravni proizvodnje še vedno ostale relativno nizke v zgodovinskem smislu, daleč pod ravnmi iz let 2018 in 2019, sektor pa bo doživel nov padec proizvodnje leta 2024 (-4 %).

Strojegradnja

Po močnem padcu (-11,8 %) leta 2020 zaradi pandemije, pred katerim je leta 2019 že bil majhen padec (-0,1 %) zaradi svetovnih trgovinskih napetosti in upada v proizvodnih sektorjih, je imela strojogradnja močan zagon (+13,4 %) v letu 2021. To je bila posledica močnega okrevanja industrijskih sektorjev v EU, zlasti v prvi polovici leta. Kljub vplivu motenj, povezanih z vojno, in močnemu energetske šoku je proizvodnja v strojništva močno rasla tudi v letu 2022 (+7,9 %).

Letos se pričakuje le zelo zmerno povečanje proizvodnje (+1 %, popravljeno navzgor z +0,5 %). To je posledica stalne šibkosti celotnega proizvodnega sektorja in gospodarske negotovosti, ki jo povzročata inflacija. Ob predpostavki splošnih izboljšav v gospodarstvu in industriji v drugi polovici leta 2023 in obetov za naprej naj bi sektor leta 2024 dosegel nekoliko višjo rast proizvodnje (+1,2 %).

Cevi

Po povečanju v letu 2021 (+10,9 %) se je proizvodnja v sektorju jeklenih cevi v EU leta 2022 zmerno povečala (+1,9 %). Pričakuje pa se, da bo letos doživela večji padec od pričakovanega (-2,4 %, revidirano navzdol z 1,8 %), sledilo bo zmerno okrevanje proizvodnje (+1,4 %) prihodnje leto. Leta 2020 je bila proizvodnja industrijskih jeklenih cevi močno prizadeta zaradi pandemije. Podobno je veljalo tudi za druge sektorje, ki uporabljajo jeklo. Rast, opažena v letu 2021, se je precej zmanjšala vse do leta 2022 – kot posledica močne svetovne ponudbene verige in motnje, povezane z Rusijo in vojno v Ukrajini. Ti dejavniki so dodatno odložili tekoče projekte in vplivali na razpoložljivost materialov.

Dolgoročno se pričakuje, da se povpraševanje po velikih varjenih ceveh v sektorju nafte in plina ne bo znatno izboljšalo,

ker je EU povečala prevoz nafte in plina z utekočinjenim zemeljskim plinom za svoje energetske potrebe, saj je s tem zmanjšala svojo odvisnost od plina, ki se dobavlja po cevovodih. Po eni strani ni pričakovati, da bo svetovno povpraševanje po nafti kratkoročno spodbudilo zagon ali izvedbo novih naftovodov, in sicer zaradi velike geopolitične negotovosti in slabih svetovnih gospodarskih obetov. Povpraševanje po nafti se bo verjetno izboljšalo v preostalem delu leta 2023 in leta 2024 tudi v EU. Po drugi strani pa povpraševanje iz gradbenega sektorja le skromno prispeva k rasti proizvodnje, medtem ko naj bi povpraševanje po ceveh iz avtomobilskega in inženirskega sektorja ostalo razmeroma veliko.

Gospodinjski aparati

Proizvodnja v sektorju gospodinjskih aparatov je leta 2022 padla manj od pričakovanih (-4,4 %, popravljeno navzgor s -5 %) in naj bi leta 2023 doživela še eno zmerno recesijo (-2,1 %, popravljeno navzdol z -0,6 %), preden si bo leta 2024 zmerno opomogla (+1,3 %). Rast naj bi ostala negativna do tretjega četrtletja 2023 zaradi dolgotrajne šibkosti proizvodnih sektorjev in umirjenih gospodarskih obetov, ki še naprej ovirajo rast industrijske dejavnosti in vplivajo na povpraševanje potrošnikov.

Vendar bodo nekateri podporni dejavniki delno izravnali te negativne dejavnike in bodo še naprej zagotavljali spodbude za rast. Delo na daljavo bo v prihodnjih letih še vedno razširjeno po vsej EU, čeprav veliko manj kot med pandemijo. Dolgoročno je razvoj, povezan s tako imenovanim internetom stvari (pametne aplikacije, ki omogočajo povezovanje gospodinjskih aparatov in naprav), pričakovan, vendar njegov vpliv verjetno ne bo viden pred letom 2024.

Opombe

- 1 ASEAN – Association of Southeast Asian Nations: Brunej, Kambodža, Indonezija, Laos, Malezija, Mjanmar, Filipini, Singapur, Tajsa, Vietnam.
- 2 WSA: <https://worldsteel.org/media-centre/press-releases/2023/worldsteel-short-range-outlook-april-2023/>
- 3 Eurofer: https://www.eurofer.eu/assets/publications/economic-market-outlook/economic-and-steel-market-outlook-2023-2024-third-quarter/Eurofer_Quarter_3_2023-2024.pdf

Sijevi poklici: koordinator za avtomatizacijo

Kaj narediti, ko se katera od naprav pokvari? V SIJ Acroniju je odgovor na to vprašanje sila preprost – pokličemo Mirana Briclja. On je namreč naša prva pomoč pri reševanju najrazličnejših naprav, vse do največjih, najbolj zapletenih in tehnološko najbolj izpopolnjenih – vsemu je kos. Ni mu težko, tudi če je za popravilo treba vstati sredi noči. Že od nekdaj ga žene radovednost, delo pa opravlja z veliko strastjo. In to že 38 let!

MIRAN BRICELJ,
koordinator za avtomatizacijo, SIJ Acroni

Irena Kolenc Janovič, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ Acroni
Foto: arhiv družbe SIJ Acroni

Delo koordinatorja za avtomatizacijo bi lahko primerjali z delom kirurga – potrebna je izjemna natančnost, koristijo znanja z najrazličnejših področij, izjemno pomembne pa so tudi izkušnje.

Se še spominjate prvega popravila, ki ste se ga lotili?

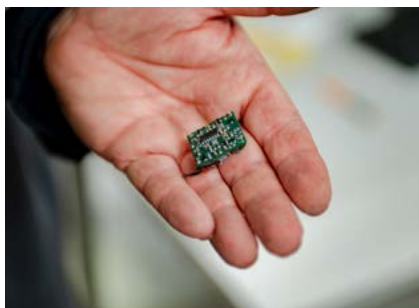
Pri treh letih – tako mi je pripovedovala mama, verjetneje pa pri petih ali šestih – se nam je nekaj časa doma dogajalo, da so nam dnevno pregorevale žarnice. Takrat sem kot majhen deček prosil mamo, da sname lestence. Na vso srečo me je uslišala in ko sem ga razdrl, sem opazil, da so kontakti okovov in žice požgani, zato sem jih zamenjal z novimi. Mama je bila seveda navdušena, prav tako pa tudi sosede, njim sem od takrat naprej popravljaval lestence.

Kako danes poteka vaš delovni dan?

Vsak dan je drugačen. V SIJ Acroniju vzdržujem približno 200 različnih naprav. S kakšnimi izzivi se bom vsak dan spopadal, koliko naprav bo potrebovalo popravilo, je seveda nemogoče napovedati. S preventivo poskušam obseg tovrstnih dogodkov zmanjševati, pri tem pa sta potrebna nenehno seznanjanje z napravami in iskanje novih rešitev. Kompleksnejši in bolj zapleteni kot so izzivi, toliko večje je potem zadovoljstvo ob uspehu.

Katera naprava vam je 'dala največ vetra'?

Težko izpostavim le na eno. Največkrat je težava pomanjkanje dokumentacije. Večina naprav je tako kompleksnih, da je treba povezovati znanja z več področij – elektrotehnike, fluidike, kemije, mehanike, visokonapetostne tehnike, radiacije, ultrazvoka, vakuumske tehnike ...

Koliko let ste zaposleni v SIJ-u?

Že več kot 38 let.

Tri besede, ki opišejo vaše delo, so?

Iznajdljivost, vztrajnost in širok pogled na problematiko.

Kaj imate pri svojem delu najraje?

Zadoščenje, ko mi uspe odpraviti kakšno še posebno težko napako.

Česa pri svojem delu ne marate?

Tu bom zelo kratek – pospravljanja.

Na katerem delovnem mestu v SIJ-u bi se še želeli preizkusiti?

Zadovoljen sem z izzivi, ki mi jih prinaša sedanje delovno mesto.

»Zaradi okvare naprave za nadzor turbomolekularne črpalke bi se jeklarna lahko zaustavila za približno mesec dni, kar bi po nekaterih izračunih lahko pomenilo približno šest milijonov evrov izpada prihodka. Z vsem, kar sem imel na voljo doma in v SIJ Acroniju, sem nemudoma sestavil nadomestek, ta pa je rešil težavo v približno eni uri.«

Sijevi poklici: vodja projektne pisarne za raziskovalno-razvojne projekte

Projektna pisarna za raziskovalno-razvojne (R&R) projekte, ki jo vodi dr. Danijel Mitrović, je bila na sedežu Skupine SIJ vzpostavljena za učinkovitejše povezovanje razvojnih aktivnosti in strokovnjakov skupine, spodbujanje sinergijskih procesov njenih družb ter zaradi systemske uskladitve razvojnih oddelkov. Vse za to, da bi R&R oddelki še bolj podpirali strateške usmeritve Skupine SIJ in krepili njeno konkurenčnost na trgu.

DR. DANIJEL MITROVIĆ,
vodja projektne pisarne za
raziskovalno-razvojne projekte, SIJ d.d.

Anja Potočnik,
specialistka za
medije in interno
komuniciranje, SIJ d.d.
Foto: osebni arhiv
dr. Danijela Mitrovića;
arhiv Skupine SIJ

Zaradi kompleksnosti sveta, v katerem živimo, bodo uspešne le multidisciplinarnе skupine, ki se bodo znale povezovati ter učinkovito deliti ideje in informacije.

Ste doktor znanosti. S katerega področja in zakaj ste se odločili za to smer?

Srednjo šolo sem zaključil na Vegovi gimnaziji, zato se mi je odločitev o nadaljevanju tehniškega študija zdela pravilna ter je vsekakor ne obžalujem. Na naravoslovnotehniški fakulteti sem nato doktoriral iz znanosti in inženirstva materialov.

Katere kompetence mora imeti vodja projektne pisarne za R&R projekte?

Gre za širok nabor kompetenc, vključno z znanjem o vodenju R&R projektov, obvladovanjem tveganj, finančnim upravljanjem ter načrtovanjem in spremljanjem napredka projektov. Imeti mora razvite učinkovite mehke veščine, te je treba v vsakodnevnem delu uporabljati v odnosih z mnogimi različnimi deležniki. Pomembna sta tudi temeljno razumevanje tehnoloških procesov in spremljanje relevantnih trendov na trgu.

Kako je ta služba organizirana v Skupini SIJ in s katerimi drugimi oddelki ste tesno povezani pri doseganju ciljev?

Združuje strokovnjake iz različnih razvojnih oddelkov. S projekti razvijanja novih jekel in proizvodov, z razvojem novih tehnologij in naprav ter s številnimi inovacijami izboljšujemo pogoje za ustvarjanje višje dodane vrednosti, stroškovno optimiziramo procese in proizvode, spodbujamo digitalizacijo in znižujemo ogljični odtis pri proizvodnji jekla. Projektna pisarna za R&R Skupine SIJ deluje kot odprt inovacijski sistem, ki spodbuja sodelovanje med strokovnjaki v Skupini SIJ ter z zunanjimi znanstvenimi institucijami znanja, industrijskimi partnerji in drugimi strokovnjaki.

Koliko let si zaposlen v SIJ-u?

Približno dve leti in pol.

Tri besede, ki opišejo tvoje delo, so?

Povezovanje, inovativnost, strateško načrtovanje.

Kaj imaš pri svojem delu najraje?

Uživam v sodelovanju s sodelavci iz družb in z zunanjimi partnerji pri reševanju kompleksnih izzivov ter v strateškem načrtovanju dolgoročnih ciljev.

Česa pri svojem delu ne maraš?

Rutinskih in monotonih nalog.

Na katerem delovnem mestu v SIJ-u bi se še želel preizkusiti?

Na delovnem mestu, ki bi mi bil v izziv in bi mi omogočil, da nadalje razvijem vodstvene spretnosti.

Danijel je bil med tistimi sijevci in člani Športnega društva SIJ, ki so z jekleno voljo premagali 38.087 kilometrov za ravenske učence OŠ Juričevega Drežčka, za jeseniške otroke pod okriljem ZDPM Jesenice in za ljubljanske malčke iz enote Murgle Vrtca Kolesarja ter omogočili nakup specializirane učne opreme, petim otrokom brezplačno letovanje na morju oziroma tridnevni tabor na kmetiji in nakup pripomočkov za gibalni razvoj.

Podrobneje smo poklic vodje projektne pisarne za raziskovalno-razvojne projekte in znanja, ki jih mora pri tem imeti Danijel, predstavili tudi maja na intranetu Moj SIJ.

Sijevi poklici: tehnolog

Tehnolog je nekakšno 'vezno tkivo', ki poveže in usklajuje vse proizvodne procese in postopke, potrebne, da iz vhodnega materiala nastane točno tak izdelek, kot ga je naročil kupec. Delo tehnologa je po eni strani zelo natančno, prepleteno z veliko podatki in številkami, po drugi strani pa tudi zelo kreativno, saj zahteva veliko iznajdljivosti in fleksibilnosti za reševanje težav na kraju samem, v realnem času.

GAŠPER OSWALD,
tehnolog, SIJ Ravne Systems

Jure Murko, specialist za korporativno komuniciranje, SIJ Ravne Systems
Foto: arhiv družbe SIJ Ravne Systems in Dobran Lazmik, SIJ Metal Ravne

Delo tehnologa poteka tako v pisarni, za računalnikom, kot v proizvodnji. Cilj je čim hitreje, čim bolj kakovostno, ob čim večjem izkoristku strojev in orodij ter s čim manj napakami in odstopanji izdelati čim več izdelkov.

Kaj je botrovalo odločitvi, da se izučiš za tehnologa?

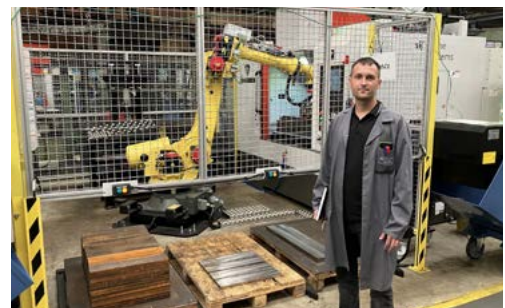
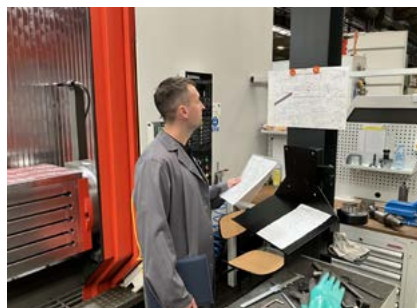
Moja pot do tehnologa je bila v nekem smislu jasno začrtana. Vedno mi je bilo blizu strojništvo, potem sem ugotovil, da so mi blizu tehnološki procesi. Že v srednji strojni šoli sem vedel, da bom kariero gradil na tem področju.

Prva zaposlitev?

Moja prva zaposlitev je bila tukaj, v takrat še samostojnem podjetju Noži Ravne. Potem sem se preizkusil še v drugih podjetjih ter si nabral še več znanja in izkušenj – bil sem tudi konstruktor, nakar sem se po združitvi vrnil v SIJ Ravne Systems, v program Noži.

Tehnolog torej normira in optimizira proizvodne procese?

Tako je. Kot rečeno, je cilj tehnologa izboljšati sam proces, tako da najde čim hitrejši oziroma najbolj optimalen način izdelave, seveda ne na račun kakovosti. Skrbi tudi za izboljševanje ergonomije delovnih mest. Moja naloga je poskrbeti za pripravo dela oziroma predpisati tehnološki postopek na podlagi več načrtov, po katerih se potem lahko proizvede izdelek v proizvodnji. Tehnolog tako rekoč sodelavcem v proizvodnji predpiše čim bolj jasna navodila, na kakšen način – ob danih geometrijskih zahtevah in tolerancah – priti do končnega izdelka.

Njegova življenjska pot je bila v veliki meri zapisana že od rojstva. Že njegov dedek je delal v takratni Železarni Ravne, njegov drugi dedek je izdeloval in varil kovaške ograje. V Nožih je zaposlen tudi njegov oče. Gašperju je bilo strojništvo blizu že od malih nog, pa tudi kot glasbenik kitarist je raje igral 'težkometalske' komade.

Koliko let si zaposlen v SIJ-u?

Skoraj 7 let.

Tri besede, ki opišejo tvoje delo, so?

Vestno, natančno, kreativno.

Kaj imaš pri svojem delu najraje?

Izzive, reševanje problemov ter občutek zadovoljstva, ko prispevam k boljšemu rezultatu v dobro vseh.

Česa ne maraš?

Ne maram, če se podrejo naši načrti oziroma če se teh iz kakršnega koli vzroka ne moremo držati. Včasih na to ne moremo vplivati – gre za višjo silo ali se stroj pokvari, včasih pa gre za človeško napako.

Kaj bi bil, če ne bi postal tehnolog?

Hm ... najbrž arhitekt.

Na katerem delovnem mestu v SIJ-u bi se še želel preizkusiti?

Najbrž v bolj projektnem delu, recimo na področju investicij ali razvoja.

➤ SIJEVI POKLICI

Sijeви poklici: valjavec

Monika Žvikart,
specialistka za
korporativno
komuniciranje,
SIJ Metal Ravne
Foto: fotoarhiv
družbe SIJ Metal
Ravne

Če pogledamo od daleč, se nam zdi, kot da se v Valjarskem programu SIJ Metala Ravne valijo žareče jeklene kače, ki so iz trenutka v trenutek daljše. Bližji pogled nam razkrije, da na srednji in lahki progi valjajo profile: sodelavci valjance skrbno obračajo in uvajajo v kalibre valjavnih ogrodij ter tako valjance zvaljajo na predpisane dimenzije in oblike. Tu je zaposlen tudi valjavec Rajko Račnik. Že več kot četrto stoletje opravlja delo, ki od človeka zahteva zbranost in natančnost. Zgovorni in nasmejani Rajko zato velja za pravega valjarskega eksperta.

RAJKO RAČNIK,
valjavec, SIJ Metal Ravne

Kaj konkretno je vaše delo na progi?

Moje delo na progi je usmerjati valjanec v pravi kaliber. To poteka tako, da valjanec primeš s kleščami in ga nato pravilno usmeriš v naslednji kaliber za valjanje. Pri tem je treba valjanec najprej opazovati, da ni denimo ukripljen, nato pa ga pravilno usmeriti in obrniti, če je to potrebno.

To je razlog, da imate med delom predpisane tudi odmore?

Drži. Imamo 'počivalnico', to je klimatizirana soba poleg proge, v katero gremo, ko imamo tehnološki odmor. Zaradi zahtevnosti dela je na progi na vsako uro dela predpisan 30-minutni odmor, pri čemer te zamenja sodelavec.

Proga bo konec novembra stara 60 let.

Vi na njej delate že 25 let. Ali je proga vseskozi enaka?

Na progi je bilo v obdobju po letu 2000 narejenih nekaj izboljšav. Na začetku so bili na ogrodjih elektromotorji, zdaj je regulacija ogrodij hidravlična. To pomeni, da je delo za operaterje na komandnih pultih olajšano. Zdaj poteka polavtomatsko, prej pa je bilo treba vse nastavitve valjčnih rež opraviti ročno.

Valjavec je med najpomembnejšimi delovnimi mesti v Valjarskem programu in v SIJ Metalu nasploh. Ne le, da mora imeti valjavec določene fizične atribute, da zmore obračati in uvajati težke valjance, imeti mora tudi glavo na pravem mestu. Čeprav je delo fizično, je glava tista, ki rešuje proizvodne probleme.

Koliko let ste zaposleni v SIJ-u?

30 let, od tega v valjarni 26 let.

Tri besede, ki opišejo vaše delo, so?

Natančnost, prilagodljivost, sodelovanje.

Kaj imate pri svojem delu najraje?

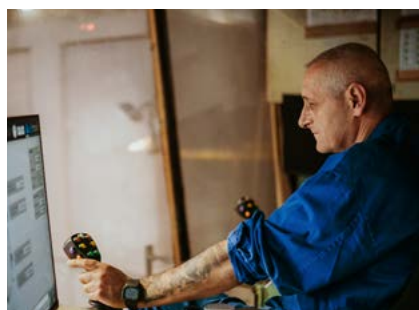
To, da imam proste roke, da lahko sam razmišljam, kaj in kako moram narediti, da delo dobro poteka in da ni zastoja na progi.

Česa ne marate?

Ni kaj posebnega, kar mi ne bi bilo všeč, zato sem tudi že toliko časa valjavec. Pri delu v kabini mogoče samo to, da je treba osem ur sedeti.

Na katerem delovnem mestu v SIJ-u bi se še želeli preizkusiti?

Rad delam to, kar delam.

Zelo pomembno je, da sta sodelavec za pultom in sodelavec na progi usklajena, da delo poteka varno in da valjanec potuje skozi vsa ogrodja čim hitreje, preden se ohladi. Potem pa je tukaj še predvaljavec, ki predpiše 'štihplan' in je odgovoren, da je izdelek pravilne oblike in dimenzij.

NAŠI SODELAVCI

Liljana Toplak,
strokovna delavka,
SIJ ZIP center
Foto: arhiv
SIJ ZIP centra

Za prvi vtis ni druge priložnosti

Recepcija je prvi stik in zadnji vtis poslovnega partnerja, ki obišče našo družbo. Tu se izvajajo tudi različni podporni procesi, ki so pomembni za nemoteno delo zaposlenih v upravni stavbi. Od letošnjega maja so na lokaciji Ravne na Koroškem le-ti v rokah SIJ ZIP centra.

Potem ko je dolga leta dejavnosti recepcije in pošte na lokaciji Ravne na Koroškem izvajalo zunanje podjetje, ju je maja 2023 prevzela družba SIJ ZIP center. Trije sodelavci – sodelavka, ki je zaposlena v recepciji, in dva sodelavca, zaposlena v tako imenovanem ekspeditu, – opravijo veliko postopkov, ki zagotavljajo, da stvari, ki se nam včasih zdijo kar samoumevne, tečejo nemoteno: denimo prižgejo luči, odklenejo vrata, se prijazno oglasijo na telefon in poskrbijo, da pošta pride v roke naslovnika.

Recepcija: prijazen pozdrav in nasmeh polepšata dan

Delo receptorja zahteva dobre verbalne in pisne komunikacijske sposobnosti, saj ta sprejema in pozdravlja stranke in obiskovalce ter odgovarja na telefonske klice in elektronsko pošto. Receptorka v upravni stavbi na Ravnah na Koroškem opravlja še veliko drugih del, vse od prižiganja luči ob vstopu v objekt in odklepanja vrat do izposoje kartic, ki omogočajo vstop, ter upravljanja dostopnih zapornic in trirogov. Njena pomembna naloga je tudi izposoja zaščitne opreme obiskovalcem, ki nameravajo skupaj z gostitelji obiskati proizvodne obrate. Pred obiskom proizvodnje jih receptorka seznani s pravili obnašanja in z varnostnimi navodili v proizvodnji; da so z njimi bili seznanjeni, obiskovalci nato potrdijo s podpisom.

Receptorji se moramo obnašati spoštljivo, predvsem pa moramo biti prijazni. Vsakomur moramo dati vedeti, da je nekaj posebnega.

Šejla Murić, receptorka, SIJ ZIP center

Za prvi vtis sta zelo pomembna urejen videz in prijaznost.

Pošta: prevzemanje, sortiranje, odpošiljanje

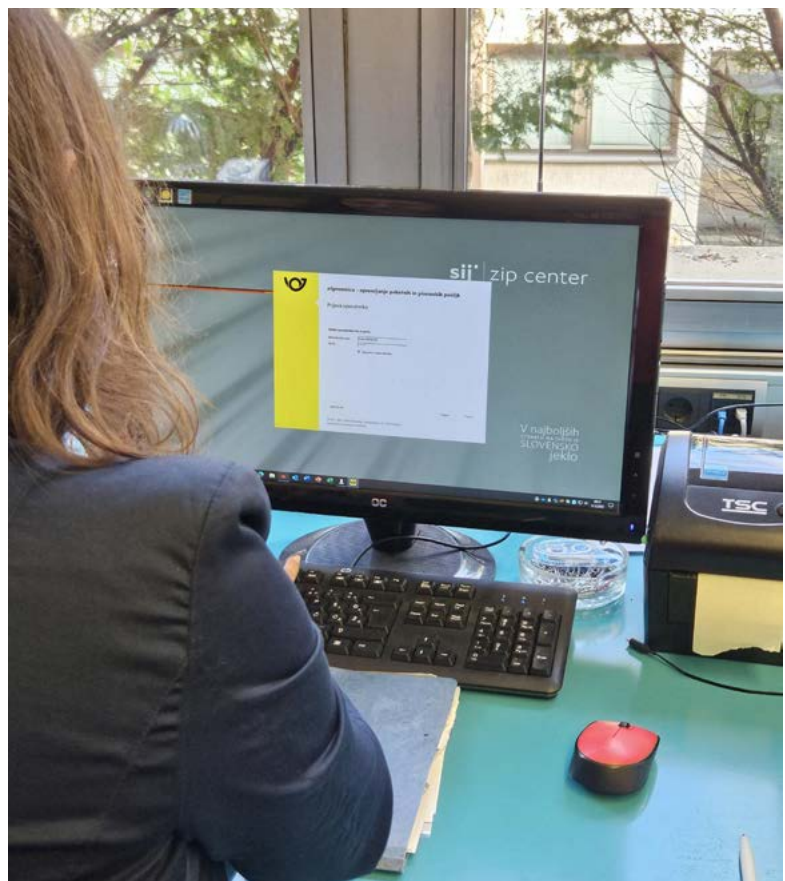
Povprečno na Ravnah na Koroškem na dan prejmemo približno 30 in odpošljemo 10 paketov ter bistveno več pisemskih pošiljk. Zanje poskrbita dva sodelavca, Karolina Šnajder in David Dolenc, ki sta zaposlena v ekspeditu, kot mu rečemo interno. Njuno delo je dinamično, a hkrati vezano na točno določen urnik.

Zjutraj, približno ob 7.30, na pošti na Ravnah na Koroškem eden od njiju prevzame pisemske pošiljke. Priporočene pošiljke vpišeta v interne vpisnike (tam sta zabeležena tudi pošiljatelj in številka priporočene pošte), 'navadno' pošto pa razdelita po naslovnih in družbah. Ko je pošta vpisana, jo odnese v tajništvo in prodajo SIJ Metala Ravne ter v Petrol Energetiko, drugi naslovniki pa pridejo po pošto, ki jih čaka v označenih predalnikih, sami. Sledi prevzem paketov, ki jih na lokacijo pripelje poštar. Pakete registrirata, razdelita po naslovnih in jih odpe-ljeta do prevzemnih mest.

Po prvem obhodu se vrneta na ekspedit in tam vso pošto, ki je bila med obhodom zbrana po oddelkih in namenjena za odpošiljanje, razdelita in odpremita. 'Navadno' pošto žigosata, priporočeno pa vpišeta v program v računalnik. Ob 12.15 gresta na drugi obhod, med katerim zbereta še vso pošto in pakete družbe SIJ Ravne Systems, brusilnice ter tiskarne SIJ ZIP centra.

Prejeta pošta se razdeli po posameznih prejemnikih.

Podatke o priporočeni pošti je treba vnesti v računalnik.

NAŠI TOP NAJ SODELAVCI (1. DEL)

Anja Potočnik,
specialistka za
medije in interno
komuniciranje,
SIJ d.d.

Foto: Dobran Laznik,
SIJ Metal Ravne

Ahmed, Marko, Miran in Sašo – več takih sodelavcev si želimo, naj dobri zgledi vlečejo

AHMED MUSIĆ

**Industrijski inženir, jeklarna,
SIJ Acroni**

Sodelavci o Ahmedu:

Ahmed je ključni človek jeklarne. Sedemnajst let nam dokazuje, da se z jekleno voljo in vztrajnostjo da premikati meje in izpolnjevati cilje, ki so se zdeli nedosegljivi. Je vedno in ne glede na razmere pripravljen pomagati sodelavcem, jeklarni, SIJ Acroniju in celotni Skupini SIJ.

Ahmed o sebi:

Na kateri pogovor prisegate?

»Brez muje se še čevelj ne obuje.«

Kako bi naslovili svojo avtobiografijo?

»Trud se je izplačal.«

Na kakšno glasbo radi plešete?

»Ne plešem, ker ne znam.« (smeh)

MARKO LEDINEK

**Kalilec, program Noži,
SIJ Ravne Systems**

Sodelavci o Marku:

Marko je pri toplotni obdelavi Nožev zaposlen štirinajsto leto. S procesom kaljenja in popuščanja je dal dušo prenekateremu 'kosu železa', kot radi rečemo. Pri svojem delu je natančen, svoje znanje in izkušnje vestno predaja mlajšim sodelavcem. Z neomajno voljo je rešil marsikatero težavo, tako v službi kot v življenju. Svoje 'baterije' najbolj učinkovito napolni ob vodi, saj je Mango (to je njegov nadimek) strasten ribič že od mladih nog.

Marko o sebi:

Nasvet, ki bi ga dali sodelavcu začetniku?

»Svetoval bi mu: Poslušaj nasvete starejših, bodi odkrit, kar pričakuješ od drugih, stori tudi sam.«

S katero zgodovinsko osebnostjo bi si želeli iti na večerjo in zakaj prav z njo?

»Težko vprašanje, ker je veliko oseb, s katerimi bi šel na večerjo. Izbral sem Freddieja Mercuryja, ker rad poslušam njegovo glasbo, bil je preprost človek, rad je imel živali, o njih je pisal tudi pesmi. Zato mislim, da bi imela dosti tem za pogovor ob večerji.«

Moja najljubša nezdrava razvada:

»Zjutraj kava in cigareta, zvečer pred televizorjem pa sladica ali prigrizek.«

Tudi letošnji TOP naj sodelavci so izjemni. Sami znajo prepoznati priložnosti in izzive ter se ne skrivajo za opisom delovnih nalog. Nekateri med njimi malce izstopajo – domiselni, drugačni, ki pogosto vnašajo smeh in dobro razpoloženje v delovno okolje. A ko postanejo razmere stresne, so neločljivi del svoje delovne skupine. Izjemni sodelavci imajo čut tudi za težave in skrbi svojih sodelavcev, zato se ne izognejo pomembnim temam tudi takrat, ko preostali zanje ne zberejo poguma. Sijeve TOP naj sodelavce žene nekaj močnejšega kot zgolj želja po dobro in uspešno opravljenih nalogah. Tokrat vam predstavljamo prvo četverico od petnajstih, ki smo jih razglasili in se jim zahvalili na letošnjem 8. Sijevem dnevu, v prihodnjih številkah glasila pa boste spoznali še preostale.

MIRAN BRICELJ

Koordinator za avtomatizacijo, Skupne storitve, SIJ Acroni

Sodelavci o Miranu:

Miran svoje bogato znanje elektrotehnike nesebično prenaša na sodelavce in ga tudi stalno dopolnjuje. S tem naše podjetje uvršča med najuspešnejše pri popravilih elektronskih naprav in komponent. Veliko naprav popravi tako rekoč mimogrede in neopazno, saj se njegovi 'remonti' ne vidijo tako 'na daleč' kakor denimo menjave večje pogonske gredi valjavskega ogrodja. Oboje pa lahko ob okvari povzroči zastoj proizvodnje. Veliko je dejaven tudi pri inovacijah. Lahko smo upravičeno ponosni na njegovo delo, in veseli smo, da imamo takega strokovnjaka v našem kolektivu.

Miran o sebi:

Na kateri pregovor prisegate?

»Počasi se daleč pride.«

Kako bi naslovlili svojo avtobiografijo?

»Radovednost.«

Na kakšno glasbo radi plešete?

»Narodno-zabavno.«

SAŠO DJURIĆ

Delovodja, jeklovlek, SIJ SUZ

Sodelavci o Sašu:

Sašo je požrtvovalen, rad pomaga vsakomur. Je delovodja, ki tudi dela pri strojih in poprime za vsako delo, čeprav to ni v opisu del in nalog. Skrbi za učinkovito in varno delo ter kakovost proizvodov. Skrben pa je tudi pri administrativnih nalogah.

Sašo o sebi:

Česa novega ste se naučili v zadnjem času?

»Da v najtežjih situacijah ostanem miren.«

Kaj bi si najprej kupili, če bi postali milijonar?

»Jezero.«

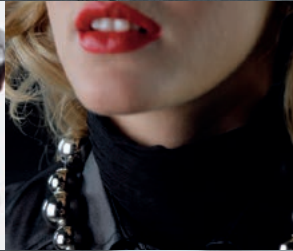
Katera je vaša najljubša rastlina in zakaj vam je pri srcu?

»Kaktus, ker je nezahteven in uspeva v vseh razmerah.«

SKRBN
DELODAJALEC
IN ZANESLJIV
PARTNER

www.sij.si

sij

acroni • metal ravne • ravne systems
suz • niro wenden • griffon & romano
americas • odpad pivka • dankor
metal eko sistem • top metal • zip center

V najboljših
STVAREH NA SVETU JE
SLOVENSKO
jeklo

NAŠI SODELAVCI

Kadrovska gibanja v maju, juniju in juliju

SIJ ACRONI

Maja so naši novi sodelavci postali: BOBAN LAZIKIČ v obratu Jeklarna, SAŠO SIMIJONOV v obratu Vroča valjarna, AMAR KARARIČ v obratu Predelava debele pločevine, ADIL BEGANOVIČ v oddelku Interna logistika, PATRICIJA LEGAT v oddelku Logistika in distribucija ter ADNAN AŠČIČ v obratu Jeklarske surovine.

Podjetje je maja zapustilo šest zaposlenih.

Upokojil se je FUAD VUKALIČ iz obrata Vzdrževanje. V pokoju mu želimo vse najlepše in najboljše.

Junija so se nam pridružili novi sodelavci: JASMIN HUSAGIČ, GORAN VIDIČ in VELDIN BALIČ v obratu Hladna predelava, ADIN ZUKIČ v obratu Predelava debele pločevine, EDIS KASUMOVIČ v oddelku Interna logistika, KATJA DERANJIČ v oddelku Logistika in distribucija, VIKTORIJA KOSTADINOVA v oddelku Finance ter LAURA RAVNIHAR, MIRA ŠUŠTERČIČ in ZORICA TRAILOVIČ JEVTIČ v oddelku Kakovost in razvoj.

Podjetje je zapustilo devet zaposlenih.

Upokojili so se: IVAN KRULIČ iz obrata Jeklarna, IRFAN SULJANOVIČ iz obrata Hladna predelava, NIAS KLJUČANIN in ALIJA JEGINOVIČ iz obrata Predelava debele pločevine, JANEZ ČERNE iz obrata Vzdrževanje in ZENID KAZIČ ZENID iz oddelka Planiranje. V pokoju jim želimo vse najlepše in najboljše.

Julija so naši novi sodelavci postali: MATEJ KRISTJAN MESTEK v obratu Vroča valjarna, SELMIN HASIČIČ in SAMRA PAJAZETOVIČ v obratu Predelava debele pločevine, HARIS DELIČ in BEKIM MUJAKIČ v obratu Vzdrževanje, ELDIN VUKALIČ v oddelku Interna logistika ter ŠPELA NASTRAN v oddelku Kakovost in razvoj.

Podjetje je zapustilo devet zaposlenih.

Upokojili so se: MUHAMED SELIMOVIČ iz obrata Hladna predelava, PETER NOVAK iz obrata Predelava debele pločevine ter ZVONE GREGORIČ in ZORAN SAVIČ iz oddelka Kakovost in razvoj. V pokoju jim želimo vse najlepše in najboljše.

Kadrovska služba, SIJ Acroni

SIJ METAL RAVNE

Maja so naši sodelavci postali: VERSAD KENDIČ, PETER BREZNIK in ALEN ČELIČ v Jeklarskem programu, VESELKO IVANOVIČ v Valjarskem programu, ALEKSEI SHADIN in DENIS HALILOVIČ v Vzdrževanju, SONJA ŠIRNIK v Planiranju in TJAŠA PARADIŽ v SIT.

Podjetje je zapustilo deset sodelavcev.

Upokojila sta se: DRAGICA KOTNIK TAHIRI iz Nabave in BOŽO KORES iz Valjarskega programa. V pokoju jima želimo vse najlepše.

Junija so postali naši sodelavci: DARKO DELOPST in ROBERT ŠVAB v Jeklarskem programu, MIRZET BAJREKTAREVIČ, ARMIN ČEHIČ in MIRSAH HADŽIČ v Kovaškem programu, ANES HRUSTIČ in EMIR KURTIČ v Valjarskem programu, SEMIN ŠARIČ v Vzdrževanju, ANJA MIKLAVČIČ v Kadrih in BORIS KARNER v Planiranju.

Podjetje je zapustilo enajst sodelavcev.

Upokojila sta se: JOVICA PAVLOVIČ iz Kovaškega programa in PETER ČEKON iz Valjarskega programa. V pokoju jima želimo vse najlepše.

Julija so postali naši sodelavci: ARMIN BEŠLAGIČ, SANEL LOVRIČ, EDIN MEHIČ, JURE BOŽANK in BRANKO STRNAD v Jeklarskem programu, SAMED SULJIČ, ELVIN FAKO, EDIN SMAJLOVIČ, NEJC KOLAR in BELMIN AHMETSPAHIČ v Kovaškem programu, ADNAN OSMANKIČ, ĐEMAL AHMIČ in BERNIS DEDIČ v Valjarskem programu, JASMIN ŠUMEŽ v Vzdrževanju in LAURA FIŠER v Kadrih.

Podjetje je zapustilo devet sodelavcev.

Upokojili so se: MARKO VAVČE iz Transporta, špedicije in skladiščnega poslovanja, ANTON DOLENC iz Planiranja, DRAGO LAZNIK iz Valjarskega programa, EDVARD VAJDL iz Valjarskega programa in RUDI PERUŠ iz Valjarskega programa. V pokoju jim želimo vse najlepše.

Lea Karner, specialista za kadrovske administracije, SIJ Metal Ravne

SIJ RAVNE SYSTEMS

Maja so naši novi sodelavci postali: DAMIR DUGALIČ in ZLATAN TOROMANOVIČ v OE Vzdrževanje in strojogradnja (Servis) ter NIHAH MEDIČ v OE Noži (Proizvodnja).

Podatke je zbrala Danica Vajksler, referentka, SIJ Metal Ravne

Junija je naša nova sodelavka postala NEVENKA JAMER v OE Finance in kontroling (Kontroling).

Julija je naš novi sodelavec postal ADNAN MURATOVIČ v OE Valji (Proizvodnja / toplotna obdelava).

Maja je podjetje zapustil en sodelavec, junija so odšli štirje sodelavci, julija pa trije.

Maja se je upokojil en sodelavec, julija sta se upokojila dva sodelavca. V pokoju jim želimo vse dobro.

Jasna Tošič, specialista za kadrovske analitike in KIS, SIJ Ravne Systems

SIJ SUZ

Maja sta se nam v družbi SIJ SUZ pridružila NASTJA ŠMID v Nabavi in AMAR BAJRIČ v Jeklovleku.

Upokojil se je DARKO PETERNEL – želimo mu še veliko zdravih let.

Podjetje sta maja zapustila dva delavca.

Junija se nam je v Storitvah pridružil DENIS ŠABOTIČ. Dobrodošel!

Podjetje pa je junija zapustil en delavec.

Julija se nam v Jeklovleku na vzdrževanju pridružil REFIK TELALOVIČ. Dobrodošel, Refik!

Podjetje so julija zapustili trije zaposleni, eden se je upokojil, druga dva pa sta odšla na drugo delovno pot. Vsem želimo obilo življenjskih uspehov.

Jasna Jerman, Kadrovska služba, SIJ SUZ

SIJ ZIP CENTER

Maja so se zaposlili: KAROLINA ŠNAJDER, DAVID DOLENC, ŠEJLA MURIČ, SANJA POTOČNIK in URBAN KRIČEJ, julija je nova sodelavka podjetja postala VALENTINA PRILASNIK.

Odjavili so se: MATJAŽ STROPNIK, STANKO JEHART, GREGOR NABERNIK in GORDANA CVJETINOVIC.

Petra Fajt, strokovna delavka za kadre, SIJ ZIP center

Jubilanti v maju, juniju in juliju

SIJ ACRONI

Maja je jubilar s 30-letnim delovnim stažem postal BOŠTJAN ILENIČ iz oddelka Prodaja. Jubilaru iskreno čestitke.

Junija je jubilar z 10-letnim delovnim stažem postal MATEJ BRADAŠKA iz obrata Jeklarna. Jubilaru iskreno čestitamo.

Jubilanti v juliju

Jubilanti z 10-letnim delovnim stažem so postali ESMIR MULAZIMOVIČ, GREGA STARE in TIM VINDIŠAR iz obrata Jeklarna in ALEKSANDER LUKIČ iz obrata Predelava debele pločevine.

Jubilant z 20-letnim delovnim stažem je postal PETER PRISTOV iz obrata Predelava debele pločevine.

Jubilanta s 30-letnim delovnim stažem sta postala JANI NOVAK iz obrata Vroča valjarna in BOJAN ŠEPIČ iz obrata Hladna predelava.

Jubilanti s 40-letnim delovnim stažem so postali PETER NOVAK iz obrata Predelava debele pločevine, SIMONA KLINAR iz oddelka Nabava in JANKA NOČ iz oddelka Prodaja.

Jubilantom iskreno čestitamo.

Kadrovska služba, SIJ Acroni

SIJ METAL RAVNE

Jubilanti v maju

10 let: MARKO JANŠEK iz Kovaškega programa, MATEJ KRALJ iz Vzdrževanja

30 let: DAMJAN VEČKO iz Valjarskega programa, ROMAN ŠTIFTER iz Kovaškega programa, RAJKO RAČNIK iz Valjarskega programa

Jubilanti v juniju

10 let: MATEJ MELANŠEK iz Vzdrževanja, TADEJ ČODERL iz Valjarskega programa, JERNEJ PRIKERŽNIK iz Kovaškega programa

40 let: MARKO VAVČE iz Transporta, špedicije in skladiščnega poslovanja

Jubilanti v juliju

30 let: ROBERT ŠOPART iz Vzdrževanja

40 let: MARTIN MORI iz Razvoja in kontrole

Lea Karner, specialista za kadrovske administracije, SIJ Metal Ravne

SIJ RAVNE SYSTEMS

Maja je jubilar z 10 let delovne dobe postal MATEJ ČUJEŠ iz OE Noži (Priprava dela). Za 20 let delovne dobe je jubilar postal FERDO PETEK iz OE Vzdrževanje in strojogradnja (Servis). Jubilar z 30 leti delovne dobe sta postala FRANCI VOCOVIČ iz OE Valji (Proizvodnja/mehanska obdelava) in MATJAŽ PERSAK iz OE Vzdrževanje in strojogradnja (Priprava dela).

Junija je jubilar z 30 let delovne dobe postal MIRAN PEROVNIK iz OE Valji (Proizvodnja / mehanska obdelava). Za 40 let delovne dobe je jubilar postal JANKO MIKLAVC iz OE Prodaja (Vodstvo).

Julija je jubilar z 10 let delovne dobe postal DANILO ŠPALIR iz OE Noži (Priprava dela). Za 30 let delovne dobe je jubilar postal EMIL KRZNAR iz OE Noži (Proizvodnja). Za 40 let delovne dobe je jubilar postala SONJA RANC iz OE Kadrih.

Jasna Tošič, specialista za kadrovske analitike in KIS, SIJ Ravne Systems

SIJ ZIP CENTER

Julija je 40-letni delovni jubilej obeležila IRENA HRIBERNIK. Čestitamo.

Petra Fajt, strokovna delavka za kadre, SIJ ZIP center

 SPONZORIRAMO

Ksenija Štrancar,
specialistka za
sponzorstva
in interno
komuniciranje,
SIJ d.d.

Nagrada za vašega otroka, ki je uspešen športnik? Športna štipendija!

Vsako leto jeseni – že peto leto zapored – v okviru sponzorskega sodelovanja z Olimpijskim komitejem Slovenije – Združenjem športnih zvez razpisujemo športne štipendije, ki so namenjene obetavnim mladim športnikom, otrokom zaposlenih v družbah Skupine SIJ. Tudi letos bomo nagradili jekleno voljo štirih mladih športnikov, ki so v preteklem šolskem/študijskem letu dosegli najboljše športne rezultate. Štipendijo v višini 130 evrov bodo prejeli celo šolsko/študijsko leto 2023/2024. Rok za oddajo vlog je 20. oktober 2023.

Z jekleno voljo do športne štipendije

Med prejemniki športne štipendije so v preteklem letu bili hokejist Luka Matkovič, rokometnašica Lana Strlič, alpska smučarka Pika Pepevnik in atletinja Neja Omanović (troskok), ki je prejemnica športne štipendije že tri leta.

S svojimi rezultati vsi dokazujejo, da so upravičeno med prejemniki športne štipendije. Brez jeklene volje ne gre, pravijo. In kaj zanje je jeklena volja? ... Močna notranja sila, ki pomaga premagovati težke trenutke, tako v športu kot v življenju sploh. Samozavest, odločnost in nepopustljivost, ki vodijo k ciljem ne glede na ovire. Pomembno je, da se ne predaš, poudarjajo naši mladi športni upi, tudi ko se zdi, da ne zmoreš več, in da se vedno potruš po najboljših močeh.

Športna štipendija kot dodatna motivacija in spodbuda

Luka, Lana, Pika in Neja pravijo, da jim je športna štipendija v pomoč pri obvladovanju stroškov, povezanih s treningi in tekmovanji. Štipendija jim omogoča nakup nove športne opreme, več obiskov fizioterapevta, kar je zelo pomembno za njihovo zdravje in regeneracijo po napornih treningih, z njo si pokrijejo tudi del stroškov vožnje na treninge.

V Skupini SIJ smo ponosni, da podpiramo obetavne mlade športnike in s športnimi štipendijami prispevamo k njihovi uspešni športni karieri. Navijajmo zanje še naprej ... in še dolgo!

RAZPIS ZA PODELITEV ŠTIPENDIJ SIJ-OKS ŠPORTNIKOM, OTROKOM ZAPOSLENIH V SKUPINI SIJ

SIJ d.d., Oddelek za korporativno komuniciranje, v okviru partnerstva z Olimpijskim komitejem Slovenije – Združenjem športnih zvez (v nadaljevanju OKS) razpisuje štipendije SIJ-OKS za športnike, otroke zaposlenih v odvisnih družbah Skupine SIJ v Sloveniji.

Štipendije v višini 130 evrov bodo štirim (4) kandidatom, ki dosegajo najboljše športne rezultate po kriterijih za pridobitev štipendije in katerih starši ali skrbniki so zaposleni v eni od družb Skupine SIJ, podeljene za eno šolsko oziroma študijsko leto.

KRITERIJI ZA PRIDOBITEV ŠPORTNE ŠTIPENDIJE

Pravico do štipendije lahko uveljavlja tisti športnik, otrok zaposlenega v Skupini SIJ (v nadaljevanju: športnik), ki izpolnjuje enega od naslednjih dveh kriterijev:

- I. ima status mladinskega ali državnega razreda kategoriziranega športnika po trenutno veljavnem Seznamu kategoriziranih športnikov v Republiki Sloveniji, ki ga izdaja OKS;
- II. je v obdobju od 1. 9. preteklega koledarskega leta do 31. 8. tekočega koledarskega leta dosegel enega od naslednjih športnih rezultatov oziroma nastopov:
  - uvrstitev v prvo polovico nastopajočih na mednarodnem tekmovanju, priznanem s strani mednarodne panožne športne zveze,
  - uvrstitev med prvih deset na državnem prvenstvu,
  - nastop na mladinskih olimpijskih igrah ali olimpijskem festivalu evropske mladine.

POGOJI ZA PRIDOBITEV ŠPORTNE ŠTIPENDIJE

Pravico do štipendije lahko uveljavlja športnik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. izpolnjuje kriterije iz prejšnjega poglavja (Kriteriji za pridobitev športne štipendije);
2. je član društva, ki je član nacionalne panožne športne zveze;
3. matična nacionalna panožna športna zveza športnika je članica OKS;
4. je državljan Republike Slovenije;
5. se izobražuje:
  - a. v Republiki Sloveniji kot:
    - učenec osnovnega izobraževanja,
    - dijak oziroma vajenec nižjih in srednjih poklicnih šol,
    - dijak srednjih strokovnih in tehniških šol,
    - dijak gimnazije,
    - študent,
  - b. v tujini;
6. ni v rednem delovnem razmerju;
7. njegov bruto dohodek v preteklem koledarskem letu ne presega minimalne letne plače v Republiki Sloveniji;
8. ne prejema štipendije za športnike v Republiki Sloveniji, ki jih podeljuje OKS – ZŠZ;
9. je vsaj eden od njegovih staršev ali skrbnikov zaposlen v eni od odvisnih družb Skupine SIJ v Sloveniji.

ODDAJA VLOG

Vlogo za štipendijo kandidati oddajo na obrazcu »Vloga za pridobitev športne štipendije SIJ-OKS 2023-2024«.

- Vlogo lahko oddajo do vključno 20. 10. 2023.
- V zaprti kuverti jo pošljejo po pošti na naslov:

Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez za Bojano Okorn Počivavšek
Ameriška ulica 2
1000 Ljubljana

s pripisom:

»Razpis za štipendije – Skupina SIJ«

POSTOPEK IZBIRE

V roku prispelle vloge za pridobitev štipendije obravnava OKS, ki pripravi ožji izbor osmih športnikov, med katerimi komisija, ki jo sestavljata dva predstavnika Skupine SIJ in predstavnik OKS, izbere končne štipendiste.

Komisija se bo sestala najpozneje do 10. 11. 2023.

Sklep o pridobitvi štipendije oziroma sklep o zavrnitvi vloge za pridobitev štipendije bo na naslov kandidatov odpremljen najpozneje do 1. 12. 2023.

Pravice in dolžnosti štipendista se podrobneje uredijo v pogodbi, sklenjeni med štipendistom in OKS.

Izbrani kandidati (štipendisti) bodo predstavljeni v internih medijih Skupine SIJ in bodo vključeni v projekt aktivacije sponzorstev v športu Jeklena volja. O aktivnostih bodo kandidati sproti obveščeni.

VIŠINA ŠTIPENDIJE

Višina štipendije je 130 evrov na mesec.

TRAJANJE ŠTIPENDIJE

Štipendija se podeli za obdobje enega šolskega/študijskega leta, športnik pa se lahko na razpis prijavi vsako leto. Pogoj je le, da ima status dijaka ali študenta.

Obrazec za vlogo za štipendije najdete na intranetu Moj SIJ ali v tajništvo oziroma v kadrovske službi svoje družbe.

Vlogo za štipendijo pošljite v zaprti kuverti do vključno 20. oktobra 2023 na naslov:

**OLIMPIJSKI KOMITE SLOVENIJE – Združenje športnih zvez, za Bojano Okorn Počivavšek,
Ameriška ulica 2, 1000 Ljubljana**

s pripisom: »RAZPIS ZA ŠTIPENDIJE – SKUPINA SIJ«.

SPONZORIRAMO

Ksenija Štrancar,
specialistka za
sponzorstva
in interno
komuniciranje,
SIJ d.d.

Foto: Aleš Fevžer

21. jekleni poligon za vadbo na prostem ima olimpijski pridih

Prebudi svojo jekleno voljo

Velike stvari se začnejo z majhnimi koraki in uresničijo z izdatno mero vztrajnosti, predanosti in trdega dela. Zato verjemi v moč, ki se skriva v tebi, in se preizkusi v vadbi na jeklenem poligonu. Korak za korakom, dvig za dvigom in odziv za odzivom. Ne pozabi, da jeklena volja nemogoče spreminja v mogoče, mogoče v dosegljivo.

Filip Flisar
Svetovni prvak v smučarskem krosu, ki verjame, da se vse da.

Slovenski smučarski krosist, rojen leta 1987 v Mariboru, je znan po svojih izjemnih dosežkih v tej ekstremni obliki alpskega smučanja. Na zahtevnih progah, kjer se je hkrati boril z več tekmovalci, mu je vrtljiva vratca, skoke in valove uspelo premagovati tudi s prepričanjem, da je vse mogoče.

V svoji profesionalni športni karieri je nanizal številne vrhunske rezultate. Njegov vzpon se je začel v sezoni 2011/12, ko je dosegel prvo zmago za svetovni pokal v smučarskem krosu, kasneje nanizal še dve in v tej sezoni osvojil mali kristalni globus. Skupno se je v svetovnem pokalu kar 16-krat uvrstil na oder za zmagovalce.

Na svetovnem prvenstvu v Kreischbergu leta 2015 je v osupljivem zaključnem delu odlične vožnje premagal svo konkurenco in s tem Sloveniji zagotovil prvo medaljo s svetovnih prvenstev v smučanju v prostem slogu. Slovenijo je zastopal tudi na treh olimpijskih igrah (2010, 2014 in 2018) in leta 2014 v Sočiju dosegel svojo najvišjo olimpijsko uvrstitev – odlično 6. mesto.

Enemu najbolj prepoznavnih slovenskih smučarskih krosistov pa priljubljenosti niso prinesli le njegovi športni dosežki, ampak tudi legendarni brki, duhovitost in

»Fotografija na tej tabli me spominja na dosežke v mojem življenju. Prihajam iz ski krosa, športa, ki ga v Sloveniji še pred nekaj leti nihče ni poznal, danes pa sem ambasador tega festivala in poligona. Sem ponosen in srečen, da sem lahko del zgodbe povezovanja, druženja in športa za vse,« je ob odprtju povedal ambasador jeklenega poligona v Mariboru Filip Flisar.

V okviru Olimpijskega festivala evropske mladine (OFEM), ki je med 23. in 29. julijem potekal v Mariboru, je drugo največje slovensko mesto postalo bogatejše tudi za jekleni poligon za vadbo na prostem. Njegov ambasador je nekdanji svetovni prvak v smučarskem krosu Filip Flisar.

Skupina SIJ – Slovenska industrija jekla in Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez že od leta 2014 sodelujeta pri postavitvi jeklenih poligonov za vadbo na prostem, ki jih v Skupini SIJ po načelih krožnega gospodarstva izdelujemo iz recikliranega jekla. Poligoni za vadbo na prostem spodbujajo prav vse prebivalce lokalnih skupnosti k aktivnemu preživljanju prostega časa, obenem pa imajo še posebno poslanstvo – prebujati jekleno voljo. In Filip Flisar, ki je oral ledino smučarskemu krosu v Sloveniji, je res prava izbira za ambasadorja mariborskega jeklenega poligona.

Posebno noto tokratni slovesni otvoritvi jeklenega poligona je dodal prav olimpijski festival s pomembnimi gosti iz evropske olimpijske družine, med katerimi so bili predsednik Evropskih olim-

... po uradnem delu otvoritve pa so se jim pridružili najmlajši športni navdušenci.

pijskih komitejev Spyros Capralos in člani Izvršnega odbora Evropskih olimpijskih komitejev ter številni športniki slovenske reprezentance na OFEM-u. Med gosti je bil tudi eden najuspešnejših slovenskih športnikov vseh časov Miroslav Cerar, ki je ambasador jeklenega poligona v Grosupljem.

Z donacijo tega jeklenega poligona za vadbo na prostem v Skupini SIJ še naprej podpiramo razvoj športa in omogočamo rekreacijo za vse ljudi, da na poligonih krepijo svojo jekleno voljo. Obenem pa si želimo, da bi ljudje ob vadbi na teh poligonih spoznali, da ima jeklo pomembno vlogo tudi v športni infrastrukturi. Ponosni smo, da prakso trajnostnega delovanja prenašamo tudi na področje partnerstev v športu.

Svoje spretnosti so na novem poligonu preizkusili tudi telovadec Mitja Petkovšek in ritmična gimnastičarka Mojca Rode ter mladi telovadci in telovadke iz ŠD Center Maribor, ...

Jeklena konstrukcija, ki smo jo v letu 2023 posodobili in prilagodili trendom telovadnih orodij na prostem, je plod izdelave naših sodelavcev iz družbe SIJ Ravne Systems. Za izdelavo enega takšnega poligona s timom potrebujejo približno 200 delovnih ur, 120 metrov jeklenih cevi, 48 spojk in 19 kopic za stebričke ter veliko znanja in ljubezni do jekla, najširše uporabljenega materiala na svetu, na vseh področjih naših življenj.

SPONZORIRAMO

Ksenija Štrancar,
specialistka za
sponzorstva
in interno
komuniciranje,
SIJ d.d.
Foto: Aleš Fevžer

Grbine so fine, sploh če so trajnostne

Otvoritev se je odvijala v okviru akcije Grbine so fine, ki jo izvaja Pumptrack Slovenija v partnerstvu z OKS – ZŠZ. Akcija je namenjena najmlajšim kolesarjem, zato sta bila tudi otvoritev in spremljevalni program usmerjena predvsem k mlajšim udeležencem. Trajnostne grbine jeseniškega poligona sta prva preizkusila – in s spretnostjo na grbinah navdušila – David Korošec Janušič in Nejc Petač, mlada in uspešna kolesarja Kolesarskega kluba Završnica.

Trajnostni grbinasti poligoni so edinstven projekt inovativne uporabe stranskega proizvoda jeklarske industrije – žlindre, s katero so izdelani grbine in zavoji ter je urejena drenaža. Z žlindro nadomestimo drobljenec in posledično pomembno prispevamo k zmanjšanju porabe naravnih virov. V okviru partnerstva Skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez (OKS – ZŠZ), podjetja BATT Crew in društva Dejmo ter v sodelovanju z Občino Jesenice je na Koroški Beli zrasel sploh prvi grbinasti poligon v Občini Jesenice.

Veseli nas, da se je Občina Jesenice odzvala na pobudo projektne ekipe za gradnjo trajnostnih grbinastih poligonov. Lokalna skupnost na Koroški Beli, kjer živijo naši najbližji sokrajani, med njimi tudi naši sodelavci, je tako bogatejša za nov športni objekt, ki bo dodatno povezal in okrepil lokalno kolesarsko skupnost ter postal kraj, kjer se bodo srečevale in zabavale vse generacije.

Uporaba žlindre pri gradnji tega poligona je odličen primer krožnega gospodarstva in naše trajnostne naravnosti, ki nam nalaga odgovornost do prihodnjih generacij.

Na področju sponzorstev nenehno razvijamo nove kreativne ideje in projekte za uporabo jekla in stranskih proizvodov, ki nastajajo v procesu proizvodnje jekla. Te materiale želimo približati tudi širši javnosti, zato smo po koncu uradnega dela otvoritve udeležencem na atraktiven način predstavili postopek predelave žlindre in možnosti za uporabo v gradbeništvu.

Otvoritveni trak so prerezali (z desne) glavni direktor SIJ Acronija mag. Branko Žerdoner, direktor podjetja BATT Crew, ki je poligon zgradilo, Jan Perše, sekretar in vodja regijske pisarne OKS – ZŠZ Branko Jeršin ter podpredsednik OKS – ZŠZ mag. Miran Kos.

POVEZANI Z LOKALNO SKUPNOSTJO

Irena Kolenc
Janovič, specialistka
korporativnega
komuniciranja,
SIJ Acroni

Monika Žvikart,
specialistka
korporativnega
komuniciranja,
SIJ Metal Ravne

Jure Murko, specialist
korporativnega komuniciranja,
SIJ Ravne Systems
Foto: arhivi družb SIJ Acroni,
SIJ Metal Ravne in SIJ Ravne Systems

Dnevi odprtih vrat: Odkrijte, kako nastaja jeklo!

V začetku poletja smo na Jesenicah in Ravnah na Koroškem široko odprli vrata najrazličnejšim obiskovalcem – mladim in mladim po srcu, našim nekdanjim in bodočim zaposlenim, šolarjem, športnikom ter vsem drugim, ki jih zanima ogled proizvodnje jekla. Izkazalo se je, da zanimanja zares ne manjka! Gorenjci smo obiskovalce sprejeli med dnevi odprtih vrat, Korošci pa v okviru bolj usmerjenih obiskov osnovnošolcev in mladih nogometašev.

Dnevi odprtih vrat v družbi SIJ Acroni

Dnevi odprtih vrat v SIJ Acroniju

V družbi SIJ Acroni smo junija, ob koncu šolskega leta, za dva dneva odprli vrata številnim obiskovalcem, da so поблиže spoznali našo družbo, si ogledali proizvodnjo jekla ter se prepričali, da je ta po zaslugi številnih naložb danes tehnološko napredna in trajnostno naravnana. Zanimanje za ogled je bilo zelo veliko – med obiskovalci so bili številni otroci, mnogi naši nekdanji zaposleni, naši sokrajani, pa tudi takšni, ki jih je radovednost pripeljala iz bolj oddaljenih krajev ... Preberite, kaj so nam zaupali po ogledu!

Uvodno predstavitev je vodil Jan Foder, naš nekdanji štipendist, danes razvojni inženir za varilne tehnologije specialnih jekel. Skozi svojo

Z dnevi odprtih vrat družbe SIJ Acroni želimo proizvodnjo jekla predstaviti širši javnosti ter razbliniti zastarele predstave o jeklarski industriji, saj je ta danes tehnološko napredna in trajnostno naravnana. Nagovoriti želimo tudi mlajše generacije, jih navdušiti za tehniške poklice ter jim predstaviti številne priložnosti, ki jim jih ponujamo na najrazličnejših področjih – naša vrata so jim zares široko odprta.

Jan Foder, razvojni inženir za varilne tehnologije specialnih jekel, SIJ Acroni

osebno zgodbo je pojasnil, da družba SIJ Acroni ponuja odlične priložnosti za mlade in njihov karierni razvoj. Obiskovalci so si uvodoma ogledali najnovejši video družbe SIJ Acroni, v katerem predstavljamo našo visokotehnološko proizvodnjo jekla ter v središče postavljamo naše zaposlene in našo trajnostno naravnost. Obiskovalcem smo tudi povedali, da v Skupini SIJ jekla v celoti izdelujemo iz jeklenega odpadka, s takšnim načinom delovanja pa okolje obremenjujemo manj kot 70 odstotkov svetovnih proizvajalcev jekla.

Obiskovalci so najprej obiskali proizvodnjo jekla v Vroči valjarni in si tam ogledali potisno peč, nato so se sprehodili mimo valjavskega ogrodja Steckel ter si z zanimanjem ogledali tudi kabino Steckel. Ustavili so se tudi pri liniji in kabini HTL, v Hladni valjarni pa obiskali liniji CBL in CRNO, valjavsko ogrodje ZRM in adjustažo. Obiskovalcem smo razložili, da se SIJ Acroni vse bolj uveljavlja tudi na področju najzahtevnejših elektroploševin za električna in hibridna vozila. Pokazali smo jim še mehanski laboratorij in tam so si ogledali poskus žilavk v kisiku – poskusi so tisto, kar najmlajše obiskovalce vedno še posebno očara.

Obiskovalci so nam povedali

»Ogled proizvodnje mi je bil všeč, proizvodnja jekla se mi je zdelo tehnološko napredna. Najbolj so mi bili všeč žareči slabi. Moj oče dela na Odpadu Pivka. Jaz pa bi si nekoč želel delati

v SIJ Acroniju, in sicer najraje v Hladni valjarni, ker mi je všeč delati na hladnem.«

Marcel Spasevski, 11 let

»Ogled proizvodnje mi je bil zelo zanimiv. Nekoč sem delal v Acroniju in zdaj sem opazil, da se je od takrat veliko spremenilo. Največja sprememba, ki sem jo opazil v Vroči valjarni, je pri

rezalnih škarjah in izpustu iz potisne peči. Pa tudi okolju dosti prijaznejša je proizvodnja danes.«

Jože Kozelj, 71 let

V okviru dni odprtih vrat nas je tudi na dan, ko se je nad nami razbesnela nevihta, obiskalo nemalo obiskovalcev – veseli nas, da je zanimanje za ogled družbe tako veliko.

Obiskovalcem smo uvodoma slikovito predstavili našo visokotehnološko in trajnostno naravnano proizvodnjo jekla ter priložnosti, ki jih ponujamo novim zaposlenim, ...

... v nadaljevanju smo obiskali tudi Hladno valjarno, kjer nastajajo kolobarji najzahtevnejših elektroploševin za elektromotorje za električna in hibridna vozila.

Tale fotografija si prav tako zasluži objavo – takole izvorno opremljeni in z nasmehi smo pričakali obiskovalce ...

Poskusi so otroke ponovno navdušili in kar nekaj nam jih je pozneje zaupalo, da bi nekoč želeli delati v našem mehanskem laboratoriju.

»Nekoč bi si želela delati v družbi SIJ Acroni, in sicer na razvoju.«

Aiša Huskić, 7 let

»Ogled proizvodnje jekla je bil fantastičen. Seveda bi si želel delati v SIJ Acroniju, najraje v Vroči valjarni, pri Stecklu.«

Marcel Stupar, 14 let

»Ogled proizvodnje mi je bil všeč, ampak delala pa tukaj ne bi, ker bi bila rada igralka.«

Katarina Štumpf, 12 let

»Proizvodnja družbe SIJ Acroni je v primerjavi s proizvodnjo v preteklosti tehnološko mnogo naprednejša. Največja sprememba, ki sem jo opazil, je bila linija HTL.«

Matija Urh, 68 let

»Zaposljivost, delovna mesta – sodelovanje družbe v lokalni skupnosti ocenjujem absolutno pozitivno. Še več takšnih predstavitev!«

Veronika Pezdarnik, 32 let

»Sodelovanje z lokalno skupnostjo je zelo dobro – povezovanje na lokalni ravni, dan druženja z družinami zaposlenih ... Pohvale!«

Barbara Troha Šimnic, 43 let

»Ogled bi mi bil še bolj všeč, če bi lahko obiskali tudi Jeklarno.«

Ernes Alagić, 33 let

»Ogled mi ni bil samo všeč, ampak mi je bil izjemno všeč.«

Primož Špacapan, 48 let

»Samo tako naprej!«

Damjana Gavrić, 38 let

Tehnični dan osnovnošolcev in obisk mladih nogometašev v ravenskih družbah

Tudi na Koroškem smo obiskovalcem odprli svoja vrata. Tehnični dan učencev OŠ Koroški jeklarji je sicer že tradicija in ga v sodelovanju s šolo izvedemo vsako leto – na tak način mlade navdušujemo za tehniške poklice. Po nekaj letih pa so nas spet obiskali tudi mladi nogometaši Nogometnega kluba (NK) Fužinar.

Šolarje smo sprejeli v upravni stavbi SIJ Metala Ravne in jim predstavili Skupino SIJ ter družbi SIJ Ravne Systems in SIJ Metal Ravne. Raziskovalec SIJ Metala Ravne Marko Češnjaj je

Sprejem osnovnošolcev in predstavitev ravenskih družb. Raziskovalec Marko Češnjaj je obiskovalcem predstavil zlato inovacijo razvoja jekel za projekt ITER.

mladim gostom predstavil razvoj specialnih jekel in superzlitin za največji fuzijski reaktor na svetu, ki se gradi v okviru projekta ITER. Inovatorska skupina, ki jo vodi Marko, je jekla razvila do te mere, da ustrezajo najstrožjim regulativam iz energetike. Za inovacijo je ekipa prejela zlato priznanje GZS Koroška, septembra pa še zlato priznanje na nacionalni ravni. Matjaž Hudopisk, tehnični direktor družbe SIJ Ravne Systems, pa je učencem podrobneje predstavil različne proizvodne programe družbe, zanimive poklice in področja dela ter izdelke družbe in področja njihove uporabe.

Predstavili smo jim tudi možnosti štipendiranja v obeh družbah ter tipične metalurške in kovinskopredelovalne poklice. Povedali smo jim tudi, katere poklicne profile trenutno najbolj iščemo.

V SIJ Metalu Ravne so si učenci v programu Razvoj in kontrola ogledali pripravo metalografskih obrušov. Pri različnih povečavah so si pod mikroskopom ogledali tudi mikrostrukturo jekla. V mehanskem laboratoriju smo jim prikazali trgalni in žilavostni preskus. Podali smo se tudi v Jeklarski program in si ogledali postopek elektroretaljevanja pod žlindro (EPŽ).

V družbi SIJ Ravne Systems smo jim podrobneje predstavili proizvodne procese v Nožih, ki letos obeležujejo 50-letnico delovanja. Ogledali so si vse proizvodne linije, predvsem najnovejše stroje, kot sta petosni rezkalni center in robotska celica za rezkanje.

V družbi SIJ Ravne Systems so nas obiskali tudi mladi nogometaši NK Fužinar. Po sprejemu v upravni stavbi so si ogledali proizvodne programe Vzdrževanje in strojegradnja, Valji in Noži ter Laboratorije.

Približno 60 učencev OŠ Koroški jeklarji se je z zanimanjem odpravilo na ogled obeh družb: v SIJ Metalovem mehanskem laboratoriju smo jim prikazali trgalni in žilavostni preskus, ...

... ogledali so si tudi postopek elektroretaljevanja pod žilindro (EPŽ).

Obiskali so nas tudi mladi nogometaši Nogometnega kluba Fužinar.

»Na OŠ Koroški jeklarji že vrsto let sodelujemo z družbama SIJ Metal Ravne in SIJ Ravne Systems. Redno sta prisotni na naši karierni tržnici, za karierno orientacijo učencev pa ima posebno vrednost možnost obiska v obeh podjetjih, kjer si pod vodstvom inženirjev ogledajo proizvodnjo in laboratorije, spoznajo celo paleto tehniških poklicev, ozavešajo širino trga obeh podjetij, pomembnost skrbi za nižji ogljični odtis ob proizvodnji ... Tudi letos smo ob obisku dosegli vzajemno zadovoljstvo; učenci so imeli možnost vpogleda v tehniške poklice, ki jih v vsakdanjem življenju nimajo možnosti spoznati, podjetja pa si lahko iz vrst mladih obiskovalcev obetata bodoče nove sodelavce.«

Tanja Naveršnik, prof. soc. ped.

»Mladi nogometaši NK Fužinar si vedno z veseljem ogledajo proizvodnjo SIJ Ravne Systems. Kar nekaj staršev ali sorodnikov otrok je namreč zaposlenih pri nas, zato je zanimanje za to, kje in kaj delajo njihovi najbližji, še večje. Nasploh pa imajo otroci dandanes redkeje možnost za ogled industrijske panoge, kot je naša, zato je radovednost temu primerna. Dobili so tudi vse informacije o možnostih štipendij in zaposlitve. Odziv je bil dober, zato bomo prakso ogledov nadaljevali tudi v prihodnje.«

Bojan Mravlak, komercialist v prodaji in trener v nogometni šoli

POVEZANI Z LOKALNO SKUPNOSTJO

Jure Murko,
specialist
korporativnega
komuniciranja,
SIJ Ravne Systems
Foto: arhiv
Črjanskega raja

Otroška razigranost v Črjanskem raju

Družbi SIJ Metal Ravne in SIJ Ravne Systems sta se v okviru sodelovanja z lokalno skupnostjo tudi letos odločili podpreti projekt Uresničimo jim sanje, ki so ga za otroke iz socialno ogroženih družin, skupaj s še nekaterimi drugimi koroškimi družbeno odgovornimi podjetji in organizacijami, pripravili v Črjanskem raju.

Med mnogimi doživljajskimi aktivnostmi so otroci poprijeli tudi za orodje in tako olajšali delo okoliških kmetov; ti so pomoči otrok vedno veseli.

Kralj Matjaž je tudi letos pozdravil otroke v svojem koroškem kraljestvu.

Za mnoge otroke je doživljajski teden v naravi izjemnega pomena.

Doživljajskega tabora v Deželi kralja Matjaža se je udeležilo 125 otrok iz Mežiške, Mislinjske in Dravske doline, v enem od taborov so gostili tudi otroke iz Osnovne šole (OŠ) Juričevega Drejčka ter otroke, ki so jih v Črjanski raj napotili v Zvezi prijateljev mladine Moste - Polje.

Tabor, ki je tudi letos potekal cel mesec julij, je namenjen otrokom, ki jim starši tovrstnih počitnic ne morejo omogočiti, mentorji pa jim pripravijo nepozabna doživetja. Otroci so obiskali izvire reke Meže, pa Luški stan in avstrijsko mejo, kjer so izjemni razgledi, saj se vidi vse do Triglava. Uživali so v adrenalinskem parku v Športnem parku Črna, okusili so delček izziva K24, in sicer pot Mini K24. S popolno plezalno opremo so preplezali mini ferato, v Naravnem parku Bistra so iskali zaklad, srečali so kralja Matjaža in ga obiskali v njegovi dolini pod Peco in še bi lahko naštevali. Aktivnosti je ogromno, poleg teh pa otroci veliko časa tudi rišejo, slikajo, režejo, vrtnarijo in zalivajo rože, visoke grede in sadno drevje v okolici objekta. Še posebno pa se otrok razveselijo okoliški kmetje, saj jim radi

priskočijo na pomoč. Nekateri precej dobro vihtijo grablje, tako da je seno s pomočjo pridnih otroških rok kaj hitro pod streho.

Med otroki v taboru je mnogo takšnih, ki imajo za seboj precej težko otroštvo, ob poslušanju njihovih zgodb velikokrat priteče kakšna solza, so pa to otroci, ki so precej srčni in odkriti, zato so njihova pripovedovanja še posebno pristna in v srce segajoča.

'Uresničimo jim sanje' je edinstven tovrstni projekt na Koroškem. Kot je povedala predsednica Društva prijateljev mladine Koroške in ravnateljica OŠ Juričevega Drejčka, mag. Vesna Lujinović, »je za te otroke teden dni tovrstnih počitnic izjemnega pomena, saj skupaj s sošolci in vrstniki ostanejo v domačem okolju«.

Po izpeljanem taboru so Koroško prizadele hude poplave. Mnogo družin je ob tem doživelo veliko stisko. Reševanje njenih posledic bo trajalo dolgo časa, zato bo pomen tabora, ki bo vsekakor izpeljan tudi prihodnje leto, še toliko večji.

OBNAVLJAMO ENERGIJO

Monika Žvikart,
specialistka
korporativnega
komuniciranja,
SIJ Metal Ravne
Foto: Fotoarhiv
Športnega društva
Urnat Volley

Energija in motivacija, da narediš nekaj več, je Tinetova definicija jeklene volje

Kapetan slovenske odbojarske reprezentance Tine Urnaut prihaja iz družine, v kateri se ljubezen do odbojke, skupaj z izkušnjami in znanjem, prenaša iz roda v rod. Zdaj Tine to tudi sam deli z mladimi odbojkarji, ki si želijo na svoji športni poti narediti korak naprej.

K temu, da je na Poletnem odbojarskem kampu Tineta Urnauta jekleno voljo kalilo 97 mladih odbojkarjev, med katerimi so bili tudi mnogi člani iz naših sponzoriranih odbojarskih klubov OK Fužinar SIJ Metal Ravne in OK Prevalje, smo kot tradicionalni podporniki ravenske odbojke prispevali tudi v SIJ Metalu Ravne.

»Po mojem mnenju je bil letošnji kamp zelo uspešen. Vsi smo se veliko naučili in stkali številna nova prijateljstva ter brez poškodb zaključili kamp,« je svoje vtise povzel Tine. Z veseljem deli svoje znanje vsem, ki jih odbojka zanima in želijo napredovati. Delo in druženje z udeleženci kampa ga veselita, navdušen je, če kdo pokaže zanimanje, in z veseljem podeli kakšen nasvet glede odbojarske igre, regeneracije, preprečevanja poškodb in gradnje športne kariere.

Udeležba in vztrajanje na tedenskem odbojarskem kampu sta odraz jeklene volje. Udeleženci v prvih dneh šolskih počitnic ne 'dajo vseh štirih od sebe', ne pridejo počivat, zavestno se odločijo za intenzivne športne aktivnosti, ki so v največji meri povezane z odbojko. V času kampa večinoma opravijo več treningov in aktivnosti kot v klubih v daljšem časovnem obdobju. Kljub utrujenosti in bolečim mišicam vsak dan dvakrat opravijo vadbo odbojke, kar nekaj prehodijo, saj morajo peš do jedilnice in telovadnic (tudi na Javornik), se osvežijo v bazenu in sodelujejo v drugih aktivnostih.

OBNAVLJAMO ENERGIJO

Denis Bakonić,
Skupne storitve,
SIJ Acroni

Irena Kolenc Janović,
specialistka za korporativno
komuniciranje, SIJ Acroni
Foto: Denis Bakonić in Irena
Kolenc Janović, SIJ Acroni

Z jekleno voljo od Jesenic do Pinete ...

Ekipa dobrodelnih Jeseničanov, med katerimi so bili tudi sodelavci družbe SIJ Acroni, se je avgusta odpravila na 240 km dolgo pot s plemenitim ciljem – v otroško letovišče Pineta prinesiti sredstva, zbrana v dobrodelnih akcijah, za letovanje otrok na morju. In sicer tistih otrok, ki zaradi finančne stiske staršev morja brez dobrodelne pomoči ne bi videli. Ponosni smo, da imamo takšne sodelavce!

Dobrodelni Jeseničani skozi vse leto zbirajo sredstva za otroke v okviru različnih dobrodelnih prireditev, avgusta pa jih simbolno prinesejo v otroško morsk letovišče Pineta. Dobrodelni tek, poimenovan Do Pinete, je pred trinajstimi leti začel Miloš Jenkole, sodelavec iz SIJ Acronija, sicer tudi predsednik Zveze društev prijateljev mladine (ZDPM) Jesenice, in v naslednjih letih skupaj s somišljeniki dobrodelno akcijo še izvirno nadgradil – na pot so se odpravili z rikšo, drezino, poganjalčkom ....

Letošnja odprava je štela triindvajset članov; sedem je bilo tekačev, osem pohodnikov, preostali člani odprave so skrbeli za vožnjo spremlje-

valnih kombijev, organizacijo prehrane ter druge organizacijske aktivnosti. V vsaki ekipi sta bila po dva tekača in pohodnika pa tudi šofer kombija in spremljevalec. Letošnje leto je bilo prvo, ko so bile meje s Hrvaško odprte, zato so podvig poimenovali Brez meja od Maxa do Pinete. Od tod tudi navdih za imena letošnjih ekip: Švercarji, Mejaši, Karavle in Graničarji.

... gremo na pot!

Dobrodelno odpravo z Jesenic do Pinete so začeli optimistično in z dobro mero jeklene volje v treh etapah, vsaka je bila dolga približno šest kilometrov. Proti večeru so že prispeli v Horjul, v

Z jekleno voljo jim je uspelo – dobredelni Jeseničani so premagali 240 kilometrov dolgo pot in omogočili letovanje na morju do 80 otrokom iz socialno ogroženih družin.

tamkajšnjem športnem parku jim je občina omogočila nočni počitek. Naslednji dan so sledile tri etape, prva do Senožec, kjer so jih domačini že tradicionalno pogostili s kosilom. Nato sta sledili še etapa do Kozine – tam so si privoščili odlični sladoled – in etapa do Rižane ...

Pot je bila dolga, zavita in ravna, mestoma prometna in ponekod tudi samotna. Povsod, kjer so srečali ljudi, so jih ti bodrili, kar jim je še dodatno vlilo moči, da so z jekleno voljo nadaljevali pot do plemenitega cilja. Drugo noč so prenočili v lovski koči, ki jim jo je odstopilo Lovsko društvo Rižana, za kar so lovcem bili zelo hvaležni. V petek sta nato sledili še dve etapi, daljša do hrvaške meje in nato naprej krajša do Novigrada.

Zmagoslavno na cilju

Na cilju je bilo razpoloženje več kot odlično. V otroškem letovišču so jih pričakali razposajeni otroci z jeseniških osnovnih šol, ki so zaključevali svojo desetdnevno kolonijo. Sledile so ekipne igre, v katerih so se ekipe med seboj pomerile v družabnih igrah, pri čemer so se najbolj izkazali Mejaši. Vendar pa posamična zmaga ta dan ni bila pomembna, daleč najpomembnejša je bila skupna zmaga, ta pa je pripadala vsem, ki so se podviga udeležili.

In kolikšen je bil izkupiček skupne zmage? Tekači so skupno pretekli približno 500 km, pohodniki pa prehodili okoli 350 km. Vse kilometre bomo prišteli korakom iz naše akcije Zbiramo korake za male junake, v kateri med drugim zbiramo sredstva tudi za otroke ZDPM Jesenice. Vsi udeleženci pa so z dobrodelno odpravo omogočili letovanje na morju do 80 otrokom iz socialno ogroženih družin.

Ob prihodu v Pineto so udeležence odprave »s petko« pozdravili jeseniški osnovnošolci.

Sprva je bilo mišljeno, da bom hodil, in se na tek nisem pripravil. A sem nato v 48 urah pretekel več kot 60 kilometrov, kar je bil zame kar precejšen zalogaj. Vendar tudi prejšnja leta ni bilo kaj dosti lažje.

Denis Bakonić

Gremo, ekipa, do cilja in zmage, za dober namen, za otroke nam drage. Enkrat se dobro vam z dobrim spet vrne, lahko da še prej, kot se leto obrne.

Martina J.

Pot so si udeleženci popestrili na različne načine ... Takole si jo je popestril naš sodelavec Denis Bakonić.

▾ OBNAVLJAMO ENERGIJO

Matjaž Pšeničnik, tehnolog,
SIJ Ravne Systems
Foto: Matjaž Pšeničnik,
SIJ Ravne Systems

Sistemsko poganjanje koles

Sodelavci SIJ Ravne Systems smo se tudi letos odpravili na tradicionalno kolesarjenje, že šesto po vrsti. Letošnji dogodek smo poimenovali Alpe–Adria, saj smo pot začeli v Radovljici, naš cilj pa je bil Gradež v Italiji.

Na kratko smo se
ustavili tudi ob
Blejskem jezeru.

V petek, 9. junija 2023, smo se že v zgodnjih jutranjih urah s kombiji odpravili proti izhodišču, kjer se nas je nato zbralo trinajst kolesarjev. Kot se spodobi za vsako resno ekipo, smo imeli tudi spremljevalni dvojec, ki je med celotnim podvigom skrbel za 'all inclusive' oskrbo. Skupno dolžino poti (212 km) smo premagali v treh dneh.

Prvi dan je bil glede na število kilometrov najbolj naporen. Po kolesarski poti smo se odpeljali mimo Bleda in Kranjske Gore do Belopeških jezer, sledil je počitek. Nadaljevali smo do Trbiža in tam se je začel zahtevnejši del poti – vzpon na prelaz Predel. Sledil je še adrenalinski spust do Bovca, kjer smo tudi prenočili.

Za drugi dan smo načrtovali rafting. Tako smo del poti 'prevozili' kar po vodi, nato pa s kolesi naprej do ciljne točke drugega dneva – Solkana. Nekaterim je ostalo še nekaj energije, potrošili smo jo nato med vzponom na Sveto goro. Kot se pogosto zgodi, smo največji in pošteno strm klanec z 28,5-odstotnim nagibom morali premagati čisto na koncu in z zadnjimi močmi.

Naslednji dan smo utrujeni, a polni neke posebne energije, prikolesarili do cilja. V Gradežu nas je že čakal prevoz nazaj domov.

▾ OBNAVLJAMO ENERGIJO

Jeklarji po razgleda na Uršljo goro in k Češki koči

Jože Apat, menedžer sistema stalnih izboljšav, SIJ Metal Ravne
Foto: Jože Apat, osebni arhiv

Število zbranih pohodnikov potrjuje dejstvo, da nam jeklene volje, s katero osvajamo slovenske vrhove, še dolgo ne bo zmanjkalo. Zahvaljujemo se družbam SIJ Metal Ravne, SIJ Ravne Systems in SIJ Acroni, da nas pri tem podpirate.

Koroški vodniki jeklarskih pohodov so nas maja popeljali na Uršljo goro, gorenjski pa avgusta k Češki koči. Na obeh poteh so nas navdušili osupljivi razgledi, ki planinca vedno znova prevzamejo, ne glede na to, kolikokrat prej jih je že videl.

Uršlja gora (1.699 m n. v.): na vrh po poti čez Kal

Uršljo goro smo slovenski jeklarji že večkrat osvojili, tudi v okviru tradicionalnih spominskih Telcerjevih pohodov. Tokrat smo se nanjo podali po tako imenovani romarski poti čez Kal.

Dobili smo se v soboto, 27. maja 2023, pri Poštarskem domu pod Plešivcem. Tisti, ki smo izbrali daljšo pot, smo se podali čez Kal. Pot se od Poštarskega doma rahlo vzpenja po gozdni cesti do kmetije Lesnik. Tam smo vstopili v lep bukov gozd in se vzpenjali po kolovozu do sedla pod Plešivško kopo, kjer smo iz bukova prešli na njeno južno stran. Pot je nato postala nekoliko strmehjša. Okrog nas so se kazale posledice divjanja narave izpred nekaj let, ko je obsežen vihar temeljito razredčil smrekov gozd, tako da smo komaj našli Plešivško luknjo in Urškina kolena. Pot se imenuje tudi romarska pot in je povezana s kar nekaj legendami. Po daljšem vzponu se je pot nekoliko izravnala in nas pripeljala na gozdno cesto, ki povezuje Uršljo goro z dolino. Od tu je sledil še zadnji vzpon proti vrhu, ko smo zagledali

znano podobo kapelice, cerkve in doma na Uršlji gori z mogočnim televizijskim stolpom v ozadju.

Na Uršlji gori je vedno prijetno vzdušje: pričaka nas zanimiva okolica, ki jo z občutkom za lepoto krasi novi oskrbnik. Po krajšem počitku smo se zbrali na vrhu gore pri križu in se spomnili naših pokojnih prijateljev, nato pa smo se mimo Božičevega vikenda spustili proti koči na Naravskih ledinah. Tam smo imeli zaključek ob malici, ki so nam jo iz doline pripeljali iz 'fabriške menze'. Razdelili smo tudi spominske majice.

Na jeklarskih pohodih se spominjamo tudi naših prijateljev

Oba jeklarska pohoda sta bila namenjena tudi spominu na preminule prijatelje, ki so začeli tradicijo sinergije med jeklarji in gorami. Na Uršlji gori smo se spominjali Francija Telcerja, ki se je poslovil pred petnajstimi leti. Letos nas je zapustil tudi Jože Žunec. Oba sta ključno prispevala k razširjanju in vzdrževanju kulture planinstva v jeklarskih družbah na lokaciji Ravne. Na Gorenjskem smo obujali spomine na Matka Pogačnika iz Lesc ter Mirka Podlipnika in Pavla Dimitrova z Jesenic.

Pogled pred zadnjim vzponom: kapelica, cerkev in dom na Uršlji gori z mogočnim televizijskim stolpom v ozadju so kot na dlani.

Postanek na Štularjevi planini. V ozadju so Grintavec z grebenom Dolgega hrbta, Skuta in del Rink.

Češka koča (1.543 m n. v.): krasi jo ena najlepših gorskih kulis v Sloveniji

V soboto, 26. avgusta 2023, smo se slovenski jeklarji srečali na Jezerskem. Pohod smo začeli v središču vasi in se podali po dolini Makekove Kočne. Mimo Palčkove skale in Kačjega roba smo se povzpeli na severna pobočja Špegovca, zelo poznane lovce ob času lova na divjega petelina. Nadaljevali smo v smeri Češke koče in se priključili poti, ki pripelje od žičnice. Vse bolj razgledna pot nas je nato čez lestev kmalu pripeljala v Mrzlo dolino. Tu se po neizraziti dolinici navzdol spušča hladen zrak. Že po nekaj minutah smo bili pri Češki koči.

Lepa, redka še klasična planinska koča nas je prijazno sprejela in olajšala tegobe vročega dne. Nekaj pohodnikov se nas je podalo še na Vratca (1.802 m n. v.), ki so zahodno od Češke koče ter so po krivici v senci Kočne in Grintavca. Na vrhu je bilo malo prostora, vendar nam je razkril lep razgled. Pohod smo nadaljevali proti dolini Ravenske Kočne do Planšarskega jezera. Tam smo v senci šotorja in prijetni okolici zaključili pohod. Okrepčali smo se s telečjo obaro s koroškimi ajdovimi žganci ter oblečeni v spominske majice pozirali za 'gasilsko' sliko.

SKOVANO ZA ODKLOP

Andrej Brumen - Dejde,
SIJ Metal Ravne
Aforistično šaržo 'na veliko' pa je Dejde naložil na
<https://www.facebook.com/andrej.brumen.3>.

Aforistična šarža

Ne išči razmerja, če ne znaš poiskati skupnega imenovalca.

Nekateri pred svojim pragom pometajo le takrat, ko želijo izvedeti, kaj se dogaja pri sosedih.

Ko ga je dala na čevelj, je bil bos.

Ne podpisuj kapitulacije, če si izgubil bitko.

Prihodnost je v elektriki, pravijo ženske.

Modrujemo

»Gosenica z ničemer ne izda, da se bo spremenila v metulja. Pa vendar se.«

Richard Buckminster Fuller

»Viziji mora slediti konkreten podvig. Ni dovolj, da zremo v stopnice pred sabo, moramo zakorakati po stopnicah.«

Vance Havner

»Nič ni težjega od iskrenosti in nič ni lažjega od laskanja.«

Dostojevski

»Pusti preteklost za sabo, tudi ona je že pustila tebe!«

Neznani avtor

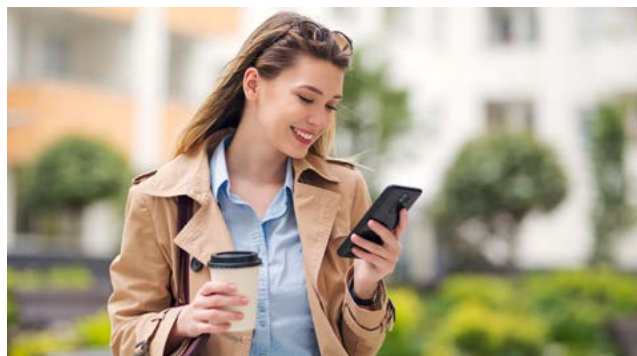
»Če spremeniš način, kako gledaš na stvari, se stvari, na katere gledaš, spremenijo.«

W. Dyer

Sudoku

			9	4				
4					2	5		
						2	4	
3		4		5		6		
	7	2		6	9			
4	1				4	3		
				2		1		
		7				8		3
			5		1	9		6

2	4	8	5	3	1	9	7	6
1	5	7	4	9	6	8	2	3
9	6	3	7	2	8	1	5	4
5	1	6	2	8	4	3	9	7
3	9	4	1	5	7	6	8	2
8	7	2	3	6	9	4	1	5
7	8	5	6	1	3	2	4	9
4	3	9	8	7	2	5	6	1
6	2	1	9	4	5	7	3	8

Smeh je pol jabolka

Kavica

Jaz: »Soseca, a boste za eno kavico pristavili?«

Soseca: »Seveda, ampak, da mi ne bi kadil v postelji!«

Radovedna soseda

Stopim iz hiše in že soseda kot iz topa:

»Ooo, kam pa ti tako urejena?«

»Nikamor, stopila sem ven, da še tvoj mož kaj lepega vidi.«

Marija Terezija

Marija Terezija je v naše kraje prinesla izobrazbo in krompir. Od tega se je edino krompir prijel.

Rast

Človeško telo menda raste do 25. leta.

Kako to, da trebuh in rit s tem nista seznanjena?

Prehlad

Samo ženska, ki je rodila brez anestezije, lahko razume bolečino prehlajenega moškega.

▼ KRIŽARIMO PO MOŽGANIH

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke v reviji SIJ 2/2023, katere geslo je bilo **ŽIVIMO KROŽNO GOSPODARSTVO**, so vsi iz SIJ Acronija, saj nam tokrat reševalci križank iz drugih družb niso pisali.

- Tea Jan, SIJ Acroni
- Igor Koren, SIJ Acroni
- Maja Kobal, SIJ Acroni

Nagrajenci bodo prejeli športno ovratno ruto, ki je lahko tudi kapa (buff). Katere geslo smo izbrali v tretji letošnji številki? Sodelavci Skupine SIJ, napišite ga na pravilno rešeno križanko, pripišite svoje podatke (ime in priimek, družba) ter jo pošljite na naslov Uredništvo revije SIJ, Anja Potočnik, Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana, do najkasneje **3. novembra 2023**. Tudi tokrat bomo s praktično nagrado razveselili do tri izžrebance.

AVTOR: DRAGO RONNER.	LASTNOST TAKSNEGA	STROKOV- NJAKINJA ZA ANATO- MIJO	NASELJE V OBČINI ŠKOCJAN	ČEHOV OLGA	INKOVSKI VLADAR	STRUPEN PLIN OSTREGA VONJA	MESTO V VZHODNI BELGIJI	UMOTVOR JE TVORBA UMA.	ZAČETEK GESLA	TROPSKI SADEŽ	ALAIN PROST	MESTO V SEVERNI ITALIJI	AMERIŠKI IGRALEC WALLACH	POMANJ- KANJE TEKA	DEPARTMA V SREDNJI FRANCIJI	BESEDNA UGANKA, PREME- TANKA
MAJHNA PTICA PEVKA								NELOČLJIVA POVEZA- NOST								
ČEŠKI SKLADATELJ DVORÁK								FRANCOSKI CESAR HIMALAJSKA KOZA								
RIMSKI FILOZOF (TIT LUKRECIJ)				ZVEZDA V OZVEZDJU DVOJČKOV VAMPEŽ							TANEK TRAK LESA LOŠČILO					
NASELJE BLIZU DEVINA V ITALIJI							HRIB JV. OD BEOGRADA BARVILO KANA						STARA ENOTA ZA DELO			
ZNAK ZA TON, GLASKA					PESNIK LIRSKIH PESMI	SLOVENSKI PESNIK (LOJZE) HRVAŠKI PETROL							SKALA STANJE S HRUPOM, ROPOTOM			
OLIVER MLAKAR			PRIPRAVA ZA MLETJE TVORBA UMA					TROPSKI PTIČ FR. PISATELJ IN FILOZOF (JEAN-PAUL)						ZORAN ARNEŽ PISATELJ LOKAR		
NADALJE- VANJE IN KONEC GESLA											AVSTRAL- SKA SOPRA- NISTKA MELBA	VODENIČNA OTEKLINA ZLATKO DOBRIČ				
TENIŠKA IGRALKA ZIDANSEK							NAPREDO- VANJE V SLUŽBI								IZRAELSKI PARLAMENT	ANGLEŠKA PISATE- LJICA CHRISTIE
IMANENCA JE NELOČ- LJIVA PO- VEZANOST.	NEKDANJI SOVJETSKI FUNKCIO- NAR	ČUTILO ZA VID GR. OTOK VEGEJSKEM MORJU				IZOLACIJA	RAFAEL NADAL ŠIBKA, SLABOTNA ŽENSKA			EDINO- ROJENKA OVČJI MLADIČ						
NEMŠKI MEŠČANSKI FILOZOF (GEORG)				MEŠANA, ODISAVLJE- NA PIJACA								BOKSARSKO PRIZORIŠČE				
VELIKA DOMAČA PTICA				POKRAJINA V SAUDSKI ARABII STAR IZRAZ ZA KRAPA					ZNAK ZA ALUMINIJ VELIKA, NEVARNA SLABOST			MAJHNA ČLENASTA ŽIVAL	PEVKA SIRK PORAST, POVEČANJE			
MALAJSKA BLAZNOST					PREOČUT- LJIVOST NA KAJ UM. ZGOD. CANKAR											
BRAZILSKA ZVEZNA DRŽAVA								DRAMA HRVAŠKEGA PISATELJA IVA BREŠANA							EVA HREN VODILO, GIBALO ČESA	
ALBERTO TOMBA			REKA V SRBIJI IN BOSNI PAS (REDKO)					KLEMENT JUG NASELJE V OBČINI KOČEVJE			NASA ALPСКА DOLINA PALEC, INC					
PODROČJE NA OBEH STRANEH EKVATORJA						POSODA ZA ZAJEMANJE TEKOČINE IT. IGRALKA MIRANDA						ALENKA GODEC ČEBELJA PAŠA			STARO- PERZIJSKI KRALJ	URADNA LISTINA, ZAPIS
ČEŠKO- SLOVENSKI REŽISER (FRANTIŠEK)				RIMSKA BOGINJA LOVA ROK TIČAR						KLESTJE OTAKAR SEVČIK						
GRŠKI MITOLOŠKI LETALEC							ENO LETO STAR OTROK									
RIMSKO VOJAŠKO TABORIŠČE							NEKDANJI TRGOVEC SKAŠO						VILIČASTA RIBJA KOŠČICA			

